

311374

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును 311374
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14
నవంబరు 1926

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూలై నెల 24-వ తేది శనివారము
శ్రీ అక్షయనామనంద్రుల అమాధమాన శుద్ధ చతుర్థి ౧౪.

No. 98
సంచిక ౯౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే జేలకుజేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందెయ్యును. పంచభాష. చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

శలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బావును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
జెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును. దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగావే చెమట పట్టుటవలన కఠిర
మందలి దుష్పదార్థములు తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విజేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0 డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

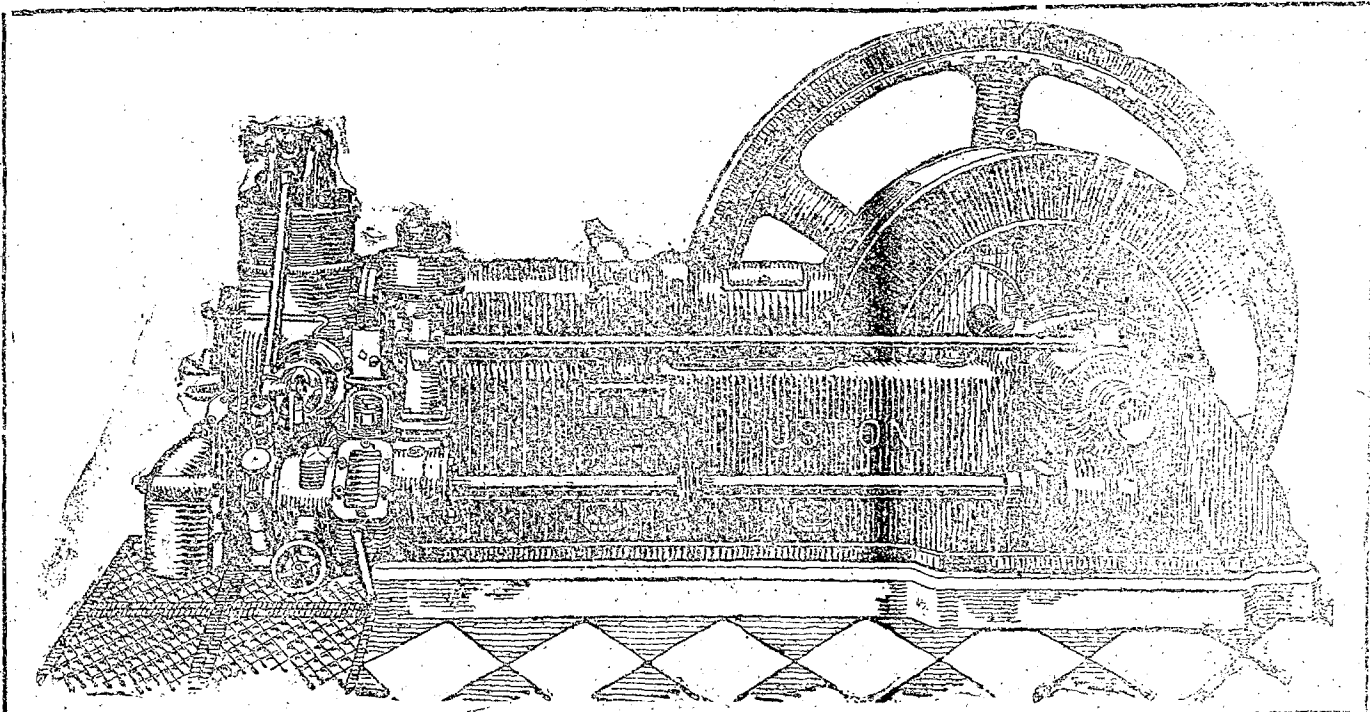
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టిపేథి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ది రస్త్ న్ క్రా డ్ ఆయిల్ ఎంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఎంజిను లన్ని టికంఠెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హోట్ బల్బు, స్ట్రోక్, మాగ్నెటో,
మున్న గునవి లేక.

పొయ్యికి మిక్కిలి నరసమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
చతురశస్రమియు ఉండ
నవనరము లేదు.

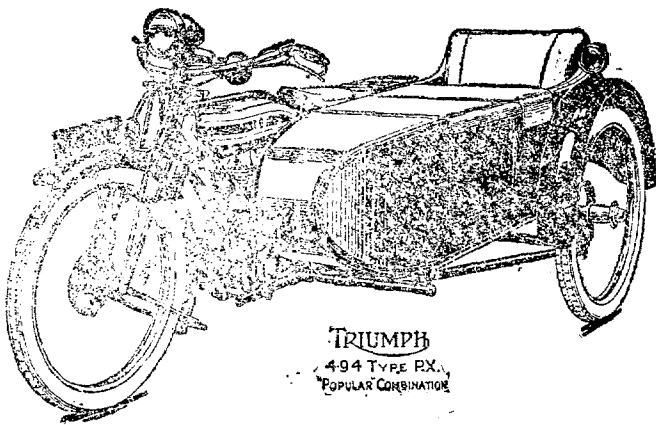
నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యోటలాగును పూయుడు.

మద్రాసులో సోల్ విజంట్లు:—మాస్కి అండు కో, లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాలా వెళ్ళు నెం ౪౦, మద్రాసు.

Trusty TRIUMPH Motor Cycles

నమ్మకమైన ట్రియంఫ్ మోటార్ సైకిళ్లు

పి. మాడల్
4.94 హెచ్. పి.
లూకాస్ అసిటిల్ లైట్
ల్యాంపులు, హార్క్
సహా
రూ 950
సైడ్ కార్
రూ 450

మాడల్ యస్. డి.
5.50 హెచ్. పి.
లూకాస్ అసిటిల్ లైట్
ల్యాంపులు, హార్క్
సహా
రూ 1,350
సైడ్ కార్
రూ 500

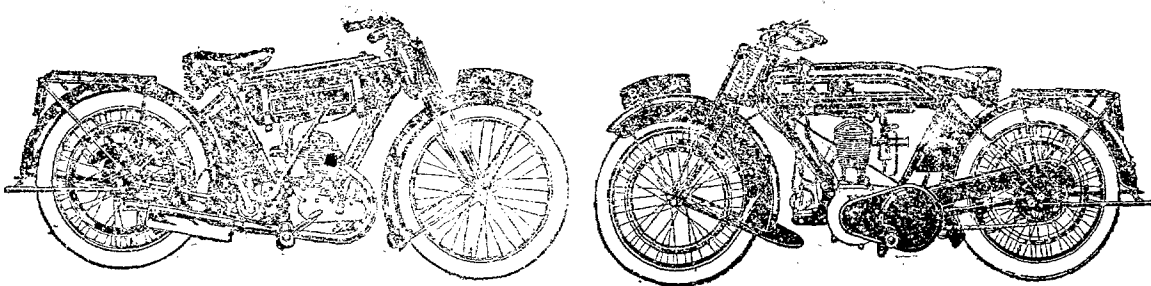
బి. ఎస్. ఎ. B.S.A. బి. ఎస్. ఎ.

"PERFECT IN EVERY PART"

ప్రతి భాగమునూ మంచిదిగా నుండును.

మాడల్ బి. 26.
2.49 హెచ్. పి.
రూ 750

మాడల్ యస్. 26
4.93 హెచ్. పి.
రూ 950

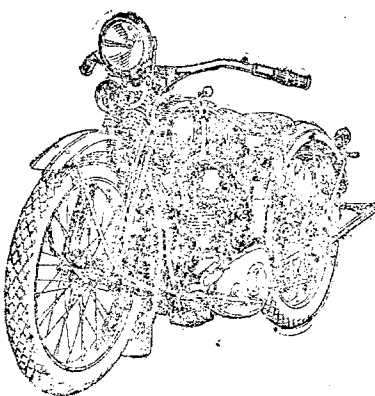

HARLEY-DAVIDSON

హార్లీ - డేవిడ్ సన్

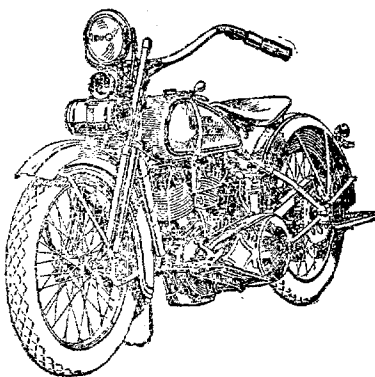
అద్భుతమైన క్రొత్త
2 1/2 హెచ్. పి. గలది.

ప్రఖ్యాతివడసిన 7.9 హెచ్. పి. గల
ట్యోక్ సైకిల్ అసిటిల్ ల్యాంపులు
హార్క్ స్పిడ్ మిటర్ సహా

రూ 880

అంతటా ఊర్కతో చేయబడిన
7.9 హెచ్. పి. గలది
రూ 450
హార్లీ సైకిల్ కు బెల్కాక్
టైరులు, స్ప్రింగ్ సాడిల్
పిల్లలు గలవు.

రూ 1,375

మీ మోటార్ సైకిలును మా వద్ద కొనవలెను.

అడిన్ అండు కరవెనీ, లిమిటెడ్.

బెంగళూరు

మదరాసు

తిరుచనాపల్లి

దక్షిణ ఇండియా దేశమందు 23 సంవత్సరములనుండి ప్రఖ్యాతిగాంచిన మోటారు సైకిల్ వ్యాపారస్థులు.

ADDISON & CO. Ltd.,

Bangalore

MADRAS

Trichinopoly

అక్షయ ప్రభవ సంవత్సరముల ఫలితము

1926-27, 1927-28 సంవత్సరములు

అప్రిల్ 1వ తేదీ నుండి జూలై 24వ తేదీ వరకు పత్రికా సంపాదకులగు శ్రీ యుక్తి బి. సూర్యనారాయణరావు బి. ఏ. ఎం. ఆర్. ఏ. ఎస్. గారిచే నీ గ్రంథ మాంగ్గళాపూర్వకముగా వ్రాయబడెను. సంవత్సరాది రోజున అనగా 15-8-1928 వ తేదీన బెంగళూరులో జరిగిన మహాసభలో గ్రంథకర్త పంచాంగశ్రవణ మొనరించెను. దానినే గ్రంథరూపమున ప్రకటించెను. ఈ అక్షయ అని యీనత్సరమునకు చెందుపేరులు కలవు. ప్రభవ పక్షముల ప్రారంభమైన 60 ఏండ్లలో నిది కడపటి చత్వరము. మరల ప్రభవ ప్రారంభ మగును. ఈ యనగా అధికమున వివాసమునయే ఆత్మము. ఈనత్సరమున యుగవస్థా హము లభికముగా జరుగును. ప్రాణవృక్ష మను స్వాతంత్ర్య వృక్షమున అధికముగా కలుగును. కార్మికుల సమ్యక్ ట్లు చాలవొట్ల విస్తారముగా జరుగును. చిల్లరడొంగత నములు చాల ప్రబలును. సముద్రమునందు దారుణయాధములు జరుగును. వాయుమండలమున విమానయాధములు జరుగును. చాలమంది గొప్పవృక్షము దివాలాలు దీయుదురు. ఇద్దరు రాజులు మృతినొందెదరు. మరిచెడు మటుంబులు ఆపద కలుగును. భారతదేశమున రాజకీయ జాతీయములందు చాల తొందరలు కలుగును. యజమానులకును కార్మికులకును విరోధములు చాలకాలమువరకు తొలగవు. వ్యవసాయమునకు గూడ నష్టము కలుగును. విద్యమేనుకు తొందరకలుగును. వృక్షములు పరిగా ఫలించవు. సైన్యక్షయ వధికమగును. ప్రాణవృక్షమున విత్తనవృక్షము చాలమెండెను. అతివృష్టి అనావృష్టి దోషములు కలుగును. వెండి బంగారముల ధరలు మిక్కిలి నిలుకడలేకుండ నుండును. వెండిగనులు ముత్యములు విస్తారముగా లభింపను. నెయ్యి నూనె మున్నగువాని ధరలలో గూడ మార్పు క్షణక్షణ మునకును కలుగుచుండును.

మొనూరు రాజకుటుంబమువారు చాలజాగ్రత్తగా నుండవలెను. రాజకీయములలో చాల తొందరలు కలుగును. బెంగళూరులో ప్రముఖు లిద్దరు మృతినొందెదరు. జాతిమతద్వేషములు ప్రపంచమునం దంతటను చాల ప్రబలమగును. వర్తకులకు చాల నష్టము కలుగును. పంటలు చాల తక్కువ యగును. వ్యభిచారము, ద్రోహము, దురాచారము, అధికారధిక్కారము మున్నగువి ప్రబలును. అగ్నిపర్యాయము పగులుట, సముద్రము పొంగుట, వదులు పొంగుట, యిండ్లు తగులబడుట దారుణము లగు నంటువ్యాధులు మున్నగు నాపదలు చాల కలుగును.

18-1-1927 వ తేదీన ఉత్తరాయణ ప్రవేశము జరుగును. అపుడుగొప్పమార్పులు జరుగును. మొత్తము ఈ సంవత్సరమున ఆరంభమునుండి అంత్యమువరకును అనర్థకములే కనబడుచున్నవి.

8-12-1926 వ తేదీన అనగా కార్తీక బహుళ చతుర్దశి శుక్రవారమునాడు పంచగ్రహయోగము కలుగును. రవిచంద్ర శని, బుధ, శుక్రము నృశ్చిక రాశిలో చేరెదరు. ఆ రాశి కథిపతి కుజుడు. ఈయోగము 2 1/2 రోజు లుండును. భారతదేశమునకు అంగదేశమునకును చాల యిబ్బందులు ! లుండును.

ప్రభవ సంవత్సరము

2-4-1927 వ సంవత్సరారంభము. రాజు రవి, లక్ష్మణి పతి బుధుడు. 9 వ యింట గురువతో కలిసియున్నాడు. లక్ష్మణుడు దుష్టగ్రహ ముం రాహువున్నాడు. కుజ శుక్ర లింగ రుసు సానములను మార్చుకొనుటవలన నష్టకారులయిరి. రాజు లకు కీడు కలుగును. యుద్ధములు ప్రబలును. దక్షిణదేశములలో దోషియులు వరదలు అగ్నిప్రమాదములు మున్నగు నవి కలుగును. స్త్రీ లభికమున స్వాతంత్ర్యమును కోరి దానిని బడసెదరు. అందువలన కుటుంబములలో చాల కష్టములు కలుగును. వ్యభిచార వ్యాధులు (మజ్జావ్యాధులు) చాల పెచ్చుగును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున చాల తొందరలు కలుగును గాన ఆంగ్లదేశపు రాజనీతి జ్ఞులకు చాల ఆందోళనము కలుగును. రాజకుటుంబమున ముఖ్యులొకరు మృతినొందెదరు. భారతదేశమున మతరాజకీయ కలహ మధికమగును. మహాహ్వనీయంలో కాంతియుండును. భూకంపములు జరుగును. కాని భరోపకారము దైవప్రార్థన నీతివర్తనము మున్నగు వానివలన అనర్థకములు తొలగును అని సూర్యనారాయణరావు గారు ప్రవచించిరి. జర్మనీ యుద్ధమునుగూర్చి 1914 సంవత్సరంలోనే వీరు సూచించి యుండిరి. బోయరు యుద్ధమును గూర్చి వికాలో 6 నెలలు ముందుగా సూచించిరి. విక్టోరియా మహారాణి, ఎడ్వర్డు సార్వభౌముడు, హార్బుగుల రాజు మున్నగు వారి మరణములను గూర్చి వీరు చేసిన మాటలు సరిగా నెరవేరినవి. వీరధికమున పొండిత్యముగలవారు. రాజులు మహారాజులు జమీందారులు సార్వభౌములును గూడ వీరివద్దకు జాతకము లేను పంపి తెలిసికొనుచుందురు. దీనివల నాలుగణాలు మూత మే. వాయువారు గ్రంథకర్తచేర బెంగళూరుకు వ్రాయవలెను. ఈ గ్రంథముచేర "ది రిజల్టు ఆఫ్ ది యియ్యర్స్ అక్షయ అండు ప్రభవ."

బంగారు నాగపూరు రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇకా కార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

ఈదిగవ తెలుపబడిన సామానులు ఖరిదాలో, కంపెనీవారి అవరణమునందును, జనరల్ షాపులలో ఖరీదాలోనున్న మెసర్సు బిల్లిమోరియా బ్రదర్సు, రైల్వే ఆక్షన్ నరులచే 7-8-1926 తేది ఉత్తర్వు 3 గా-30 నిమిషములకు బహిరంగ వలముచారంబించబడి, విక్రయించబడును.

అమ్మగారు పరమలలు కావలసినవారు, ఖరీదాలోనున్న మెసర్సు బిల్లిమోరియా బ్రదర్సు అమ్మగారు వ్రాసిన బడయగలరు.

సర్దుబాటు,	రహస్యమిగాగల పరిమాణము.
(1) ఇత్తడి బోరింగు నా 1 వ రకము.	వి/1/1 తరగతికి చేరినది 4½ టన్నులు.
(2) " " 2 " "	వి/1/2 " " 14 " "
(3) " " 3 " "	వి/1/3 " " 31 " "
(4) " " 4 " "	వి/1/4 " " 36 " "
(5) రాగి బోరింగులు అంతయు చేరినది	సి/1/1 " " 30 " "
(6) విశేషించబడిన ఇత్తడి బాయిలరు గొట్టములు వి/6	" " 30 " "
(7) తుత్తినాగము తునకలు అన్నియు కలిపినవి ఇజడ్/2	" " 1 " "
(8) ఇత్తడి కడ్డీలు (కర్మాగారమునందు తయారుచేయబడినది)	13½ టన్నులు
(9) రాగి " " " "	2 " "
(10) ఇత్తడి బోరింగుస్పెషల్ (అన్నియు చేరినది)	27½ " "

Dated, 13th July 1925.

BY ORDER OF THE AGENT
S. LUKIS,
CONTROLLER OF STORES.

అనేక యోగ్యతావశ్రములను బంగారు సతకములను పొందిన,
ఆయుర్వేదభూషణ, నోరి రామశాస్త్రి ఏ. కె. ఏ. సి. వారి

క్షీరవర్ధని
తల్లులకు స్తన్యమును వృద్ధి
చేయు దివ్యామృతము
పథ్యము లేని
తియ్యని రసాయనము
దీనిని తల్లులు నేవించుటచే పిల్లలకు
తృప్తిగా పాలు లభించుటయే గాక
తల్లుల ఆరోగ్యము సహజ వృద్ధి
యగును. దీనిధలము అత్యద్భుతము.

మెరు 1-8-0

ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

తళతళమని ప్రకాశించునది

యంతయు బంగారు ఎట్లు కాదో

అట్లే పైన పట్టుకుడచే చుట్టబడిన దంతయు లైను
సబ్బులు కావు. మీకు నిజమైన లైనుసబ్బు కావ
లసి యుండిన వై "లైనుసబ్బు" తయారు
చేసినవారి పేరు **జార్జి డ్రేలు** అని వుండుటను
చూచి తీయుడు.

2 బిళ్లలు గల పెట్టె 1 కి ధర రూ 1-8-0
లైను ఫేసుపాడరు డబ్బి 1 కి ధర రూ 0-8-0

అన్నిచోట్లలో దొరకును. లేక ఈదిగువ
విహసమునకు వ్రాసిన సంపాదకును.

ఏ. వి. ఆర్. ఏ. అడికప్ప చెట్టి,

52, బందరుపేథి, వూదాను.

కలకత్తా కార్పొరేషను-

రాజకీయములు

యూరోపియను సభ్యుల ప్రయత్నములు

భగ్నముగలుగుట

కలకత్తా, జూలై 23:-కార్పొరేషను సభయందు రాజకీయములను రాకుండజేయవలెనని యూరోపియను కాన్సిలరులు జేసిన ప్రయత్నము, నేటి కలకత్తా కార్పొరేషను సమావేశమునందు స్వరాజ్య, తదితరపక్షములవారు "గలసి ప్రతిఘటిం చుట వలన భగ్నమయ్యెను. ఫీల్డ్ కేల్ మేయరు సి. ఆర్. దాసు గారి కోర్కెలయొడ తన గౌరవముయందు యీ కార్పొరేషను సభయందు రాజకీయముల ప్రవేశ తట్టుటను నిరసించుచు డబ్లిన్. హెచ్. ఫెల్పుస్ గారు పాడించెరి. ఇంగ్లాండులో కొన్ని కార్పొరేషనులు రాజకీయములందు పాల్గొనుననియు, ఆవిధముగ చట్టములు గానలేననియు కోరుటను ఫెల్పుస్ గారికి గూడ కార్పొరేషను రాజకీయములందు పాల్గొనవలెననియు క్షమని యభిప్రాయమును చెప్పిరి. రాజకీయములతో సంబంధములేకుండ పనిజేయుటకు కావలసినన్ని పట్టణస్థావరములు గలవు. ప్రముఖులగు పురుషులకు స్వాగత మొసంగబడెను గాని అయ్యది రాజకీయములచేత ఫెల్పుస్ గారు ఆయత్నమునందు పాల్గొనకుండిరి. స్వరాజ్యపక్షేతర సభ్యు లిద్దరును తీర్మానోపపాదకునితో సానుభూతి చెప్పినను, రాజకీయములను మాటను సరిగా నిర్వచించియుండక పోవుటచేత తీర్మానమును బలపరచ జాలమనిరి. అత్యధికసంఖ్యాకులచే తీర్మాన ముమోహింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

ఉత్తర సింధులో అత్యుష్ణము

జనము చచ్చిపోవుట

(ఫీల్డ్ కేల్)

సింధు, (పాదరాబాదు) జూలై 23:-ఉత్తర సింధులో ఉష్ణ మత్యధికముగనుండుటవలన ఉబ్రా తాలూకాలో కొందరు చనిపోయినటులుగూడ తెలియుచున్నది. ఒక్కోజులో నలుగురుచనిపోయినటుల తెలిసినది. జెనుల్యరుస్తేషనునుండి తిరిగివచ్చువారు కొందరు దారిలో యెండబెట్టుకొని తాగనీరు లేక చనిపోయిరి.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

భారతజాతి ఆందోళనము

నేటాలు బరో ఆర్డినెన్సు కేసు

ఇండియను డెయిలీ మెయిలు డర్బను విశేషిరి ఆపత్రికకు జూలై 20 వ తేది నిట్లు కేటించిరి:-

రాండు టేబిలు సభల నెక్కడ జరిపెననను విషయమై కలవర మత్యధికమగుచున్నది. యూనియను ప్రభుత్వము భారత దేశమునకు రాయబార మంపుటకై భారతప్రభుత్వ ఆహ్వానము నొప్పకొనెననియు, డాక్టరుమలను, పాత్రికేషన్లను గారలరాయ బారమునందు సభ్యులుగ నుండవచ్చుననియు, తుదకు కేపుటోను లో సమావేశము జరుగుననియు రూటరువార్త బంపుచున్నారు.

శేఖరుపాక్షి నేషనలు కాన్సిలు సమావేశమునందు, ఉభయప్రభుత్వముల సమావేశమును ప్రోత్సహించి జరుగనని లే బరుమంత్రి బాయిడెలుగారి ప్రకటించుచు, యూనియను ప్రభుత్వము యీ విషయమై యిషినరకు చెల్లిన సిద్ధాంతములనుండి విడనాడ గోరుట లేదనియు, అసిద్ధాంతముల నాచరణయందు తెట్టుటలో భారత ప్రభుత్వము గా విం చు నూ స. న. ల. ను పరిశీలిం చు న ని యు గూ డ చెప్పిరి. భారతజాతి చాల కలవరము గాంచెను.

1924 నేటాలుబరో ఆర్డినెన్సు యెట్లు క్రమమైనదో పరిశీలించుటకు, అసగా భారతీయులకు మ్యునిసిపలు యెన్వికల హక్కులేకుండజేయునయమై పరిశీలించుటకు కాంగ్రెసు నేడే ప్రధమప్రయత్నమును జేసెను. రివిజన్ కోర్టులో భారతీయుని పక్షమున అడ్వాకేట్ జారీయను హాజరయ్యెను. ఆద్రహం అను భారతీయుని పలుగ కేర్నూకోర్టుకు పిలుగాదనిరి. ఇప్పుడీ కేసు గుప్రింకోర్టులో పరిశీలించి మోడబడును.

శ్రీ లక్ష్మీ వర్ణన

కోరిక ప్రకారము నగలు వ్రేయారు చేసి యివ్వబడును.

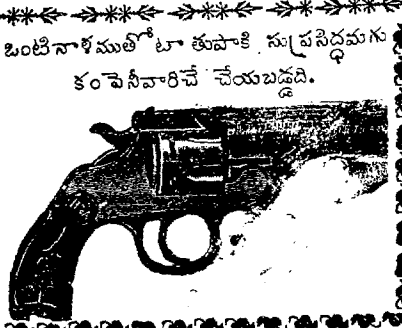
అన్ని విధములైన బంగారు, వెండి నగలు, వేడుక సామానులు గా... అన్ని విధములైన బంగారు, వెండి నగలు, వేడుక సామానులు గా...

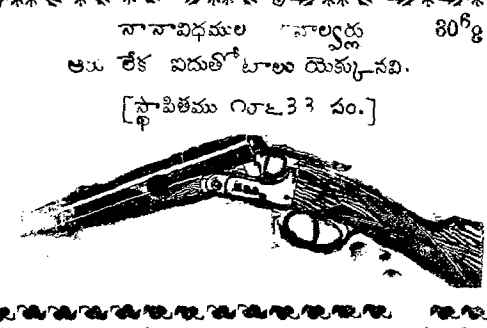
ఓడ తగులబడుట

ప్రయాణికులకు రక్షణ నొసగలేదు

బొంబాయి, జూలై 28:—రజ్జాకు ఓడ నేడు బొంబాయికి ఏడుగురు ప్రయాణికులను ఇరువురు దంపతులను ఇరువురు...

ధ ర లు సరసము. క్యాటలాగు ఉచితము.

నానావిధముల నాల్గులు 80% ఆరు లేక ఐదుతోటలు యెక్కువవి. [సాపేక్షము ౧౮౬౩౩ సం.]

శాంపిలు యినాము. మొదటిరకం. ధరసలిను. కృష్ణమూర్తి అండు కంపెనీ

మలబారు ఆయుర్వేదిక్ ప్లీస్రు అండు ఔధాలయము 107, బ్రాడ్వే జి. టి. మద్రాసు

ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియాల్స్ ఇన్స్పరన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్ పాలిసిగలవారికి ఇన్ టరిం బోనసు

మా తగ్గింపుధర ఒకే నెల మాత్రమే ఒకటి 2 బుడ్డిరూ అనునట్టి 2 గ్రోసులు (288) బిల్ల...

గొప్ప విలువు అనేకులు వారి ప్రాణములను 150 పుటలు గల మా కామ శాస్త్రమును

జయవశీకరణ ఇది మూలక సంబంధమైన తాయత్తు ధరించిన సర్వ కార్యసిద్ధియు...

చదువుటకే కాపాడుకొనిరి. ఆరోగ్యము, విశ్వరమ్యము, అభ్యుదయము...

చౌకగా దొరకు సలము కాళిసాడాబుడ్లు, ఎస్సెన్సులు, గాను, కార్కులు, శీలింగు వాక్కులు...

ఓ రియంటల్

గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

జీవ భీమా కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

1922-1924 గత మూడు సంవత్సరములకు కంపెనీ వ్యవహరించినందులకు ఫలములు:

లాభములు రూ 51,00,000

జీవ భీమాలపై రూ.

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి

రూ 22½ చొప్పునను

యెండ్ల మెంటు భీమాలపై రూ.

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి

రూ 18 చొప్పునను

అధికమైన బోనసులు.

అభ్యుదయాభిముఖమునం దుండు ప్రజాభిమానమును కంపెనీ పడసినందులకు నిరూపణము.

నూతన భీమాలు { 1924 - రూ 2,37,34,000
1925 - రూ 2,96,42,000

ఈ సంఖ్య లింక నధిక మగుచున్నవి.

ఆదాయకరముగ జీవభీమాలయందు

ధన ముంచుట కిదియే తరుణము.

వివరముల కీక్రిందివిలాసములకు వ్రాయుడు:-

ఎఫ్. ఇ. వెయిట్ బ్రాంచి సెక్రటరీ

ఓరియంటల్ భీమా కట్టడములు

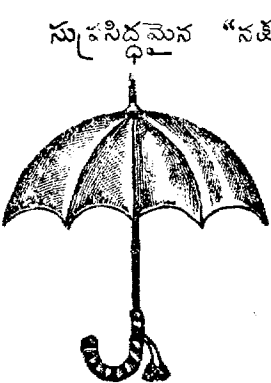
తపాల పెటె 8, మదరాసు.

బెంగళూరు బ్రాంచి: 672

నెం. 3, సాత్ పారేడ్, బెంగళూరు.

ట్రీవండ్రం బ్రాంచి: ట్రీవండ్రం.

సుప్రసిద్ధమైన "నక్షత్రపు" గుర్తుగల

గొడుగులు మరల
బజారులో దొర
కు చున్నవి. పు
రమాయిషీ - నా
ణ్యము - వగైరా
లలో వీటికి మించి
నవి లేవు.

ధర రు 2-8-0 మొదలు వున్నవి.

డిస్ట్రీ అంబ్రలామార్కెట్

233, వైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

పండ్లనుండి చీము, నెత్తురుకారుట

నూతన విశిష్ట, దంతములతీయు సమయము, పద్ధతి

మతీయితర ఉపయోగకరములగు విషయములు యీ నెల

"నవరంగము, సంతకేమము" అను ఆంగ్లసంచికయందు

గలవు. వీని వైద్యులు తెలిసికొనదగినఅంశములు. వెల

అణాలు 4. తెనుగునకకా మాత్రమే. రిజిస్టరుకాబడిన

డాక్టరులకు ఉచితముగివ్వబడును.

ప్రతికాధిపతులు:

డాక్టరు ఎచ్. వెంకటరావు,

ఎల్.ఎమ్. ఎస్. దంతచికిత్సకులు. జమేదార్ ఘాట్,

పూలగడి పోలీసుస్టేషన్ యెదుట 250, వినాబజారు

రోడ్డు, చెన్నపట్నం. సంవత్సరముచందా రూ 1-8-0

నాటకసంభాషణలు

విజ్ఞప్తి

శ్రీ ఆచార్యుల శిరోమణి కాశీ కృష్ణాచార్యులుగారి సుప్రసిద్ధ నాటక సంభాషణలు. శ్రీ ఆచార్యులవారి అనుగ్రహమునను శ్రీమదాంధ్రపత్రికా నిర్వాహకు లగు దేశ్చంద్రవల దయచేతను నాతోచిన విధమున ఆంధ్రపత్రికాముఖమున ప్రచురింప గలుగుచున్నాడను. ఇట్లునర్పుటలో నాబుద్ధిప్రమాద జనితములగు దోషములు శ్రీ ఆచార్యులవారి నిరాభూతవో విలసనమును ముబోధముగ ప్రదర్శింప నవసరములు కావచ్చును. లోకమున బహుమందికి శ్రీ ఆచార్యులవారి ముఖము నుండి వచ్చెడు వాగవృత్తమునే యనుభవించుటయందు ముఖ్య తాత్పర్యముగ నున్నట్లు గ్రహించి అట్లినర్పుట కులభము కాదని తెలిసియు ఆమార్గమునే యనుసరించుచున్నాడను. శ్రీ ఆచార్యులవారి వాక్కులు సంభాషణ ముఖమున ప్రదురింపబడునపుడు అచ్చటచ్చట పదద్వమునుబట్టి కొంచెము మార్పునం దుట సంభవించును. అట్టి సమయముల సందర్భము మనము సరిగ్ గుర్తించుచు చో అర్థము దురవగాహముగ నుండును. ఈచర్చ కేవలము పండితుల కొరకు గాని కేవలము పామరరంజకత్వమునకు గాని యుద్దేశింప బడకుండుచేత అచ్చటచ్చట కొన్ని పదములు దుర్భిగములుగ నుండవచ్చును. అట్టి పదములకు ప్రత్యేకము అర్థము తెలుపు అనుబంధ మొకదానిని ప్రచురించుట కూడ నాయభిప్రాయములో నున్నది. కష్టములుగ నుండు ఘట్టములకు విపులము గు వివరణమును గూడ చేర్చి యిత్తింతును. శ్రీ నరసింహారావు పంతులుగారు మొదలగు పెద్దల అభిప్రాయము ననుసరించి శ్రీ ఆచార్యులవారి సంభాషణను ఇంకను ముబోధముగ నుండునట్లు నాతోచినప్రయత్నము చేయగలను.

సహజముగ బహు మృదుమధుర పదలలితమును రసభూయిష్టమును చమత్కారపూరితము నగు శ్రీ ఆచార్యులవారి శైలి నాలోపముచే ఒకవేళ కొంచెము దురవగాహముగ నున్న చదువరులు ఆదోషమును నాదియనిగ్రహించినను మన్నింతురుగాక.

పోరంకి శాస్త్రిరాజు.

కీ॥ శే॥ ముట్లూరి కామాక్షమ్మగారు

ఈ అక్షయశాఖ సంవత్సర ఆషాఢపుడ అష్టమి భానవారము (18-7-25) నాడు నా పెత్తండ్రి (కీర్తిశేషులైన ముట్లూరు ఆదినారాయణయ్యగారి) భార్యయగు కామాక్షమ్మగారు స్వర్గస్థురైరి. ఈ ఆషాఢ బహుళతేదియ మంగళవారము నాడు (27-7-26) దశాహము జరుగును.

ముట్లూరి కృష్ణస్వామి
తండియాల్పేట, చెన్నపురి.

మనోశక్తి అద్భుతములు!

ఆ శ్చ ర్య గుణములు!!

(1) హనుమత్ అంజనము: ఇది

అయస్కాంతముతో చేయబడినది. భూతి, భవిష్య ద్వర్తమాన కాలముందు జరుగు సంగతులను, పొగొట్టుకొన్న వస్తువులను, తప్పిపోయిన బంధువుల వివరములను మీ అరచేతియందు తెలుపును.

రూ 1-8-0 తపాలఖర్చుచేరు.

(2) రసమణి:- దీనిని చే

తిలో ధరించువారలకు తుంగమువంటి బలమును, యావనశక్తి, క్రీడాశక్తి, శాస్త్రసాహస కలంగజేయును. నపుంస కత్వము తొలగింపబడును. రూ 2-0-0.

(3) ఆకర్షణయంత్రము:- ప్రసిద్ధిజెందిన రక్షాబంధనయంత్రము. ఇది యింటియందును లేక చేతిలోను ఉపయోగించిన ధనసంపదలు, కీర్తి, జయము, విశ్వర్యము వీటిని ఆకర్షించును. మఱిన్ని కార్యసిద్ధి, వ్యాపారవృద్ధి వశ్యం, శత్రునాశనం యివి కలంగజేయును. రూ 2-8-0.

(4) త్రాగుడు నివారిణి:- ఇది దుర్గుణములులేని మాలికతో చేయబడినది. దీనివలన త్రాగుడు అలవాటు తప్పక మానివేసి కుటుంబమును నిర్మూలము కాక కాపాడును.

వైవాటి అద్భుతగుణములకు అనేక యోగ్యతాపత్రములు కలవు.

P. P. Katcham 2/174 Broadway, MADRAS.

పెద్దాపురం

ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ కే నెటు ఎన్నికలు

(ఒక విలేఖరి)

హైస్కూలు తెలుగు పండితులకు వోసంగబడిన నెనెటు సానమునకు పెద్దాపురం ఎ. ఇ. ఎల్. ఎం హైస్కూలు తెలుగు పండితులు అష్టవధాని శ్రీయుత చెళ్లపిళ్ల సీతయ్య కవిగారు పోటీచేసి జయమును పొందిరి. వీరు పండితులుంబమూలోని వారు. బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని చెళ్లపిళ్ల వెంకటశాస్త్రిగారికి జ్ఞాతులు, వడపలు, శిష్యులును. వీరికి ఆంధ్ర ఆంగ్లములయందు చక్కని జ్ఞానముకలదు. వీరు మొదట ఆంధ్ర నెనెటునభిలో నెన్నుకొనబడుట కడుంగడు శుభముచకము. ఏతేదిజయమున కభినందించుచు పెద్దాపురం హైస్కూలు ఉపాధ్యాయుల తరపున మ-రా-శ్రీ ఎమ్. శామ్యూలు, కంభంపాటి సుబ్బారావు గార్లున్నా, ప్రజల తరపున ముప్పన సోమరాజు సరిదే వీరభద్రుడుగార్లున్నా కలిసి యొక అల్పాహారవింగును. ఈ నెల 18 తేదీని హైస్కూలు భవనమున నొసంగిరి. చాలమంది పౌరులును డిప్యూటీ కలెక్టరు మ-రా-శ్రీ తాయి సుబ్బారావునాయుడుగారు, తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటు మ-రా-శ్రీ తోట వరచాలయ్య నాయుడుగారున్నా ఇంకా ననేకులు విద్యాధికులున్నా సభనలంకరించిరి. సభ కడుజయప్రదముగా జరిగెను.

బహిరంగసభ

చిరకాలమునుండి యిక్కడ హైస్కూలులో ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయులుగానున్న బ్రహ్మశ్రీ శిలపాక వెంకటనూర్యప్రకాశంగారు మిషనువారి యాజ్ఞపాద విక్రాంతిని గైకొని నారు గనుక వారి గౌరవాధి మీ నెల 24 తేదీ శనివారము సాయంత్రము 4-30లకు గాంధీ చావులో సభిజరుపుటకు కొందరు గ్రామములోని పెద్దలు యేర్పాటులను గానించుచున్నారు.

టవున్ పోస్టు నలు ఆఫీసు

పోస్టాఫీసు రామారావు పేటలోనున్నది. అది పట్టణమునకు యొకమూల. పట్టణములోని పాత పెద్దాపురం ఎల్విస్ పేట మొదలగు కొన్ని యితర భాగములకును దీనికిని చాలా దూరముగాయుండుటచే ప్రజలు బాధపడవలక సవరు ఆఫీసు పట్టణముధ్యకు మార్చవలసినదిగా డిప్యూ మెంటువారికి మహజ్జర్గు అజ్జీలు యిచ్చి శ్రీయుతి వడ్డ శ్రీరామమూర్తిగారి కృతమున ఆందోళనము సలిపిరి. తత్ఫలితముగా శివాలయము వీధిని జరుగు మిల్లివారి యింట్లో ప్రస్తుతము టవున్ సబు ఆఫీసు పెట్టుటకు యేర్పాటుచేయుచున్నారనియు, ఇంటి యజమానులు డిప్యూ మెంటువారు కోరన మరమ్మతులు వెల్లు పూర్తిచేయించినతోడనే ఆఫీసు ప్రారంభింపబడుననియు, యీ మాత్రన ఆఫీసుకు బాగుగా పనికలిగినయెడల అచిరకాలములోనే హెడ్డు ఆఫీసు పట్టణమునకును, సబు ఆఫీసు పేటకును మార్చబడుననియు తెలియచున్నది.

జాతక ఫలములు

తా మిదివరలో అనేకమంది జ్యోతిషులచే తమ జాతకములను వ్రాయించి యుండురు. ఒకసారి మాచే వ్రాయించి పరీక్షింపుడు. తమ జాతకముగాని, సరియైన జననకాలముడి యులు గంటలుగాని ఇవి లేనివారు ఉత్తరము వ్రాయుకాలము, వయస్సు, మాకుపంపిన, జాతకునియొక్క శరీరవర్ణ ఆకృతిలక్షణములు, ధనము, సోదర సోపరీలు, మాశ్య, పితృ, భూమి, వాహనము, సంతానము, శత్రురోగములు, కళక్రమము, ఆయురార్థము, పితృభాగ్యవిషయములు, ఉద్యోగము లాభము వ్యయము, మొదలగునవియు, విశేషాంశములు వ్రాసి పోస్టుఖర్చులు సహా రు 2 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ఇవి నచ్చినచో సంపూర్ణము జాతకము గ్రహస్థులు, అష్టకవర్ణ, వడ్డ్యుగకట్టి మహాదశాంతర్దశలతో, ఆయుర్దాయము ఆఖరువరకు వ్రాసి రు 10 లకు పంపెదము. ఇందుకు రు 5 లు ముందుగా అడ్వాన్సుచేయవలెను. జన్మనక్షత్రముగాని, నామముగాని పంపిన కారకర రీడింగు సహా సెల్లర్ ఫలము రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

ముహూర్తము:- కావలసినవారు వారివారి జన్మనక్షత్రముగాని పేర్లుగాని వ్రాసి పంపుదు రు 2 లు మనియార్డరు చేసిన వినాహా ఉపనయన, గృహప్రవేశాది ముహూర్తములలో ఏది కావలసిననూ, శాస్త్రసమ్మతముగా ఉంచుపంపబడును.

గురుజ్యోతిషాలయము,

గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు, తోర్పుగోదావరిజిల్లా.

వేలము అమకము

విజయనగర సంస్థానమునకు చేరిన, సింహాచలమునందున్న ఔరంగజుట్టునుండి 1335 ఫనలికి చేరిన పుట్టువెట్టుకలు సింహాచలము నందు 2-10-1926 తేది శనివారమునాడు వేలమువేసి విక్రయించబడును. నదరు సింహాచలము బి. ఎన్. రైల్వేరోడ్డుమీదనున్న సింహాచలము రైల్వేస్టేషనునుండి 3 మైళ్ళ దూరమునందునను, వాల్తేరు రైల్వేస్టేషనునుండి 7 మైళ్ళదూరమునందునను ఉన్నది.

ఈదిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము నదరు వెంట్రుకలు మూడు రకములుగా విభజింపబడి యున్నవి:-

నదరు వెంట్రుకలు	పానులయెత్తు
1 అడుగు మొదలు 1½ అడుగు వరకు పొడగు గలది	2075
9 అంగుళములు మొదలు	
12 అంగుళములపొడవు గలది.	1936
9 అంగుళముల కంటెను పొట్టియైనది.	5412
	9423

యితర వివరములకు సింహాచలము గుడి అమీనాగారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

నోటీసు

ప్రాద్దుటూరులో వుండే తంగుటూరు నారాయణ భార్య సుబ్బమ్మ, యిందువల్ల యావన్మందికి తెలియజేయడము యేమనగా

నా కొమరుడయిన తంగుటూరు నాగలింగం అను నతడు దురువ్యాపార ప్రయత్నములలోనున్న దుష్టసహవాసముల వల్లనున్న చెడిపోయి దుబారాగా ప్రవృత్తు ఖర్చుపెట్టుచున్నాడు. లోకులవద్ద డిస్సాంటు యిచ్చి జాస్తివడితో ప్రాసోట్టు పత్రములు వ్రాయించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. అతనికి యేలాటి ఆస్తిని లేదు, దుర్మార్గులు కొందరు అతని అవివేకతనబట్టి అక్రమలాభమును పొందవలె నని నానుకార్యమైన దస్తావేజులు అప్పుపత్రముల వగైరాలు పుట్టించవలె నని ప్రయత్నపడుచున్నట్లు సంగతి తెలుస్తున్నది. నాతనిగారి తాలూకు ద్రవ్యమును నేను అతనికి మోటారువగైరాలు తీయుటకు అతను లోకులవల్ల దుబారాగా చేసిన బుర్రములు తీర్చుటకున్న యితరఖర్చులనున్న వైకం యిచ్చి అతని తాలూకా ఆస్తి ఖండింపు చేసుకొన్నాను. అతనికి యిక యేలాటి ఆస్తిలేదు. పెనుదర్భములలో అతనికి యెవరైన అప్పు యిచ్చినయెడల అతనే జబాబుదారిగా వుంటున్నాడు. నేనుగాని నా తాలూకు ఆస్తిగాని జబాబు కానేరదు. కాబట్టి అతనికి అప్పు యిచ్చుటకు పూనుకొన్నవారు జాగ్రత్తగా వుండవలె నని యిందువల్ల తెలియజేయబడినది.

ప్రాద్దుటూరు, తంగుటూరు సుబ్బమ్మ, 20-7-26 నిశాని.

విద్యార్థులు కనలెను

832

మోటారుకారులను నడపుటకు, ఇంకా సంబంధించిన మెకానిజము పూర్తిగా నేర్పుకొనుటకు విద్యార్థులు కనలెను. ప్రాసెక్టరుకు ఈదిగువ విలాసమును వ్రాయుడు.

Principal
Ski RAM MOTOR SCHOOL
(Recognised by the Govt.)
The Best Equipped Motor School
Walajah Road
Tel. 3444 Madras.

కోబ్బాముగారు కలకత్తా చేరుట

విందుపై విందు

కలకత్తా, జూలై 24:- ఆరు కోబ్బాముగారు కలకత్తా మధ్యాహ్నము 2/3 మాగ్నీ నదిపై దిగిరి. (ఆ. ప్రె.)
కలకత్తా, జూలై 23:- 600 మైళ్ళ ప్రయాణము చేసి కోబ్బాముగారిక్కడకు 63 కంటలలో వచ్చిరి. మాగ్నీపై దిగగానే స్వేదను పుట్టెను ఆస్థిపకుతో పోలీసు లాంచి ఆదరిందుటకు పోయెను. నడియేట లంగరువేసిరి. లాంచిలో కోబ్బాముగారిని వారి మెకానికును పోలీసు కమిషనరు మొదలగువారు వేచియున్న స్థలమును గొంపోయిరి. వారిరువురను ఉపహారములకు ఆహ్వానించిరి. ఉపహారసేవయైన వెనుక కోబ్బాముగారు పెట్రోలుకొరకు వెళ్లిరి. మావితేలికి కోబ్బాముగారిట్లుచెప్పిరి. విమానమునకు మాన్యునువిరోధి. త్రోవలో తుపానులోనుండి వచ్చితిని. కాని చాలనుఖుప్రదముగానే యుండెను. అనుభవముండునుగనుక తిరిగివచ్చునపుడు ఇంతభయమనవలయు. ఇక్కడనుండియే నిజమైన స్వీకృతమార్గమున పోవుట కలకత్తానుండి రంగూనుకుపోవుట చాలకష్టముగానుండు ననుకొనుచున్నాను. ఈ ప్రయాణమున కుద్దేశము స్వీకృత మార్గములు గలవాయను నిర్ధారణయే. ఇంజను బాగుగానే పని జేయుచున్నది. ఫోర్టువలెయుములో కోబ్బాముగారు సైన్యకాకు అతిధిగానుండును. రేపటియందయమున రంగూను బయలు దేరుదురు. (ఆ. ప్రె.)

మొహరంపండుగు ప్రొద్దుటూరు

ఈ సంవత్సరము ప్రొద్దుటూరులో మొహరంపండుగు కాలములో హిందువులకును మహమ్మదీయులకును యేలాటి కలహములు జరుగలేదనియు, హిందువుల ఉత్సవము నిరాటంకముగా జరిగినదనియు జిల్లా కలెక్టరుగారును, జిల్లా పోలీసు నూపరింటెండెంటుగారును గావించిన యేర్పాటులు చాలా బాగుగానుండినవనియు రూఢిగా తెలియుచున్నది. గత నాలుగైదు సంవత్సరములలో ఈ సంవత్సరము ప్రొద్దుటూరులో మొహరంకాలము కాంతముగా గడచినట్లు మరేసంవత్సరము గడవలేదని వినుటకు చాల సంతోషించుచున్నాము.

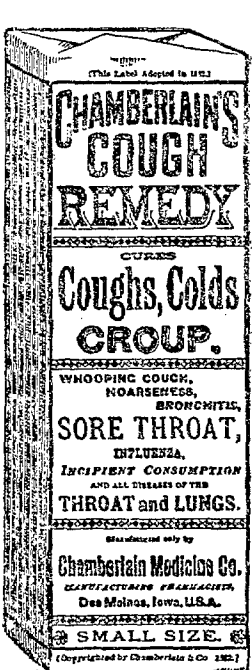
జమ్మలమడుగు "ఆంధ్రపత్రిక" విలేఖరి

నిజమైన దగ్గులేక పడిశములకు నిజమైన ఔషధము

కఠినముకాని దగ్గులకు, పడిశములకు కాంతమైన ఔషధములు వాడుటలనైన తప్పేమియులేదు. అయితే నిజమైన దగ్గులకు, పడిశములకు తప్పక గుణమిచ్చునట్టి నిజమైన ఔషధమునే వాడవలెనని

చేంబర్లెన్ దగ్గునివారిణి (1871 స్థాపితము)

పసిపిల్లలకు, పెద్దవారికి తగినది. 50 సెంట్ల రములనుండి నాడిగుణము పొందిన వారు దీనిని శిశువుచేయుచున్నారు. మత్తుపపదార్థము లిందు చేరుటలేదు. ప్రతివోటను విక్రయమునకు దొరకును. 188, 948

విజయనగరనివాసులగు బ్రహ్మశ్రీ మదబ్బా డాది భట్ట నారాయణదాసుగారు రచించిన

శ్రీ యథార్థ రామాయణము

పారికథాపాఠక పద్యగద్యగీతప్రబంధము. ఇందు శ్రీరామ జననము, శీతాశ్యామము, పాదుకాపట్టాభిషేకము, గ్రీవశిఖ్యము, హనుమత్సేవకము, సామ్రాజ్యస్థితియను నాతాములు. పారికథాకాలక్షేపములకుం బనికీవచ్చున. దీనివలన స్త్రీగాక రు 2-8-0. గ్రంథకర్తగారికి వలసినవారు వ్రాసి ప్రియమొనవలెను. 112

శ్రీ శే. ఎమిలీ హాబుపాస కన్యగారు

ఈమె మృతినొందె నని ప్రతికలనల తెలియుచున్నది. ఈమె చాలాధైర్యమును ఉదారభావమును గల నారీమణి. ఈమె ఫలాపేక్ష లేకుండనే నేనజేసినది. ఆమె భగవద్భక్తిబుద్ధితో మానవసేవ గావించెను. ఆమె గొప్ప ఆంగ్ల కుటుంబమున జనించెను. ఆమెకు దేశభిమాన మధికముగావుననే ఆదేశము లొనరించిన అక్రమముల నామె కొందమైన సహింపజాలకుండెను. బోయరు యుద్ధము చాల ఘోరమని ఆమె గ్రహించెను. తప్పిదమంతయు నాంగ్లేయులదే యని ఆమె తలంచెను. అపుడా యుద్ధమును తీవ్రముగా నిరసించెను. ఆమె దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లెను. విజయమును బడయుట యత్నవసర మని తలచి కిచినరు ప్రభు వేర్పరచిన ఏకీకృత శిబిరములు చాల ప్రూరములని ఆమె చాల వ్యధజెందెను. అపుడు ఆంగ్లేయుల పరాజయములకు విలియండ్స్ ప్రార్థనలను సాగించెను. ఆమె దుర్బల శరీరయంత్యును చాల కష్టములకు సహించి మరల దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లి వెక్కు అవమానములకు గురియయ్యెను. ఆమెను చెరసాలయందుంచి మరల ఆంగ్ల దేశమునకు పంపిరి. అధికముగ ధీరత్వముతో దానిసంతయు నామె సహించెను. నిరాశ చెందవలదని బోయరు స్త్రీలకు బోధించి వారికధికముగ ధైర్యమును కలగజేసెను. "ఆంగ్ల దేశమున సానుభూతిగల పురుషులు స్త్రీలును లేకపోలేదు. వారిమాట ఎన్నటికైన చెల్లుబడి కాక మానదు." అని ఆమె వాడికి బోధించెను. ఆది అటులే జరిగినది. 1906 లో సర్ మోస్లీ కాంటెలు బానెరు మనుగారు బోయరుల నష్టపరిహారమును కలగజేసెను. యుద్ధానంతరము సత్యాగ్రహము జరుగుచుండగా నామె ఎమిలీ కన్యతో పరిచయము గలిగినది. అది చిగ్మైత్రికింద పరిణమించినది. 1914 లో సమాధానమును కలిగించుట కామె చాల కృషి సలిపినది. ఆమె జనరలు బోధాగారి యింట నతిథియై యుండెను.

జనరలు బోధాగారిని నేను చూడగోరగా ఆయన పలు సార్లు నిరాకరించెను. హామయినిస్తరుకడకు పొమ్మను చుండెను. ఎమిలీకన్య పట్టుపట్టుచేతనే చివర కత దంగీకరించెను. కేపులవునులో బోధాగారి గృహమున నతడును అతని భార్యయును ఎమిలీగారును నేనును కలిసి మాటలాడితిమి. బోయరులకు ఎమిలీకన్యపట్ల నత్యధికముగ భక్తికలదు. ఆమె పలుకుబడివలననే నాపని చాల మలకనయినది. నేను భారతదేశమునకు వచ్చిన పిమ్మట రౌలు చట్టమునుగూర్చిన ఆందోళనము జరుగుచుండగా ఆమె నాకొక లేఖను వ్రాసెను. "హిరు చెరసాలలోగాని ఉరికొయ్యలనద్దగాని మీ ప్రాణమును వదులవలెను. అటుల జరిగినచో నేను విచారించెను." అని ఆమె వ్రాసెను. అట్టి త్యాగము చేయుట కామెకు సమగ్రముగ శక్తి కలదు. త్యాగములేకుండ యేకాద్యమును నెరవేరవని ఆమె నిశ్చయముగా నమ్ముచుండెను. "దక్షిణాఫ్రికా సమస్యనుగూర్చి జనరలు హర్షజానుగారికి వ్రాసినది. మీ రాయనను నిరసించకుడు. ఆయన ఏమిచేయవలెనో నాకు వ్రాయుడు" అని ఆమె నిరుదు నాకు వ్రాసెను. ఈ నారీమణిని భారత మహిళలు నిరంతరమును స్మరింపదగును. ఆమె వివాహము చేసుకొననేలేదు. ఆమె యలంకర బ్రహ్మచారిణి. ఆమె తన జీవితమును భగవద్భక్తి మొనరించెను. ఆమె కేవలము అర్హునరాలు. పక్షవాతముకూడ వచ్చినది. ఆమె ఆత్మసాత్త్విక ధైర్యనిధిగాన ఆమె మానవుల క్యారికిని జిజిసి యెరుగదు. భగవంతునకు మాత్రమే జడయుచుండెను. (మో. క. గాంధీ, ఎం. యిండియా, 15-7-26.)

WANTED.
Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876
Imperial Telegraph College, DELHI.

కావలెను

మంచితెలివి, యోగ్యత, నమ్మకము, ఆంగ్లభాషా పాండిత్యము మొదలగునవి గలిగి నట్టివారు కాకినాడలోనున్న ఒక నమ్మకమైన కంపెనీయందు మేనేజరు పదవికి కావలెను. వ్యాపారమునకు సంబంధించిన విషయములందు అనుభవముగలిగి యుండవలెను. శీతము నెల 15 రు 200 రు 250 వరకుండును. జయమొందునట్టి దరఖాస్తుదారుడు రు 10,000 లు వగదుగా గరావత్తుక్రింద చెల్లించవలసియుండును. మంచియోగ్యతగల వారు మాత్రమే ధరఖాస్తులను ఈదిగువవిలాసమునకు పంపుకొనవలెను. K. c/o Andhrapatrika, P. B. No. 212, Madras.

నైతిక బలాభావము

మూడవ వ్యాసము

వివాహితులకు స్త్రీలను పురుషులను సంతానాధిక్యమును నిరోధించుటకు విషయసౌఖ్యాభివృద్ధిని విరమించుటకు సమంజసము కావచ్చును గాని విషయసౌఖ్యాలను యుండియు సంతానము కలగకుండుట కింతసాధనముల నుపయోగించుట సమంజసము కాజాలదు. గృహస్థుల విషయమున సంభోగమును విరమించుట సర్వవిధముల లాభకరమే. సంభోగలాలముల విషయమున సంతాననిరోధప్రయత్న మన్నివిధముల హానికరమే. ప్రాశస్త్యదేశమున సంభోగలాలములు సంతాననిరోధమునకు కృత్రిమసాధనముల నుపయోగించు చుండుటచే పారికు నగరమున మాత్రమేగాక ఆదేశమునం దంతటను జననములపంఖ్య మరణముల సంఖ్యకంటె చాల తక్కువయై పోయినది. ప్రాశస్త్యదేశము 87 ఖండములుగా విభజింపబడెను. వానిలో 68 ఖండములలో జననములపంఖ్య మరణముల సంఖ్యకంటె మిక్కిలి తక్కువగా నున్నది. లాటు ఖండమున జననములు 100; మరణములు 162. టూస్ నెటుగరోములో జననములు 100; మరణములు 156. జననములు హెచ్చుగానున్న 19 ఖండములలో నైనను హెచ్చు నామమాత్రమే. 10 ఖండములలో మాత్రము జననములు చాల హెచ్చుగా నున్నవి. మార్చిహను, పానుడేశకే ఖండములలో జననములు 100; మరణములు 72. ఈ విధికిమర మరణములకు నిరోధింపబడలేదు.

50 ఏండ్లలో వార్షికోదేయ మూడు లక్షలమంది చనిపోయిరి. ఇప్పుడు 20 ఏండ్లలోనే యింతమంది చనిపోవుచున్నారు. మారేండ్లనదికి వార్షికోదేయ పరాసుజాతి మనుష్యులే యుండునందహయెదరు. పరాసుజాతి అని అనుటకు కారణమేమనగా దేశము నిర్వాసువ్యముకాదు. ఇతరదేశములవారు వచ్చి ప్రవేశింపగలరు గాన పరాసుజాతియని వివరించితిని. జర్మను వారు కెయసుచుట్టు నున్న యిరుపగనులను పనిచేయుచున్నారు. ఇటీవల మొదటితెగ చీనాకార్యకులుగూడ వచ్చిరి" అని 1914 లో ఎం. గ్రైకుగారు వ్రాసిరి. ఇట్టి పరగణా లింకను చాల కలవు.

జనసంఖ్య తగ్గుటవలన నైతిక బలమును విదేశములకు వెళ్లువారి సంఖ్యయునుగూడ తగ్గినది. వాణిజ్యమున సంఘవ్యాపనమును భాషావాద్యములునుగూడ నిందువలననే క్షీణించెను.

ఇందువలన ప్రజల ధైర్యోత్సాహము లభింపక మయ్యె నందుమా? అది సర్వాబద్ధము. చిన్నవారును పెద్దవారునుగూడ నిర్విర్యులుగానేయున్నారని తెలియుచున్నది. ఇందులకు సంభోగలాలసత్వము మాత్రమే కారణమని చెప్పవలెదు. కాని అది ప్రధాన కారణమని చెప్పటకభ్యంతరములేదు. మద్యపానము అపరిమితములగు నిండ్లమున్నగునవి దీనికి సహకారులు శుభజాడ్యములు(వెనీరియులు) మితిమీరిపోయి చాల అనర్థమును కలిగించుచున్నది.

సంతాన నిరోధమువలన ధనసంపద మొండగుననబాదము గూడ నిరాధారమే. జర్మనీలో సంతానాభివృద్ధియును ధనాభివృద్ధియుగూడ కలుగుచుండ ప్రాశస్త్యలో జననములును ధనసంపదయునుగూడ క్షీణించుచున్నవి. జర్మనీవారి వ్యాపారము వృద్ధి నొందుటకు కార్యకర్తయ మెంతమాత్రమును కారణముగాదు. జర్మనీలో 41,000,00 మంది జనులుమాత్రమే యుండినపుడు దేశమున కాటకమువలన ప్రజలుమడిసిరి.అచట 88,00,000యందజనులుండినపుడు వారిసంపద దినదినాభివృద్ధి నొందినది. వారు సంపదలుగాని సవ్యాసులుకారు. వారు ప్రతిసాలనను ధనమును కూడబెట్టుకొనిరి. 1895 లో 80,000 లక్షల ప్రాంతులను మాత్రమే వారుకూడబెట్టుకొనిరి. కాని 1911 లో 22,0000 లక్షలప్రాంతులను వారుకూడ బెట్టుకొనిరి. సంవత్సరమునకు 8500 లక్ష లభింపవచ్చును.

జర్మనీలో విద్యాభివృద్ధి చాల హెచ్చినది. నైపుణ్యము మొదైనది. మూడురకముల పరిక్రామకపాఠశాలలు

కలవు. వృత్తి (ప్రాశస్త్యము) విద్యార్థులములు 500. వానిలో 70,000 మంది చదువుచున్నారు. సాంకేతిక (టెక్నికలు) పాఠశాలసంఖ్య అత్యధికము. కొన్ని పాఠశాలలలో నేయిమంది విద్యార్థులుగూడకలరు. ఉన్నతవిద్యనేర్చుకళాశాలలలో 15,000 మంది చదువుచున్నారు. వాణిజ్యపాఠశాలలు 865 కలవు. వానిలో 81,000 మంది చదువుచున్నారు. వ్యవసాయ పాఠశాలలలో 90,000 మంది చదువుచున్నారు. ఈ రీతిగా జర్మనీలో 400,000 మంది విద్యార్థులు ధనాధిన సాధనములను విద్యల నభ్యసించుచున్నారు. ప్రాశస్త్యలో 85,000 మంది మాత్రమేవృత్తివిద్యల నభ్యసించుచున్నారు. 17,70,000 మంది వ్యవసాయ వృత్తిలో నున్నారు. వారిలో 798 మంది 18 ఏండ్లలోపు నయమునారే. వ్యవసాయ పాఠశాలలలో చదువుచారి సంఖ్య 8225 మాత్రమే.

సంతానము హెచ్చులవలన నైతికాధిక్యాభివృద్ధి కెట్టి భంగమును కలగదని యీ లెక్కలవలన స్పష్టముగా తెలియగలదు. అని బూరోగారు వ్రాసిరి.

భారతదేశమున జననములపంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండినను జాతీయాభివృద్ధి జర్మనీలోవలె భారత దేశమున కలగుటలేదు.

"ప్రాశస్త్యదేశము ఆర్థికముగ నాలుగవస్థానమునందున్నది. మూడవస్థానమునందున్న దేశము కంటె చాల అభివృద్ధిలోనేయున్నది. పెట్టుబడివలనప్రాశస్త్యవారికినాలుగు 250,000 లక్షల ప్రాంతులను జర్మనీవాకి 500,000 లక్షలను వచ్చుచున్నది. భూసారమును వెలయును 1879 మొదలు 1914 వరకు 85 ఏండ్లలోను 920,000 లక్షలనుండి 520,000 లక్షలకు తగ్గినది. దేశమునందంతటను విరివిగా పనిచేయుటకు మనుష్యులు లేక. కొన్ని మండలస్థ్రీలలో అందరును ముసలివాండ్రే.

సంభోగలాలసత్వమువలనను సంతాననిరోధమువలనను సహజశక్తి క్షీణించును. అంశువలన ముసలివారికే ప్రాముఖ్యత కలుగును. 1,000 మంది ప్రజలకు ప్రాశస్త్యలో 170 మంది విడ్డలు మాత్రమే కలరు. జర్మనీలో 220 మందియును ఆంగ్లదేశమున 210 మందియును కలరు.

వీరీతిగా చూచినను సంభోగలాలసత్వమును విసర్జింపకుండ సంతాననిరోధమునకు ప్రయత్న మొనరించుటవలన వృక్షికిరీ కుటుంబమునకును సంఘమునకును గూడ నధికమగు నష్టము కలిగినది. వృక్షిచారము, నిరంకుశనర్తనము, ధనముకొరకు పెండ్లియాడుట, ఆహారము, భోగము,వివాహములు రద్దు చేయుట, సంతాననిరోధము, గర్భప్రావము మున్నగు నానివలన జాతి అభివృద్ధి నిరోధింపబడెను.

ఈరీతిగా సంభోగలాలము లగునా రచయకు తా నొక్కడను భోగలాలము దైవసంహితమున సంఘమున కేమి లాటు రాగదని తలచుచుందురు. ఇతరు లందరును విరాగులై యుండురని భావించుచుందురు. అందరును నే నొక్కడే గదాయని భోగలాలము లగుటవలననే సంఘమునకు హాని కలుగును.

అటుల రహస్యముగా జరుగుచుండేది సంభోగలాలసత్వము నిపుడు రచ్చకీడ్చి సమర్థించుటకు గూడ పూనుకొనిరి. అందువలన సంఘవివాదము సంప్రాప్తమైనది అని ఎం. బూరోగారు వ్రాసిరి. (మో. క. గాంధీ-ఎం.గుయిండియో 15-7-26)

పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు హత్య

బొగరుబోతుల పట్టుటయే కారణము

కరాచీ, జూలై 28 :—లాఠానా జిల్లాలో ఒక పబ్లిక్ ఇన్స్పెక్టరును రాత్రి పదిగంటలకు స్థానిక కొలనుండి మరికొందరితో వచ్చుచుండ గాడ్డారీలో కొందరు పొగరుబోతులు బుర్రపనుల గొట్టిరి. ఇన్స్పెక్టరుగారి నేహితులు పారిపోయిరి. పోలీసువారికి తెలియగానే కొందరువచ్చిరిగాని ద్రోహులు సారిపోయిరి. దీనికి కారణము పొగరుబోతులను ఈ పబ్లిక్ ఇన్స్పెక్టరుగారు పట్టుచుంటుంటే. కొలది రోజులైనవెనుక ఇరువురు నేరగులు తమంతట ద్రోహులమని పోలీసువారికి న్యాయమై పోయిరి. ఈ ఇన్స్పెక్టరుగారికి ప్రజల సానుభూతి గలదు.

(ఆ. పే.)

యూరోపియనులు ఖద్దరు నభిమానించుట

బీహారులో ఖద్దరు అభివృద్ధి

బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారి కార్యదీక్ష

పాట్నా, జూలై 20:—బీహారులో ఖద్దరు నాణెమైనది తయారగుచు చాల యెక్కువగ అమ్ముడు పోవుచున్నది. అనుకోనివారుగూడ దీని నభిమానించుచున్నారు. బీహారులో మాఖ్యముగ పట్టణములందు రాజేంద్రప్రసాదుగారు ఖద్దరుప్రదర్శనముల గావించుచున్నారు. కాంగ్రెసుప్రముఖులతో గలసి స్వయంగా ఖద్దరు విక్రయించుచున్నారు. ఇందువలన ప్రజలలో మంచిమార్పుగల్గెను. ఈ ప్రదర్శనములందు ఖద్దరు పూరాగా అమ్ముడుబోయెను. ఎనిమిదవ ప్రదర్శనము బెట్టయాలో జరిగెను. తొమ్మిదవది యామధ్యనే మోతీహారీలో జరిగెను. బెట్టయాలో ప్రదర్శనమును బట్టయారాజ్ మ్యానేజరు హెచ్. సి. ప్రయరుగారు వి. సి. యస్. ప్రారంభించిరి. మోతీహారీలో రెవరెండు టి. జడ్. హాజ్జిగారు ప్రారంభించిరి.

ప్రయరుగారు ప్రారంభోత్సవమును జరుపుచు ఖద్దరు ఉద్యమము యొక్క ముగియుట నడుపబడి భారతదేశమునందలి వీరస్త్రీలకు పురుషులకు తోడ్పడునెడల బలపరచెదనని చెప్పిరి.

రెవరెండు హాజ్జిగారు ఖద్దరును బలపరుచుచు అది గృహపరిశ్రమయనియు, దానివలన వీరలకు ఆహారము యేర్పడుననియు, దానిలో నొకవిధమైన విశేషముగలదనియు చెప్పిరి.

పిదప ప్రదర్శనమును క్రిందటి ఆదివారమునాడు దర్బాంగాలో రాజేంద్రబాబే ప్రారంభముజేసెను.

అచటగూడ బాగా అమ్ముడుపోయెను. (క్రీ.పేస్)

సంఘవైషమ్య ప్రచారము

'దుర్ముఖ' పత్రికా సంపాదకుడు

శిక్షమాత్రము తగ్గింపబడినది

కలకత్తా, జూలై 28:—'దుర్ముఖ' పత్రికాసంపాదకుడు క్రింగోర్డునారు తమకు సంఘవైషమ్యప్రచారము చేసేందులకు విధించిన రెండునెలలశ్రమను రు 200ల జరిమానాయొక తప్పరి నైకోర్టుకు ఆప్పీలుచేయగా అప్పీలుదారునియందు నేరము మోపుచు శిక్షమాత్రము నూరు రూపాయల జరిమానాకు తగ్గించిరి.

(ఆ. పే.)

సయామీసు ట్రేయినింగు ఓడ

రంగూన్, జూలై 28 :— సయామీసు ట్రేయినింగు ఓడ "ఫే ఫాయ" బర్మాకువచ్చినప్పుడు దానిలోనున్న కేడెటులకును ఆఫీసరులకును రంగూను ప్రజలును బర్మాప్రభుత్వకాళువాకును ఒసంగిన సన్యాసమునకు సయాముప్రభుత్వమువారి ముఖ్యముగా నాకామంత్రివర్గమువారి కృత్తితాపందనములను గవర్నరుగారి కరిగింప వలసినదని సయాము విదేశాంగమంత్రి నర్గమువారు సయామీసు కాంసలుకు సలహాజేసిరి. ఇప్పు డాయోడ బ్యాంకాకు వెళ్లిపోయినది.

(ఆ. పే.)

నోటీసు

గుంటూరుజిల్లా లెనాలితాలూకా చినపరిమి అగ్రహారం కాపరగులు శైవులు కొల్లిపర పీఠయ్య యీ సాంభూర్తి మయినర్లుగా వున్నారు. వీరి తండ్రి చంద్రమాళేశ్వరలింగం తన కుతురాద్ధితిమున మయినర్లకు వ్యతిరేకముగా తన యిష్టానుసారం తన భోగముల నిమిత్తం దుర్వినియోగపర్చుచున్నాడు. రాష్ట్రని లాలోచిగా హినక్రయములను చేయుచున్నాడు. ఇది లాద్రకారం చెల్ల నేరదు. కొనేవారు మయినర్లకు బాధ్యులు. ఎం. సర్వేశ్వరలింగం.

కాటలలాగు ఉచితము.

సంపూర్ణప్రతి గ్లెజుకాగితములు క్యాలికోలెండు

గిల్లుపేరు 6 0 0

రెండు సంపుటములుగ ,, ,, 8 0 0

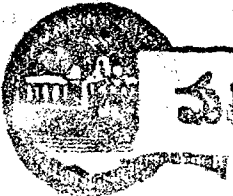
మూడు సంపుటములుగ ,, ,, 9 0 0

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల నూతన ప్రచురము

శ్రీమదాంధ్రమహాభాగవతము

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్, మద్రాస్.

2080)

మహామహత్వము

నీమ్మ టపా:—బొంబాయి-మదరాసు మొయిలలో

శుక్రవారమునాడు రాత్రి నీమ్మటపా బయలుదేరెను. జనరలు పోస్టాఫీసువద్ద రేపు ఉదయం 8-30 గ. బట్యాడా యగును.

చింతాద్రిపేటలో ఆదికేశవుల పెరుమాళ్ళు కోవిలయందు నిన్న రాత్రి విగ్రహముపై రెండు బంగారు వస్తువులు దొంగిలించబడెను. పోలీసుకు రిపోర్టు చేయబడెను.

హమీదుబీయ 30 ఏండ్ల మహమ్మదీయ స్త్రీ ముగ్గురు పిల్లలను గోల్పోయి నాల్గవ కుమార్తె 6 ఏండ్లనుండి జబ్బుగ నుంటుందే విరక్తి తెంది విషముతినీ చనిపోయెను.

దేశీయ ప్రార్థనసమాజము:-- పెరంబూరిలో మాదవరము రోడ్డు 30 నెండ్ల ప్రార్థన గృహమున రేపు ౯.11 గ. ౧౦.౦౦ గ. వ్యవస్థాపక సభ్యులకుగా ప్రార్థన జరుగును.

పిల్లల దొంగతనము:--రాయపురం ఆస్పత్రిలో ఒకవర్ష కొన్ని రూపాయలతో దొంగలించగా గుర్తించి యిట్టి దొంగతనముల కలవాటుపడిన నలుగురు బాలురను (14, 17 ఏండ్లవారు) పోలీసువారు ఆరెస్టుచేసిరి.

మోటారు బస్సులు:--నగరములో ప్రైవేటు మోటారు బస్సుల సంఘమువారు కూడి అన్ని బస్సులవారు లసి నెలవారీ నీజను టిక్కెట్లను అమ్ముటకు దల పెట్టిరని తెలియుచున్నది.

శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి దేవస్థానము:--ఈ దేవస్థాన ధర్మశాసనముల భావిపరిపాలనావిధానము మాజీనముగ నిర్ణయింప ప్రాజెక్టు బడ్జెటును కోరుటకుగాను రేపు 25 వ తేది ఉదయం 8 గంటలకు సాంధ్యధర్మశాసనంలో సభ జరుగును.

స్త్రీమరుదై హత్య:--బోవినుబెల్కు-అను నావపై నిన్న కత్తితోపాడువబడిన అనుదుల్లా (23) రాయపురం ఆస్పత్రిలో నిన్న చనిపోయెను. ముద్దాయి అబ్దుల్లాఖాన్ (22) అతనిపై కత్తివారి క్రిందపడగా కత్తితో చేయివారికి వెంటనే నీటిలో పారితేసెనని పంచాయతీ విచారణయందు తెలిసెను. ముద్దాయిని ఆరెస్టుచేసిరి. (అ. ప్రె.)

రాకపోకలు:--యం. యల్. ఏ. మహమ్మదు క్యామ నాగుగారు కసారగడునుండి చెన్నపురి వచ్చిరి. రివిన్యూబోర్డు సీనియరు మెంబరు యల్. మాక్స్ వేల్ సి. యస్. ఐ. వి. సి. యస్. గారు నేటి యుదయ మిచ్చటికి వచ్చిరి.

కలెక్టరు జిల్లామేజిస్ట్రేట్లైన యల్. డబ్ల్యు స్ట్రాట్స్ గారు కలకత్తా మొయిలలో వచ్చిరి.

మదరాసు శాసనసభ యొక్క ఉపాధ్యక్షుడు దివాన్ బహదూర్ కేశవస్వామి సి. ఐ. ఇ. గారు శుక్రవార ముదయమున ఉదకమండలము వెళ్లిరి.

మదరాసు డక్షిణ మరాఠాత్వ వ్యవస్థాపక సభ గారు నిన్న రాత్రి బెంగళూరు వెళ్లిరి.

మదరాసుజిల్లా-ఆంధ్ర కౌగ్రెసు కమిటీ

పైకమిటీవారి సాధారణ సభ నిన్న సాయంత్రం 5 గంటలకు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున మ-రా-శ్రీ చల్లా శేష గిరిరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతన గూడెను. ఏలూరులో జరుగనున్న ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ అధ్యక్షపదవికి ఈదిగవవారి పేర్లు నూచింపబడినవి. మ. రా. శ్రీ. కందుల రాఘవస్వామి నాయుడుగారు, సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు, ఆంధ్రరత్న ధర్మిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు, అకాశేశ్వరరావుగారు ఆంధ్ర మహాజనసభ అధ్యక్షపదవికి ఈ దిగవనామములు పేర్కొనబడి అహ్వన సంఘమువారికి సిఫారసు చేయబడినవి. మ-రా-శ్రీ. కె. కోటిరెడ్డి యం. యల్. సి. గద్దె రంగయ్యనాయుడు, ఉప్రమాతిహాకవిగారు.

(కార్యదర్శులు.)

DO YOU KNOW

Do you know మీరు భుజించు ఆహారము ఆకలిని పుట్టించుచున్నదిగా యుండవలెను. ఆకలి లేనియెడల మీరు భుజించు ఆహారమునుండి మీకు పుష్టికలుగ దని మీకు తెలియునా?

కోకోగెము (Cocogem) తయారుచేయు సుతివస్తువయును గుచికరముగాను, మంచి ఆకలిని పుట్టించునదిగాను యుండును. అందుచేతనే మీకు దానితో వస్తువులను వండవలెను.

Do you know గురుత్వమైన ఆహారము మిక్కిలి తిన్నగా జీర్ణ మగుటచే అది పుష్టికరమైనది కాదని మీకు తెలియునా?

కోకోగెము (Cocogem) మిక్కిలి తేలికయైనట్టియు, త్వరలో జీర్ణ మగునట్టి ఆహారము. అందుచేతనే దీనితో వస్తువులను వండవలెను.

Do you know నేతితో వండబడిన వస్తువులనుండి కలుగు పుష్టి. మంచి ఆరోగ్యమునకు తగినంత యుండదని మీకు తెలియునా?

అందుచే మంచి పుష్టి కలిగియున్నట్టియు, ఆహారమునకు పుష్టిని కలిగించునట్టియు ఈ మేలైన కోకోగెముతోనే (Cocogem) మీరు వంటచేసుకొనవలెను.

నేడేకోకోగెముతో (Cocogem) వంటచేయుటకు ప్రారంభింపుడు.

అనంతపురంసభలు నాయకుల రాక

(స్వకీయ విలేఖరి)

గుంటకల్లు, జూలై 24-శ్రీ. సి. వి. ఎస్. నరసింహ రాజుగారు, ఆంధ్రకేశవీ టం. ప్రకాశంగారు నేడుదయము చేరిరి. అనంతపురంజిల్లాసభ నరసింహరాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద మధ్యాహ్నము 1 గ. సమావేశ మగును. హంపయ్యగారును ఈ శంకరంగారును సమావేశమైన ఓటరులసభ సాయంత్రము 4 గ. సమావేశమగును. డి. బి. కేశవస్వామిగారును వారి అనుచరులును, కౌగ్రెసు అధ్యక్షగ నియమింపబడకుంటే రిస్కాన్నిపు పక్షము వాడని ప్రకటింపకొనిన జి. రామేశ్వరరావుగారును వారి స్నేహితులుగూడ అరుదెంచిరి. అనేక పక్షములవారు సమావేశమగుటకు యిది వంచి అనకాశము. హంపయ్యగారు అందరిని ఆహ్వానపరచిరి. అన్ని పక్షములకు సమాధానము కుదుగుననకాశముమాత్ర మగనడదు. నిజముగ ప్రతి పక్షమువారు తమ పక్షము తరపున ప్రచారమొనర్చుటకే యిచ్చటికి వచ్చిరి. ఓటరుల వహాసభయందుగూడ ప్రత్యేకముగ ఏ అభ్యర్థిని బలపరపవలెనని తీర్మానించుటకు సమావేశమగుట దేశములేదని తెలియుచున్నది.

టిక్కెట్టులేకుండ ప్రయాణము-మళయాళ స్త్రీ సాహసము:--ఇప్పటి నెంట్లబుస్టేషనులో పెద్దపాదావిడి జరిగెను. చాలమంది ప్యాసెంజరులంతా టిక్కెట్టు లేకుండ కూర్చోనియుండ, అందరిని పట్టుకొని పోలీసువేషము నడుపునది. అందులో నొక బ్రాహ్మణేతర మళయాళ స్త్రీ యుండెను. ఆమె పెళ్ళయినకారు తెస్తేగాని రాననెను. ఆమెకు టిక్కెట్టులేకుండా ప్రయాణించేయడం అలవాటు. స్టేషనుఅధికారులవచ్చి చెప్పినను పోలేను. లాగినా రాలేను. క్రిందపడి తన్నుకొనెను. అరసంతాటుపడినా రాలేను. అప్పుడొకబండి తెప్పించి అందులోవేసి వెంట పోలీసులుండి తీసికొనిపోయిరి.

రాజప్రతినిధి

నాగపూరు సైన్యకళాశాలకు శంఖుస్థాపన చేయుట నాగపూరు, జూలై 24:--నేటి యుదయమున రాజప్రతినిధి నాగపూరు సైన్యకళాశాలకు శంఖుస్థాపన చేసిరి. హోంసెంటరు లాంటిగా రాజ ప్రతినిధిని ఆహ్వానించుచు ఉపన్యసించెను. రాజప్రతినిధి జవాబు చెప్పి శంఖుస్థాపన చేసి విద్యార్థుల కుపన్యసించుచు మంచి సలహా తెప్పి తమ జ్ఞాపకార్థ మొక వృక్షమును నాటిరి. (అ. ప్రె.)

గర్గాంబగారు గనియందు నిన్న యిద్దరు కూలీలమీద 62(4) అనుగులయెత్తునుండి దూలములు బడి వారు చనిపోయిరి.

సిద్ధా, జూలై:-- ప్రస్తుతపుటేర్పాట్లప్రకారము రాజప్రతినిధి ఆగ్ట్టుబరు 18-21 తేదీలలో లాహోరుకు వెళ్ళుదురు.

సర్ బి. యస్. వి. త్రెగారు నిన్న కలకత్తాకువెళ్లిరి.

(అ. ప్రె.)

నెలు పడి నది 6-వ రత్నము

చోరశోధకుడు

(అవరాధ పరిశోధక నవల)

గ్రంథకర్త:

శ్రీ అయ్యగారి నరసింహమూర్తిగారు, బి. ఎ. చోరుడే శోధకుడై హంతకుని కనుగొనుటకును, హంతకుడు శోధకుని చోరునిగా నిరూపించుటకును జేసిన ప్రయత్నమును మనోహరము. ప్రాముఖ్యత దుర్భాగములను, సాహసమును, విజయ మోహముని రహస్యములను, రామదాసు సామర్థ్యమును జదివి దేవతీరమలయును.

మొత్తము, చిత్రనలుపులతో రమారమి 800 పుటలు [కాకావై]. క్యాలిఫోర్నియా చుదాచారులకు 1-0-0. ఇతరులకు 1-8-0 సాదాప్రతి ఇతరులకు 1-0-0.

వలయువారు:--శ్రీ బాలభారతి గ్రంథనిలయము, చాలవట్టి, కర్నూలు, జిల్లా.

గమనింపుడు:--నూనందాచార్యుల దీనిని యిసాముగా భావించవలయును. ఇతరసాక్షులకు గూర్కొట్టారనున ప్రాయము.

నింపుడు! స్త్రీలయొక్క మరీప్రసాదాని!! శరీరక్షింపు!!! ఆ నేకులు ఉపయోగించి యోగ్యులౌవలెను వర్తించి.

పుత్రసంతాన సంజీవి నూనె

స్త్రీలయొక్క గర్భమున పురుగులుగలను ఇండ్లమును నాశపండుటచేతను, పదే పదే సంసారములకును భరిండుటచేతనే గర్భగోళమునందు కంపపెట్టి రక్తగమయన్నను, వాయువు ప్రైక్యము చేసినడ స్త్రీలకు గర్భమునిలువదు. అట్టివారు ఈ నూనెను ఉదయం సాయంత్రంకాలములందు 1 ట్రీ తేక 2 చచ్చిడిల తునికొప్పున 15 రోజులు నేవించుచో గర్భగోళమున నుండు అశుభములను నశింపజేసి నితరైంది ఆమెకు నెలలో శ్రీ గర్భము నిలుచును. కొంతరికి 2-3-4 నెలలవరకు నిలిచి పిచ్చుట బోవుట గలదు. అట్టివారికినూ ఈ నూనెను పరమప్రేమ మైనది. నీసా 1-కి డల రు 2-0-0

యల్. వి. గోపాల్ మెడికల్ హాల్, 27 వెంకటేశ్వరస్వామి స్త్రీ, సాహంబాబుపేట పోస్టు, మద్రాస్.

హోక్తు వార్తలు

విశ్వనాథదాసుగారి అప్పీలు

విచారణ ముగిసిన తర్వాత ముందు ప్రకటించబడును

నిన్న మధ్యాహ్నము 3 గ. ఫలాహారా నంతరము వ్యాయామము వారిను ముగిసిన తర్వాత వారినుగూర్చి ఎదుట విశ్వనాథదాసుగారి అప్పీలు విచారణ తీరిగి ప్రారంభించబడెను. గంజాము సైన్యము పట్టిక ప్రాసిక్యూటరు అయ్యుగారి జంకటసుబ్బారావు గారు తన వాదమును కొనసాగించిరి. రసీనులనుగూర్చి సాక్ష్యములను చదివి రసీనులు సక్రమముగనున్న వా లేవామని విచారించిరి.

స్వా॥ వాసులగారు:—ఈ రసీనులు అబద్ధమని చెప్పటకు ప్రాసిక్యూటరువారు ఏల కోర్టులో దాఖలు చేసిరి? వాటిని నేను జుట్టిగారి యెదుట పెట్టినపుడు నిజమయినవని చెప్పిరా లేక అబద్ధమనియో?

సుబ్బారావుగారు:—ఎఫ్. 14 అనుమానమైన దాఖ్యమెంటులనియు అవి నిజమైనవనియును చాల ఆలస్యముగ ప్రాయబడినవని.

స్వా॥ మాధవమనాయకగారు:—వీటిగూర్చి మీకు సరియగు సాక్ష్యము లేదన్నమాట ఇతరులన్నియు నిజమైనవని సుబ్బారావుగారు:—దాని గూర్చి చెప్పబోవుచున్నాను.

స్వా॥ వాలసు:—ఈ దాఖ్యమెంటులు తప్పని నిరాకరించినవో ప్రాసిక్యూటరు యెటు బలపడును?

సుబ్బారావుగారు:—వాటిని గూర్చి సాక్షులను విచారించిరి. కాని ఆ సాక్షులు అబద్ధపు సాక్షులని నూచించెదను.

స్వా॥ వాలసుగారు:—సాక్షులు చెప్పినది తప్పుగనుక ఆంతయు ముద్దాంకి విరద్ధముగ భావించ ముందురా? వారిని యేల విచారించవలెను? ఇట్టి ప్రాసిక్యూటరు నాకేమియు అర్థము కావనని. ఇట్టి ఎదుటచే నిజము నెట్లు రుజువు చేయగలరు? కోర్టు వారికి ప్రాసిక్యూటరును సహాయముచేయునని తలచితిని. విషయమిట్లున్నది. ప్రాసిక్యూటరు నిరర్థకమయ్యెను. కాని ముద్దాయిని నిశ్చించవలెను. అది యేనా మీరు చెప్పవలసినది?

సుబ్బారావుగారు వేరొకరసీనులనుగూర్చి చెప్పదొడంగిరి. ఆరసీనును ఆధ్యక్షులను విశ్వనాథదాసుగారి సంతకము చేసిరినియు, దాని ఆఫీసుకాఫీయందు ఉపాధ్యక్షుని సంతకము న్నదినియు చెప్పిరి. గ్రాంటుగారు దాని నమ్మక చూపినవారని జూచి, నిజముచెప్పిరి. అసలరసీనులందఱు ఉపాధ్యక్షుని సంతకమును, ఆఫీసు కాఫీయందు ఎవరిసంతకము లేనట్లు చూపినట్లు చూడగాతెలిసెను అప్పుడు తాను అప్పుడుపుకము (కేసు ఫైలు) బట్టి వాదించుచున్నానని సుబ్బారావుగారునెరిగి,

సుబ్బారావుగారు ముగించుచు యీ రసీనులన్నియు విచారించవలసియున్నవనియు, ఆలశ్యమైనవనియు, యీవిషయములన్నియు గుర్తించి ముద్దాయి ధనము ప్రజారీతిలో తనబంధువుల నారాయణదాసు సహాయముచేసెనని యిచ్చికో లేక జాగ్రత్తకొరకే యిచ్చికో నారాయణదాసుయెడల శ్రద్ధజూపికో తాలూకాకోర్టు యెడల నెక్కువ శ్రద్ధజూపికో నిర్ణయింపవచ్చునని.

గ్రాంటుగారిని జబాబుచెప్పెదరామని న్యాయమూర్తి యడుగగా అవసరములేదని.

న్యాయమూర్తులు తీర్పు వేరొకనాడు చెప్పవలసికోర్టు ముగించిరి.

హిందూవర్తకుల ఆరెస్తుజేయుట

మర్నాడి వర్తకసంఘము ఖండనతీర్మానము

కలకత్తా, జూలై 24:—జూలై 20 వ తేది రాత్రి విచక్షణలేకుండ పోలీసు 27 వందల గౌరవప్రతిపత్తులతో గూడిన వర్తకుల ఆరెస్తు జేయుట, ఆరెస్తు సమర్థింపుల కవకాశములేనిది రెండు దినములు ఆరెస్తు వందునారలనుండుట, ముందుగ హెచ్చరిక చేయకుండ తలుపులుబద్దలుకొట్టి యిండ్లయందు జనానా స్త్రీలుండుచోట్లకు మహమ్మదీయులను ఇచ్చికభటుల బ్రవేశింపని చట్టముదలగునవి ఖండించుచు మర్నాడి వర్తకసంఘము తీర్మానమును గావించెను. వర్తకులందఱు యిట్టివర్తక దిక్కిలి ఆసంతృప్తిని కోవమును గడిగించెననియు, ఒకమూల పోలీసును, మరొకమూల మహమ్మదీయులు ఆ న్యాయము జేయుచున్నారనియు సంఘాప్రాయము.

కలకత్తా, జూలై 24:—గత ఆదివారమునాటి రాత్రి సెంట్రలు అవిన్యాయసంఘ ఆరెస్తుజేయబడిన సేవారేజీ ప్రతిపత్తు విద్యార్థియు, అతని యిద్దరుసోదరులు జామీనునిగాన విడుదలబడిరి. రాష్ట్రవిప్లవ పీఠ ఆరెస్తుజేయబడిరి. (ఆ. ప్రే.)

ఎల్లకైనుకోర్టు

సర్ అన్నామలై చెట్టిగారి మీద దావా

విచారణక్రమమును నిర్ణయించుట

శ్రీశ్రీశ్రీ

7 వ తేదీన తిరిగి మదరాసులో విచారణ సాగును

ఎన్నికల కోర్టువారి దినమున, పోర్టునెయింటు జూజి యందు సమావేశమై స్టేటుకాన్సిలు ఎన్నికలకాదానుగురించి ముందు సాగింపవలసియున్న విచారణనుగురించి చర్చించిరి.

ఈతగాదాలో వాడి కె. వి. రంగస్వామి అయ్యుగారు. వీరిరువురును స్టేటుకాన్సిలు ఎన్నికలకు పోటీచేసిరి. అందు వాది యోడిపోయెను. ప్రతివాది విజయమందెను. ఎన్నికలలో ప్రతివాది అక్రమప్రవర్తనముల నొనర్చెనని వాది ఆరోపణ. ఈవిషయమై కోర్టువారి దినవరకే, మదరాసునందు కొందరు సాక్షుల విచారించిరి. వధురయందు చాలమంది సాక్షుల విచారించియుండెరి.

వాది తరపు న్యాయవాదియగు ఎన్. దొరసామి అయ్యరుగారు కోర్టువారి ప్రశ్నలకు సమాధాన మొసగుచు తాను వధురయం దింకను 80, 40 సాక్షులను మాత్రమే విచారించెననియు ఇందుకు వారము దినములు పట్టవచ్చుననియు చెప్పిరి. కోర్టు వారికిన మరొక ప్రశ్నకు సమాధాన మొసగుచు ఇంకను విచారించవలసి సాక్షులలో కొంతమంది ఇదివరకు సాక్షులు చెప్పిన విషయములనే బలపరచెదననియు మరికొందరు శ్రాత్రివిషయముల చెప్పెదననియు నుడిచిరి.

న్యాయమూర్తి వాలసు:—వారి నందరిని మదరాసు నందే యెందుకు విచారించరాదు?

ఎన్. దొ. అయ్యరు:—సాక్షులు మదరాసుకు రానిరాక రించుచున్నారు. వాది చెట్టిగారు వాస్తవ్యుడుగాడు. అందుచే వారి నిచ్చటను చెప్పింపజాలడు. పలుకుబడిలేదు.

ప్రతివాది తరపున న్యాయశాఖ గ్రాంటుగారు హాజరై విచారణను వధురయందుగాక తంజావూరునందు జరుపవలెనని గోరిరి. కాని దొరసామి అయ్యరుగారు తీవ్రముగ నాటేపించుటచే కోర్టువారి రంగీకరింపబడలేదు.

కవర్లు

స్టేటు కాన్సిలు ఎన్నికలు జరిగినపుడు వోటరులు, పంపిన వోటింగు పేపర్లకవర్లు పరిశీలించుటకు తన కమిషనరీ మొసగవలసినదని దొరసామి అయ్యరుగారు గోరిరి. ఆకవర్లలో కొన్నిటి పైబిసము ప్రతివాది ఏకేంటిచే వ్రాయబడెను. ఆ విషయమును నిర్ధారణ మొనర్చుటకుగాని అవకాశ మొసగవలసినదని కోర్టునున్నానని దొరసామి అయ్యరుగారు నుడిచిరి. కోర్టువారి రందు కంగీకరించిరి.

వధురయందు సాక్షులవిచారణ జరుగునపుడు, తానుచేయవలసిన సాక్షుల డిక్లేరేషను ఫారములను ముందుగా జూదుటకును మతి నొసగవలసినదనిగూడ దొరసామి అయ్యరుగారు గోరిరి. కాని గ్రాంటుగారు తీవ్రముగ నాటేపించుటచే కోర్టువారికి అనుమతిని నిరాకరించిరి.

ఉత్తరువు

కమిషనరులలో నొకరును సుందరం చెట్టిగారు కేపు సోమ వారము నుండి తిరిగి మధురలో సాక్షుల విచారణ ప్రారంభించును. వారులు, ఇదివర కొనగిన జాబితాలోని సాక్షులనే విచారించవలెను. శనివారములోగా కోర్టులో హాజరగు సాక్షులమాత్రమే విచారించవలెను. ఆవిషయగ వాది, సాక్షులను హాజరుపెట్టజాలక పోయినయెడల నది, వాదితరపు కేసునకు ప్రతిహేతుముగ నైకొనబడును. ఆగస్టు 7 వ తేదీన చెన్నపురిలో తిరిగి విచారణ ప్రారంభ మగును. అని కోర్టువారు తీర్మానము గావించిరి.

ప్రతివాది తరపు సాక్షు లందరిని సాధ్యమైనంతవరకు మదరాసులోనే విచారించెద రని గ్రాంటుగారు తెలిపిరి.

మదనపల్లి

(స్వకీయవిలేఖరి)

భారతరాష్ట్ర రక్షక సైనికదళము

జూలై 23:—19-వ తేదీన సాయంత్రము 6 గంటలకు సభాకలెక్టరు ఆఫీసు మైదానమునందు, సభాకలెక్టరు ఎ. ఆర్. పి. స్వామికొ. వి. సి. యన్. దొరగారి యధ్యక్షతలొండ, ఇండియన్ టెలిగ్రాఫ్ యల్ ఫోర్సులో జనులను శిక్షణయింప చేయుచున్నట్లు సభ జరుపబడెను. మొహరమ్మపండుగ యగుట

చేతును, కల్లు యిజారాలగుటను, రెడ్లు, కరణాలు మున్నగు ప్రముఖులును, తాలూకా నుండియుగూడ వచ్చియుండిరి.

అధ్యక్షులు, మొదట, ఏదేనమెను స్వరక్షకాదళము సైనికదళము, ఎప్పటికిని ఎట్లు నిర్మించికోనుట యత్యంతవశ్యకమైనదియు, ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు మున్నగు దేశములలో, స్టాండింగ్ ఆర్మీనిగురించియు, నిర్బంధ సైనికదళక్షిణా మిలిటరీ పద్ధతి, విధానమునుగురించియు, చెప్పిరి. గవర్నమెంటు వారు జర్మనీయు డ్రానంతరము 3 సం॥ లక్రిందట భారతీయులను, అవసరమునప్పుడు స్వదేశమును, విదేశదండయాత్రలనుండి కాపాడుకొనుటకును, రాజభక్తి ప్రకటించుచు ప్రభుత్వమునకుతోడ్పడుటకును, యుద్ధమునందు తరిమితుచేయుటకును, ఇండియన్ టెలిగ్రాఫ్ యల్ ఫోర్సు శిక్షణార్థినియు, తిరుచనాపల్లిలో ప్రభుత్వము తరిమితుచేయుచెదరనియు, సంవత్సరమున కొకమాసముమాత్రము శిక్షణపొందవలెననియు, ప్రభుత్వోద్యోగస్థులు మొదలుకొని ప్రతివారును, జాతి, మత, భేదములు లేకుండ 18-మంది 21-లో వయస్సుగలవారెవ్వరైన చేరవచ్చుననియు, గవర్నమెంటువారు మనకీ యవకాశము కలుగజేసినందులకు కృతజ్ఞతతో వినియోగించుకొనవలెనని హెచ్చరించిరి.

తరువాత, ఆర్. శేషగిరిరావు, శివరామశాస్త్రిలు, కళాకాలప్రాఫెసర్ భగత్ రామమూర్తి, గార్లు, దేశభక్తి, రాజభక్తితో మహాసభవారును, దేశభక్తులును, మహానాయకులునుకొరి ఆందోళనచేయుచుండినది, యిప్పటికి ప్రభుత్వపునయవలసలభించిన అవకాశమును లాభమును సన్నిహియోగపరచుకొనవలసి నదనియు, ఇవి నిజముగ వరప్రసాదమే యనియు, పూర్వము వర్గాశ్రమ ధర్మకాలములలోని టాత్రధర్మములను గురించియు, నేడు భారతీయుల టాత్రధర్మము, యుద్ధకాలశిల్పము వశించియుండుటయు, మనము పరాధీన స్థితియందు పిరికివాగుగను, బానిసలుగనుండుటయు, మనలోని అంతకలహములు, ఐకమత్యవిహీనతయు, విదేశీయ దండయాత్రలవలని భయమును, బ్రిటిషుప్రభుత్వలాభములను, వారికింద మన మనుభవించుచున్న రక్షణయు, స్వరాజ్యావశ్యకతయున్నను, దేశము అందుకు పూర్తిగ సిద్ధముగ లేదనియు, స్వరాజ్యముప్రభుత్వమువారి కొక వేళమనకు ప్రసాదించురనుకొననను, మిలిటరీ శిక్షణము బ్రిటిషుప్రభుత్వమువలన పొందక వారి సంగిన సాకర్మలాభములను, ఉపయోగింపక పోయిన స్వరాజ్యమును నిలుపుకొనజాల మనియు, రక్షించుకొనుటకు శక్తిశాలిననియు చెప్పిరి. ప్రభుత్వాదాయ పరుంబడిలో కొంత తమముత్తము విదేశీయులను ఆంగ్లేయులకే ఖర్చుపెట్టబడుచున్న దనియు, అంత మొత్తము వ్యయపరపబడినను ఆంగ్లేయులే లాభము పొందుచున్నారనియు, మిలిటరీ ఖర్చులు తగ్గింపవలెననియు భారతీయులపైన ఖర్చుపెట్టవలెననియు చాలకాలమునుండి ఆందోళన చేయుచుంటి మనియు, అట్టిలాభమును భారతీయులకు కలుగనున్నప్పుడు ఏల వదిలిపెట్టవలెననియు, అట్లు వదలుట న్యాయము కాదనియు చెప్పిరి. దేశీయులు నిస్సహాయ, దుర్బలత్వస్థితిని చెప్పి తమకు ఆత్మరక్షాసము లేమిని వెల్లడించిరి. ప్రాఫెసర్ ముర్తీ గారు తాము చేరుటకు సంకల్పించుకొని తమచేరును వ్రాసి కలెక్టరు గారికి యిచ్చినట్లు వెల్లడించిరి. తరువాత, ఇద్దరు, ముగ్గురు యువకులు చేరిరి.

పిమ్మట, జె. ఆర్. శ్రీనివాసమూర్తిగారి యుపపాదనపైన తాలూకాలోని వివిధ గ్రామములనుండి ఏతత్ప్రచారము సల్పుటకును యితరులను ప్రోత్సహించి చేర్చుటకును కొందరు ప్రముఖులతోగల కార్యనిర్వాహకవర్గము ఎన్నుకొనబడి తంతరులను చేర్చుకొను అధికారముతో నొకతీర్మానము గావించబడెను.

అధ్యక్షులు, క్లుప్తముగ మాట్లాడినతర్వాత, మామూలు వందనసమర్పణలతో సభ ముగింపబడెను. మహమ్మదీయుల మోహరమ్మపండుగ శాంతిముగ ముగిసినది. మహమ్మదీయులలో కక్షలుండుటవలన జరుగవలసినంత సంతోషముగను జయప్రదముగను చేపకులు జరుగలేదని వ్రాయుటకు జరిగియున్నాను. హిందువులకూడ పూర్వపు మన స్ఫర్ధలను మరచి కొందరు పాల్గొన్నందులకు సంతోషింపవలసియున్నది.

మాచిన్నగ్రామములో మోటారులు రానురాను నిండి పోవుచున్నవి. ఏదైత్రున ఏగ్రామమునకు పోవలెనన్నను మోటారుసర్వీస్ మోటార్లశబ్దమునకు విధిరామముగాని నిలుకడగాని లేదు. జనులకు యిదివొక గొప్పచేడుకగా నున్నది. ఇకను కొన్నితర్రలో రానున్నవి. కొలదికాలములో జిల్లాగాని, పెద్దపట్టణముగాని కాగలచేషా. అనుకొనవలసియున్నది. జిల్లాపాండ్యుని పడిపోవుచున్నది. గుర్రపుబండ్లవారియొక్కయు, వాండ్యులన గడితియ్యకొని జీవింపనట్టియు మున్నగు పల్లెటూళ్లవారికి దుర్భరముగ నున్నది. మోటారులకు ప్యాసింజరులు ఏకేమముగ నున్నను, మోటారు స్వంతదాగ్ధకు లాభము లేకపోగా పోలీసులన వట్టుము కలుగగంపని భయపడుచున్నారు. జనులకు ప్రయాణము చేయుటకు మాత్రము మొత్తముమీద చాల సౌకర్యముగనే యున్నది.

దేశభాషలు

విద్యాశాఖయందు ఆర్థ సౌకర్యము

రెవ. డా॥ లార్డుగారి ఉపన్యాసము

నిన్న సాయంకాలము డేనిపు విషయ రీతింగు రూము నందు రెవ. డా॥ ఎల్. పి. లార్డుగారు దేశభాషలగుర్చి ఉపన్యసించిరి. సర్. ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు ఆ స్వతంత్ర వహించిరి. గా॥ వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారుగూడ సభకు వచ్చియుండిరి.

అధ్యక్షుని అభిప్రాయములు

అధ్యక్షులు ప్రారంభమునందు యిట్లు చెప్పిరి. ఎట్టి విద్యావిధానము నందైనను దేశభాషకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత యుండవలెను. ఇండియాలో ప్రథమమున ఈస్టుఇండియా కంపెనీ వారు విద్యాప్రచారము జేయదల పెట్టినపుడు ప్రథమమున ఏకాద్విమంది తెలివైన వారికో ఆంగ్లభాషద్వారా విద్య గరపి పి మ్మట వారి ద్వారా దేశీయ తెల్లరకు వ్యాపింప జేయవచ్చునని తలచిరి. ఎక్కువ మందికి విద్య నేర్పవలసినచిన్నపుడు ఇంగ్లీషుద్వారాకా దేశభాషల యందే బోధచేయుట వసరమని గుర్తించిరి. ఇంగ్లీషు బోధించుట మున్నందు జరుపవలసిన విశాలప్రచారమునకు ప్రారంభ దశగ నుద్దేశించబడెను. మరియు విశ్వవిద్యాలయములద్వారా ఉత్కృష్టవిద్య నేర్పదలంచిన కొద్దిమందికిగూడ అవకాశము లేర్ప రచబడెను. జనసామాన్యమునకు విద్య గరవుట దేశభాషలద్వారానే జరుగవలెను.

ఉపన్యాసము

రెవ. డా॥ లార్డుగారు యీవిషయమున యిదివరకు రెండుఉపన్యాసముల నొసంగిరి. ఇండియాలోని యితరదేశముల లోను దేశభాష యెట్టియను ఆ ఉపన్యాసములందు చెప్పించిరి. నేడు ఇండియాలో దేశభాషసమస్య యెట్లు పరిష్కరించుట యనువిషయమున చెప్పిరి.

దేశభాషను ఆ శ్రద్ధజేయుటచే విద్యావ్యాప్తతయత్నము లన్నియు విఫలమయినవని ఇండియాలోని అనుభవమువల్ల తెలియచున్నది. ఇతరదేశములలో దేశభాషయేగాక వేరొకప్రాచీన భాషాజ్ఞానము గూడ ప్రతివాని విజ్ఞానాభివృద్ధికి అవసరమని అనుభవమువల్ల తెలియుచున్నది. ఇండియాలో దేశభాషకు ప్రాముఖ్యస్థాన మొసంగుట ప్రజాభివృద్ధికి ఆ శ్రేయముకాని ఇండియాలోగల ప్రత్యేకపరిస్థితులనుబట్టి మనము కొంతకాలము వేచియుండవలెను. కాంతముగ పనిజేయవలెను. ఇండియాలో సాంఘికవిజ్ఞాన రాజకీయార్థిక అభివృద్ధి యుండవలెనన్న ఏక భావ ప్రచారమునందుండవలెను. దక్షిణఇండియావారికి హిందీకి చాలదూరము వారికి ఇంగ్లీషు సామాన్యభాషగ దోచును. విదేశ భాష కష్టపడిచదివి, కాస్త్రములన్నియు ఆభాషలో నేర్పిన గాని పూర్తిగ ఆవడదు. భారతీయులందు ఏకభాషకావలె నని గోరుచో ఆభాషను పుస్తకములద్వారాకా అది మాత్ర భాషగ గలవారివద్ద నేర్పుకొనవలెను.

విదేశభాషలు నేర్చుకొనవలసిన ఆవశ్యక ప్రాముఖ్యత అటుండగ యితరవిషయములందు విద్యనేర్చుటయందు మాత్ర భాషనే ఉపయోగించుటనుంచిది. ఆయుర్దేశమును నెరవేర్చుటకు కాంతముగ పనిజేయవలెను. విద్యాశాఖవారు తగుయత్నములజేయవలెను. పాఠశాలలలోను, కాలేజీలలోనుగూడ ఉపాధ్యాయులు మాతృభాషలోనే బోధించుచుండవలెను.

ఒకే రాష్ట్రముందు వివిధ మాతృభాషలు వాడుకలో నున్నచో పాఠశాలలందు బోధించుటనుగూర్చి అట్టేయిబ్బంది పడ నవసరములేదు. స్థానిక పాఠశాలయందు వేరొక భాష బాలకు చదువుచో వారు స్థానిక భాషనే అభ్యసించ వలసి యుండును. కాని తక్కువ సంఖ్యగా నున్నను ఎవరిమాతృభాష ను వారు అభివృద్ధి పరచుకొనుటకు తగిన అవకాశములనుపాఠశాలలలో కలగజేయవలెను.

ఇదంతయు ఒకటి రెండేండ్లలోనిశ్యయింబబడునదికాదు చాల ఏండ్లువట్టును. భాషలు అనేక తరముల నుండి కమ్మచుండును: ఉపసంఘములుజేయు పని తొత్కొలికముగ నూర్చుజేయును.

ప్రజా జీవితమునందు మాతృభాష సుపయోగించుట చాలవసరము. లేకున్నచో తెలివైనవారు ఆంగ్లము రాదనకారణం తచే చాలమంది దేశమునకు నేపత్యం బాలకుండురు.

పై నూచనలన్నియు అమలు జరుపవలెనన్న ఇండియాలో భాషా ప్రయత్న రాష్ట్రములను యేర్పాటు జేయవలెను. అప్పుడుగాని సరియగు నిశ్చయము జరుగదు.

బిడ్డలను బాల్సన్స్ లో కలుపుదు.

బిడ్డలు అప్పుడు ఆవుపాలు, లేక నేరేపాలు, లేక మేకపాలు మొదలగు దానితో మాత్రము పెరుగవలదు. ఇందులో జన్ను నుండుటచే అశుభమును గలిగించును.

మీరే బిడ్డలను పోషించలేనప్పుడు ఆవుపాలు, నేరేపాలు, లేక మేకపాలు మొదలగునవి రాబిన్సన్స్ పేటెంటు బాల్సన్స్ రయూనుచేయబడిన స్వీట్తో కలిపి ఉపయోగింపుడు.

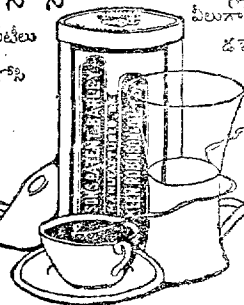
జన్ను కలిపిపోవుటచే బాల్సన్స్ పాలు గుంభముగా జీర్ణమగునట్లు చేయును. గనక బిడ్డలు పోలమందుగల పుష్టికరమైన వస్తువులనుండి మంచి లాభమును పొందెదరు.

రాబిన్సన్స్ పేటెంటు బాల్సన్స్ శ్రేష్టమైనబాటనుండి శాస్త్రాత్మకముగా తయారుచేయబడినది. గాలిలోన ప్రవేశించ మిలుతేనట్టి డబ్బెల్లో పేరు యిది జన్ను చొట్టయందును విక్రయించుచున్నది. చేతితో తాళబడకము మినుక చేయును.

చనుబాలను ధారాళముగా వృద్ధిజేయుటకు ఇది తోడ్పడును. గాన ఇది తల్లులకుకూడ మిక్కిలి మంచిది.

రాబిన్సన్స్ పేటెంటు బాల్సన్స్.

ప్రస్తుతము కాలిఫోర్నియా లోని లెవెండ్ల ప్రాంతములోని ఎత్తులకు

నాయక సుబాషితములు

“స్వరాజ్యమును సంపాదించిన ప్రజాబాహుళ్యము సుఖించును. ప్రజలలో నూటికి 97 మంది బ్రాహ్మణేతర సోదరలు గలరు. ప్రజా ప్రతినిధి సంస్థయగు కాంగ్రెసు వల్లనే స్వరాజ్యము సుసాధ్యము. కావున స్వాతంత్ర్య ప్రియులగు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర తెల్లరు కాంగ్రెసుకు దోడ్పడుట విద్యుత్తదర్శకము:—”

శ్రీ. యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు

* * *

“దేశస్వము వినాశ హేతువు. సత్యము, శాంతిమే ఏ నాటికైనను జయముంది తీరును. స్వరాజ్య సంరంభమందు ప్రాణములు గోల్పోనివచ్చినను వెకదియును.”

శ్రీ గడ్డెరంగయ్యనాయుడుగారు

* * *

“బ్రాహ్మణులుగాని, బ్రాహ్మణేతరులుగాని, హిందువులుగాని, మహమ్మదీయులుగాని భారతీయులెల్లరు బానిసలు, బానిసత్వమును తొలగద్రోయుటకు స్వరాజ్య సంపాదనమే కర్తవ్యము. కాంగ్రెసుమూలముననే స్వరాజ్య ముబ్బును.”

శ్రీ యమ్. కే. ఆచార్యగారు

* * *

“ప్రజాప్రతినిధులమని బల్కుచు, దేశముపేరిట, ప్రజలపేరిట, ప్రజాద్రవ్యమును, ప్రజల భాగ్యమును కొల్లగొట్టు స్వార్థపరుల చేతులండి అధికారము తొలగింపవలెను. ప్రకృత దుర్భర స్థితిగతుల నేమాత్రము నిక ప్రజలు సహించ బాలరనితెలియజేయుటకు రాగల ఎన్నికలు అవకాశ మొసంగుచున్నవి.”

అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ గారు.

కలకత్తా, జూలై 24 :— అలక్ కాష్టాముగారు నేటి యాదయము 11 గంటలకు అక్కాబునుండి ఇయలు చేరిరి.

(ఆ. పే.)

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధాపధముల జాబితా.

1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అశీర్ణమునకు 1- 4
2. వజ్రగుళికలు భాతుపుష్టికి 1- 0
3. జ్వరహారి జ్వరములకు సీసా 1-కి 0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-కి 0-10
5. మూలకంకకు తైలము డబ్బి 1-కి 0-12
6. తామరతైలము, తామర, తీటకు 0- 6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదులకు 0- 6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి 0- 8
9. దంతశూలహారి, పండ్లహాటుకు 0- 8
10. కర్ణశూలహారి, చెవిపోటుకు 0- 6
11. గజ్జికీ తైలము, గజ్జిచీటలకు డబ్బి 1 కి 0- 4
12. పగుళ్లకు తైలము, శీతపగుళ్లకు 0- 4
13. పేలకు మందు సీసా 1-కి 0- 6
14. చందన అత్తరు 1 డౌన్సు 2- 0
15. కుంభకు తైలము, డబ్బి 1-కి 8 0
16. దంతచూర్ణము, పండ్లతోముటకు 0- 2
17. కుంభకోని మాత్రలు 1- 0
18. సుఖిభోగి తైలము, పుండ్లకు 1- 0
19. రోమహారి వెండ్రుకలు ఊడుటకు 0- 8
20. మోహినితైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు 0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి 0- 2
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-కి 0- 8
23. జాలూచి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు 0- 0
24. కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు 1- 0
25. శగపూ చూరము సీసా 1-కి 1- 0
26. కళహారి శీతకట్టు దస్తలకు 1- 0
27. కళహారిచూర్ణము, దస్త ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-కి 0- 8
28. గుండరితైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-కి 0- 8
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పులకు 0-12
30. సేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు 0- 4
31. ఉబ్బసమునకు మందు 2- 0

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - పొంబా:

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులను అభిమానింపుడు

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులను అభిమానింపవలసిన యవసరమేమిటదని, కొందరు ప్రశ్నించుచున్నారు. శాసనసభలకు కాంగ్రెసుపక్షమువారి కధికనంఖ్యలతో బంపవలసిన యవసరము నొకించుక విచారించుము. కాంగ్రెసుసంస్థానా స్వరాజ్యమును సంపాదించుట సులభము. ఏదేశమునం నయినను, సంఘభావమువలనగాని కార్యసిద్ధి గలుగలేదు. ఎవరికివారో యను సిద్ధాంతము ననుసరించుచో, ఏషనియు నెరవేరదు. వ్యక్తు లెంత ప్రజాతి శయు లయినను, దేశమునకు విశేషలాభ మొన గూర్చజాలరు. మితవాదులలో రాజకీయవిషయపరిజ్ఞానులు గలరు. కాని, వారు స్వీయప్రాముఖ్యమునే ప్రధానముగచూచుకొని, కాంగ్రెసునకు వైదొలగి యుంటుచే, ఇటు దేశమునకుగాని, అటు ప్రభుత్వము వారికిగాని ఉపకారము జేయుజాలకబోయిరి. ఇంత వరకు దేశమున కెట్టిస్వల్పసంస్కరణములు లభించినను, కాంగ్రెసువలననే చేకూరెను. కాని, దేశ మిప్పుడు స్వపరిపాలనాధికార మొనగని సంస్కరణ ములతో సంతృప్తిజెందజాలదు. దేశమునకు స్వరాజ్యము గావలయునుగాని, తక్కుంగల లాభములు గావు. మరికొన్నియున్నతోద్యోగములు గావు. ఇవియన్నియు భారతజాతియొక్క బౌద్ధత్యమును బెంచుటకు మారుగ, భావదాన్యము సేధకము జేయుచున్నవి. ఇందునుండి విముక్తియొనగాని స్వరాజ్యము సిద్ధింపదు. అందుచే దేశ మొకశతాబ్ద క్రిందను, ఒకకట్టుక్రిందను బనిచేసి, అధికారవర్గము నకు నొత్తిడి గలిగింపవలసియున్నది. తదర్థమై కాంగ్రెసు ప్రతినిధులను శాసనసభల కధికముగ పంపుట యవసరము.

ప్రజాప్రముఖుల తోడ్పాటు లేనందువలన గలిగిననష్టమును వికటరులును ప్రభృతులిప్పుడు గుర్తించుచున్నారు. వారిసహకారము నాశించుచున్నారు. కాని, కాంగ్రెసువారి తోడ్పాటు గావలసియున్నయెడల, కాన్పురు కాంగ్రెసు సంఘమువారు ముఖ్యమగు పరతెద్దియొసూచించియేయున్నారు. దానినే నేషనల్ డిమాండు అనియెదరు. నేషనల్ డిమాండును సఫలపరచుచో, ప్రభుత్వమువారు గోరిన తోడ్పాటు గలుగుట సహజము. అంతయగాని, తమ ఆందోళనము సంతను వదలుకొని, కాంగ్రెసుప్రముఖులు శరణాగతులు కావలయునని కోరుచోమాత్రమది యెన్నటికిని లభింపదు. బర్మెన్ పాడ్డు ప్రభువు గారు గోరినది లొంగుపాటు గాని, గౌరవప్రదమగు సహకారము గాదు. వికటరులుగాను గోరినదియు, ఫిడింగు ప్రభువుగా రాశించునదియు అట్టి లొంగు

బాటుదప్ప వేరుగాదు. మితవాదులు, స్వతంత్రులు జన్మింపజేయువారు, అందుకు సంసిద్ధులయినను, కాంగ్రెసుపక్షమువారు రందుకు సమ్మతించరు. నేషనల్ డిమాండును సఫలపరచువరకు, మంత్రపదవుల నంగీకరింపకుండుట, కాంగ్రెసుపక్షమువారి మూల సూత్రము. నిరోధమార్గమునం దిది కనీసధర్మము. ఏతరున నయినను, స్వరాజ్యపక్షమువారి నోడించి, ఇతరులకు జయము దెప్పించుటకు అధికారాధిమానులు పూనుకొని యున్నారు. లామెంబరగు యస్. ఆర్. దాసుగారు, స్వరాజ్యపక్షమునోడించి తిరిగిరండని, స్వతంత్రపక్షమువారిని గతశాసనసభలో హెచ్చరించియుండిరి. యస్. ఆర్. దాసుగారు చెన్నపురికి విచ్చేయనున్నారు. అధికార ప్రముఖులును, తదభిమానులును వీరికి విందుల గావించెదరు.

స్వరాజ్యపక్ష మోడిపోవుటకై సర్వప్రయత్నములు జేయవలయునని, తదితర పక్షములను వీరు మరెయొక మారు ప్రోత్సాహించుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఇది మంచిదే. స్పర్థ యున్నగాని, కార్యోత్సాహము ప్రబలము. కాంగ్రెసు పక్షమునకు అన్నివైపుల నుండియు ప్రతిబంధకము లెదుర్కొనినగాని, ద్విగుణీకృతశక్తితో పాటుబడుటకు ప్రోద్బలముగలుగదు. ఇందుకువోడుగనిర్బంధములు గూడ ప్రారంభ మగుచో కాంగ్రెసుపక్షము దివ్యజ్యోతితో వెలుంగగలదు. శాసనసభా ప్రవేశ ప్రయోజనము నంగీకరింపనివారు గూడ, నేడు ప్రజలలో జరుగుచున్న స్వరాజ్యప్రబోధమునుగాంచి యచ్చెరువొందకమానరు. కాన్పురు కాంగ్రెసునందు గోరిన నేషనల్ డిమాండునందు వివరతమేమిగలదు? ఏల కాంగ్రె సేతరపక్షములందు అలజడి గలుగవలయును? దీని స్వభావమును గనుగొనవచ్చును. నేషనల్ డిమాండు, సామ్రాజ్య శాసనసభలో 1925 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెలలో నంగీకరింపబడిన తీర్మానమునే పొందుపరచుచున్నది. ఆతీర్మానమును స్వతంత్రులును, స్వరాజ్యపక్షమువారుగూడ ఏకగ్రీవముగ నంగీకరించిరి. అట్టితరి, కాంగ్రెసుపక్షమువారి కోర్కెను నిరసించుటకు స్వతంత్రుల కెట్టిఆధారము గలదు? మడ్డిమెను సంస్కరణ సూచనలలో, స్వల్పపు మార్పులుమాత్రమే సూచింపబడినవి. ఇట్టిమార్పుల నంగీకరింపవలయు నని, మడ్డిమెనుగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. వీనితో తమకు బనిలేదనియు, ప్రభుత్వవిధానము పూర్తిగ మారవలయుననియు, శాసనసభ్యు లేకగ్రీవముగ దెలిసి నేషనల్ డిమాండును నవరణగ జెట్టిరి.

మడ్డిమెనుగారి తీర్మాన మోడిపోయెను. నవరణ యామోదించబడెను. దీనియర్థమేమి? ప్రస్తుత సంస్కరణము లక్కర లేదనియు, స్వపరిపాలనమును వెంటనే ప్రసాదించవలయుననియే గద. శాసనసభా తీర్మాన మయినను, ఎవరిని భయపెట్టనక్కరలేదు. ఏలనన 1924 సంవత్సరము 18 ఫిబ్రవరి తేదిన, సామ్రాజ్య శాసనసభ్యు లింతకన్నను ఎక్కుడువిశాలముగు తీర్మానము నామోదించియుండిరి. ఆతీర్మానము ప్రకారము, సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును స్థాపించుటకు సంస్కరణ శాసనమును మార్పులకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనవలయును.

తదర్థమై కాండుటేబిలు సమావేశమును త్వరలో కూర్చవలయును. ఆపిమ్మట కేంద్ర శాసనసభను రద్దు జేసి మరల క్రొత్త శాసనసభ నేర్పరచి, వారియెదుట కాండుటేబిలు సమావేశమునా రంగీకరించిన విధానమునుబెట్టి వా రామోదించినపిమ్మట బ్రిటీషు పార్లమెంటువారికి బంపి శాసనము గావించవలయునని, 1924 సంవత్సరపు తీర్మానము దెలుపుచున్నది. ఆ తీర్మానమును అన్ని పక్షములవారును అంగీకరించియుండిరి. 1925 సంవత్సరపు తీర్మానము, వెనుకటి తీర్మానమును బలపరచుచున్నను, ప్రజాప్రతినిధుల యుద్దేశ్యములను ఒకింత వివరించెను. రెండవతీర్మానము మొదటి తీర్మానమున కన్నను, పట్నగ నున్నదనుటకు సందియములేదు. ఏల నన, సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునకు కొన్ని మినహాయిపులను సూచించెను. మిలిటరీ వ్యవహారములు, విదేశవ్యవహారములు, ఋణములు, మున్నగువానిని కొంత కాలమువరకు అధికార వర్గహస్తములందే యుంచుటకు, నిశ్చయింపబడెను. కాని కాలపరిమితి మాత్రము నిర్ణయింపబడెను. అప్పడయినను మిలిటరీ ఖర్చులను శాసనసభవారి వోటుకు బెట్టవలయును. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును పూర్తి గ దీసివైచి, సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును వెంటనే ప్రవేశపెట్టవలయునని కోరబడెను. నిర్ణీత కాలము జరిగినపిమ్మట, సంస్కరణ శాసనమును తన యిచ్చవచ్చినటుల మార్పుకొనుటకు సామ్రాజ్య శాసనసభకు అధికార మొనగబడెను. కాండుటేబిలు సమావేశమును, దీనియందు గూడ గోరిరి. పార్లమెంటుసభవారు, శాసనసభ నిర్ణయించినవిధానమును శాసనము గావించ వలయు నని, తీర్మానమునందు పొందుపరపబడెను.

1924 సంవత్సరపు తీర్మానము గురించియు. 1925 సంవత్సరపు తీర్మానము గురించియు, స్వరాజ్యపక్షమువారితో బాటు స్వతంత్రసభ్యులుగూడ ఉత్సాహముతో ప్రసంగించిరి. అట్టిస్థితిలో కాంగ్రెసుపక్షమునకు స్వతంత్రపక్షమువారి పుణ్యక్షేత్రమురావలయును? నేషనల్ డిమాండును ప్రభుత్వమువారిచ్చువరకు, ప్రస్తుత సంస్కరణములను నిర్వహింపకుండుట ఆత్మగౌరవముగాదా? పై తీర్మానముల గావించుట లాంఛనముకొరకనియు, ప్రభుత్వమువారు వానికెటులను సమ్మతించరనియు, అందుచే అందనిమానిపండ్ల కట్టులు సాచి ప్రయోజనములేదనియు, స్వతంత్రులు చెప్పదలచినయెడల అట్టివారిని శాసనసభలకు పంపి ప్రయోజనములేదనియు, నిజముగ స్వపరిపాలనాసంపాదనకై నడుముగట్టినవారినే పంపవలయు ననియు స్పష్టమగుచున్నది. శాసనసభా తీర్మానము సఫలమగుటకు శాసనసభలకు వెలుపలను లోపలను గూడ ఎవరు నడుముగట్టుకొందురో, వారినే తమ ప్రతినిధులుగ నంగీకరించుట ప్రజల కర్తవ్యము. కాంగ్రెసుపక్షమువారందుకు సంసిద్ధులుగనున్నారు. అవసరమగుచో, శాసనోల్లంఘనమునకుబూనుటకు గూడ, కాన్పురు తీర్మానము సంసిద్ధతజూపుచున్నది. శాసనసభలకు వెలుపల నిర్మాణవిధానమును కొనసాగింపవలయు ననియు, గ్రామపునరుద్ధరణము గావించవలయు ననియు కోరుచున్నది. 1924 సంవత్సరపు శాసనసభా తీర్మానము నామోదించుచు, అది సఫలము గానియెడల ఎట్టిచర్యల నవలంబింపు

వలయునో సూచించుచున్నది. నేపనల్డిమాండును ఆవలద్రోచి, ఇప్పటిసంస్కరణములతో తృప్తిజేసెదమని చెప్పవో, బ్రిటీషువారిన్నటికయినను భారతీయులను గౌరవించురా? అటుల తృప్తిజేసమని చెప్పవారు కాంగ్రెసుపక్షమువారు. ఇప్పటి సంస్కరణములను నిర్వహించుటతో తృప్తిజేసి, తమమాటలను దిగమ్రొగువారు స్వతంత్రపక్షమువారు చేజిక్కిన సంస్కరణములను విడువనేలయని యడుగవచ్చును.

ప్రస్తుత సంస్కరణములను నిర్వహించుచో 1919 సంవత్సరపు ప్రకటనము సంగీకరించినటులగును. సర్వాధికారమును పార్లమెంటునభి కిచ్చి, వారి అనుగ్రహమునకు పాత్రులై యుండవలసి వచ్చును. వారు నెలకొల్పెడి పరిక్షలకు దోసిల్లాగి, పరిక్షాఫలితములబట్టి అంతరముల నేర్పరుచు విధానమును ఆమోదించుట యగును. పరిక్షల సంగీకరించుచో ప్రమాదమేమని యడుగవచ్చును. పార్లమెంటునభివారి హస్తములందు పరిపాలనాధికారము గలదు. తమయందు సంక్రమించిన యధికారమును వారు ప్రజలహస్తములలోనికి బిచ్చగించవలయునుగదా! ఎక్కడనయినను, తమసాత్తు నొకరి కీయవలసి వచ్చునపుడు, అట్టివారిని కొనియాడువా రుందురా? వారి అర్హత నేతిరున నయినను నిరసించుట మానవస్వభావము. అటులనే పార్లమెంటునభివారు భారతీయుల స్వపరిపాలనార్హతను బుద్ధిపూర్వకముగ సంగీకరింపజూరు. అందుచే ఉభయపక్షములకు జేదని నిష్పాక్షికులగు మూడవవారిని పరిక్షకులుగ నియమించవలయును. అట్టివారిని నియమించుటకు పార్లమెంటు సభవారంగీకరింపదు. ఆవిషయ మటుండ పరిక్షించుట కేమి గలదు? ఆచరణయోగ్యముగాని ద్వంద్వప్రభుత్వపరిపాలనా నిర్వహణముబట్టి ప్రజల సామర్థ్యమును పరిక్షించుట అసంభవము. ఎట్టి సమర్థులచేతి కీవిధానము నిచ్చినను, దానిని నిర్వహింపజాలరు. అందుచే పరిక్షలసంగీకరించి, ప్రజలస్వయంనిర్ణయాధికారమును కోల్పోవుటకన్నను, అయోగ్యత వేరుండదు. అసలుపరిక్ష లేలే? స్వరాజ్యము ప్రజలజన్మస్వత్వమయినపుడు, ప్రజలహక్కును సఫలపరచుట ప్రభుత్వపు కనీసధర్మము. అందుకు వారంగీకరింపవో, ప్రజలు తమజన్మస్వత్వమును స్వశక్తిచే సంపాదించవలయును. అతియగాని, లొంగిపోయి సంస్కరణములను చేపట్టుటచే గాదు. ఈసమయమున లొంగిపోవుచో స్వరాజ్యము గగనకుసుమమగును. అటుగాక కాంగ్రెసుపక్షమువారిని శాసనసభల కధికముగ పంపుచో, ప్రజల నిశ్చయము వెల్లడియగును. స్వరాజ్యముదప్ప తక్కుంగల వరములతో తమకు బనిలేదని, ప్రజలు ప్రపంచమునకు మరెయికమారు చాటగలిగిరి. ప్రజలకోర్కెలను నిరాకరించుటచే గలుగు బాధ్యత ప్రభుత్వమువైన నే నిలిచియుండును.

ప్రస్తుతసమస్య ఏమి? స్వరాజ్యమా, పరాధీనతయా? ఈరెంటిలో ప్రజలు దేనిని ఆశించెదరు? స్వరాజ్యపక్షమునకు స్వరాజ్యమే ప్రధానము. తదితరపక్షములు స్వరాజ్యము వచ్చిన మేలని చెప్పుచున్నను, దానిని సంపాదించుట కొరకు పట్టుదల జూపుటలేదు. స్వరాజ్యమున కెంతమాత్రము దారిజూపని

సంస్కరణములను కొనసాగించుటతో తృప్తిజేంచున్నారు. స్వరాజ్యము లేనందుచే హిందూదేశము ఇంటను వెలుపలనుగూడ అకారము బొందుచున్నది. చేరువుననున్న సింహాశద్వీపమునందలి భారతీయులకష్టముల నయినను హిందూదేశము నివారింపజాలకున్నది. దూరముననున్న కెనియా, దక్షిణాఫ్రికా మున్నగుస్థలములలో నివసించు భారతీయుల దుర్గతిని జెప్ప నక్కరలేదు. ఇంట చూచినచో, శాసనసభల తీర్మానములు నిరాకరింపబడుచున్నవి. స్వల్పసౌకర్యముల నొసగుట కయినను, ప్రభుత్వమువారు సమ్మతించుటలేదు. నర్సిసుడోగ్ల జీతములను అల్ల వెన్నులను వృద్ధి జేయుచు, పరిపాలనపు ఖర్చులను బెంచుచుండ, కనీసవేతనముల ననుభవించెడి గ్రామోద్యోగుల జీతములు తగ్గింపబడుచున్నవి. వారికి అల్ల వెన్నులనలేలేవు. నిర్బంధములను తొలగింపకున్నారు. వ్యయభారమధికమగుచున్నది. స్వరాజ్యము లేనందువలన నష్ట మెవరికి? విద్యార్థికులకంతగ గాదు. ధనికులకును అంతగగాదు. విశేషనష్టము రయితులకే. వారు చెల్లించుపన్నులను, వారి యిష్టానుసారముగ ఖర్చుపాలయు ననిన, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి యవసరము. ఈస్వల్పకష్టముకొరకును, ఆ స్వల్పకష్టమునకును మొరలిడి ప్రయోజన మేమి? మొరలు మొరలుగనే యుండును. ప్రజలగౌరవము పోవుటకన్న, మొరలవలన నెట్టి ప్రయోజన ముండదు. స్వరాజ్యసిద్ధివలన గాని ప్రజాభీష్టము నెరవేరదని, కరతలామలకమయినది. స్వల్పప్రయోజనములకొరకు దేశలాభమును పోగొట్టుకొనువారుందురా? ప్రజలగువా రెల్లరును కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షము నభిమానింపవలసిన యవసరము జూపితిమి. ఇతరపక్షములుగూడ కాంగ్రెసు తీర్మానమును గౌరవించి తదనుగుణముగ మెలగుటమేలు. దానిని ధిక్కరించుట ఏమాత్రము పాడిగాదు. ఉద్యోగములను స్వీకరింపకుండుటగాని సంస్కరణములకు తోడ్పడకుండుటగాని, నష్టయిలను నిరాకరించుటగాని విప్లవమందురా? కాదని స్వతంత్రపక్షప్రముఖులగు పండిత మధ్యమోహన మాలవ్యాగారే 1924 సంవత్సరమున బడ్డెట్ట సమయమున గావించిన ప్రసంగమునందు జెప్పిరి. ఆ సమయమున మాళవ్యాగారు చెప్పినవాక్యముల నిటు నుదాహరించెదము.

“నష్టయిల నడుగుటకుముందు ప్రజలకష్టములను నివారింపవలయునని కోరుటనుప్రసిద్ధమగు రాజకీయనూత్రము. అనేకప్రశ్నలగూర్చి శాసనసభ వారు గోరిన కోర్కెలపట్ల ప్రభుత్వమువారు సుముఖత గనుపరచలేదు. ముఖ్యవిషయములనే కములగూర్చి శాసనసభవారు గావించిన సిఫార్సులను ప్రభుత్వమువారములలో జెట్టలేదు. అట్టిసితి లో తమబడ్డెట్టును అంగీకరింపవలయు నని శాసనసభను గోరుట, ప్రభుత్వమువారికి యుక్తమగునా? భారతీయునిసానమున తాము నిలిచినటుల భావింపవలయునని, ఇక్కడజేరిన ఇంగ్లీషువారినందరను నేనడుగుచున్నాను. నేను దెలిసిన సందర్భములన్నిటిని తిన్నగ నూహింపవలయునని కోరుచున్నాను. గత అర్ధశతాబ్దమునుండియు సాగుచున్న హైందవ పరిపాలనాచరిత్రమును పరిశీలింపవలయునని కోరుచున్నాను. కోశపు శాఖవారి

చర్యలను గమనించి, ప్రజలపట్ల నిర్వహింపవలసిన ధర్మమును వీరు నిర్వహించిరేమో గనుగొనవలయును. సైనికశాఖాచారిత్రము గమనించి, ప్రభుత్వమువారు ప్రజలయెడల తమధర్మమును నిర్వహించిరేమో చూడవలయును. ఇటులనే వాణిజ్యశాఖ వారును, హోంశాఖవారును తమ విధ్యుక్తధర్మమును నెరవేర్చిరేమో చూడవలయును. వారటుల గావించనియెడల, ప్రభుత్వవిధానము మార్పుజేదుట ఎంతయవసరమో విచారింపవలయును. ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానము విఫలమయ్యెను. నేను సూచించిన ప్రతిముఖ్యశాఖలోను అపజయముబడెను. నేను గోరినరీతిని ప్రస్తుతస్థితిని విచారించెడి ఇంగ్లీషువారందరును, ఇప్పుడున్న హెచ్చుపన్నులను ఆమోదించుచో, ప్రజాసామాన్యముపట్ల తమవిధిని నెరవేర్చజాలరు. ఇంతహెచ్చు ఖర్చును వీరు ఆమోదింపజాలరు. ఈఖర్చున కర్థమేమి? లక్షలకొలది ప్రజల కిదిమరణమేయగును. అనేక లక్షలమంది ప్రజలసౌఖ్యము నిది అపహరించును. ఇదిచాల ముఖ్యవిషయము. ఇది తాత్కాలికసమస్యయని భావింపగూడదు. ఈమాసములోబడ్డెట్టునంగీకరించినమాత్రాన పరిష్కారమగువిషయముగాదు. ప్రస్తుతదుస్థితి చాలకాలమునుండియు ఒక్కరితిగనిలిచియే యున్నది. భారతీయునిసానమున ప్రతి ఆంగ్లేయుడును నిలిచి, ఇట్టి పరిస్థితులలో తానేమి చేసియుండునో ఆలోచించి, మోకోర్కెను బలపరుప వలయును. మేము కోరునది, ప్రభుత్వ విధానమునందు ఫలప్రదమగు మార్పు త్వరలో గలుగవలయుననియే. అటుల జరుగనియెడల, ప్రజాప్రతినిధుల నైతికసహాయము లేకుండ పరిపాలనమును జరుపుకొనుటకు సంసిద్ధపడవలయునని, ప్రభుత్వమువారికి మేము దెలుపుచున్నాము.”

మాళవ్యాగారు కడపటివాక్యములను జెప్పిన నాటికిని నేటికిని ప్రభుత్వదృక్పథమునందు మార్పు గలిగెనా? ప్రజలకోర్కెలను సఫలపరచుటకు వారు పూనికొనిరా? లేనియెడల, ప్రజాప్రతినిధులు ప్రభుత్వవిధానమునకు నైతికసహాయము నొసగ గూడదని మాళవ్యాగారు రప్పడు జేసిన హెచ్చరిక నేటిసితికిని వర్తించును. కాంగ్రెసుపక్షమువారు అవలంబింప బోయెడిపద్ధతి యిదియే. స్వతంత్ర పక్షమువారు వెనుదగినను, కాంగ్రెసుపక్షమువారు సంస్కరణములకు తోడ్పడజాలరు. అట్టికాంగ్రెసు పక్షమువారినే ప్రతినిధులుగ నెన్నికొనుట వోటరుల పరమధర్మము.

పాబ్బా హిందువులు

హైదరాబాదు హిందూసభ సహాయము

(ప్రీప్రెస్)

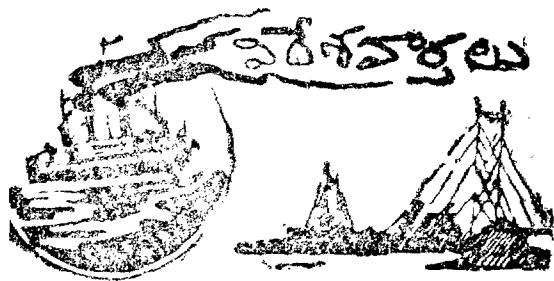
హైదరాబాదు, (సింధు) జూలై 28:—పాబ్బాజిల్లాలోని హిందువులు పడుచున్న కష్టములకుగాను వారియెడ నానుభూతిజెల్పుచు హైదరాబాదు హిందూసభ తీర్మానించి వారిసహాయార్థము నూరురూపాయలను బంపుటకు తీర్మానించెను

డాక్టరుగారు ప్రతికాసంపాదకునిపై

మాననస్థపుదావా చేయుట

హైదరాబాదు సింధు, జూలై 28:—మేహేరు డాక్టరు కరాచీ ‘అల్ఫిహీడు’ ప్రతికాసంపాదకునిపై మాననస్థపుదావాచెప్పెను. దానికి కారణము విశేషి శిష్యము ప్రమరించుటయే.

(స్వీయవిలేఖరి)

వైచిత్ర్య ప్రభుత్వ దౌర్భాగ్యము

పార్లమెంట్, జూలై 22:—పోయింకేరు మంత్రివర్గ విజ్ఞప్తి వర్షానామాత్యుడు నూచిండుమన్నారు:

ప్రధానామాత్యుడు, ఆర్థికమంత్రి—పోయింకేరు గారు న్యాయశాఖామాత్యుడు—బర్మోట్ గారు, విదేశాంగమంత్రి—బ్రయిండుగారు, దేశీయమంత్రి—సారాబు గారు, పేయిల్లీవుగారు యుద్ధమంత్రివరని సంకీర్తించెద రని నమ్ముచున్నారు. నాకా మంత్రిగ లేకున్నా గా రుండురని ఆశించుచున్నారు. మితవాదు లగు బోకనవాకి, మారిక్ గార్ల సహకారమును బడయుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. పోయింకేరుగారు సహాయమంత్రిపదవుల నేర్పాటుచేయురు.

వైచిత్ర్యములో అన్నివర్గములవా రున్నారు. లెఫ్టెనెంట్లు పక్షమునా రెండవవ గలరు.

మంత్రివర్గములో కమ్యూనిస్టులు లేరు

పార్లమెంట్, జూలై 22:—పోయింకేరు మంత్రివర్గములో పార్లమెంటు ప్రతినిధు లంద రున్నను, కమ్యూనిస్టులు, సోషలిస్టులు ఉండరు.

పోయింకేరుగారి చిక్కులు

పార్లమెంటులో తనకు అధికార ముండుటకు 2/3 వంతులు ర్యాడికలు సోషలిస్టులు తోడ్పడవలెను. కాని చాలమంది ర్యాడికలు సోషలిస్టులను పోయింకేరుగారు మంత్రిగ నుండుటకు ఇష్టపడరు. ఆర్థికమంత్రిగ వారి సంకీర్తించుటకు ఆభ్యంతరమును చూపుటలేదు. మంత్రివర్గములో చాలమందిని ర్యాడికలు సోషలిస్టులను జేర్చుటచే ఈ చిక్కు లుండరాదు.

హెరియట్టుగారిని పరిభవించుట

పార్లమెంట్, జూలై 22:—హెరియట్టు ప్రభుత్వపతనము విస్తృతముగా హెరియట్టుగారికి పరిభవముగ కేకలు జేసిరి. పోయింకేరు మున్నగువారిని సభలేలుపల నున్న ప్రజలు అభివందించిరి. కమ్యూనిస్టు సభ్యు లిద్దరు ఆవేశపరు లగుటచే వారిని గోలజేసిరి. హెటూరుబండిలో సంచారములు పోవుచుండ వారిని చూచి కేకలుజేసి అల్లరి జేసిరి.

హెరియట్టుగారిని మృత్యువరచిరి. దువర్తూగారు రాజీనామా నియమోదయపుడు ప్రజలు ఆతనిని చూచి పిల్లిహుతలను హసించిరి.

ప్రభుత్వ మేర్పడినను ఒకవంక ఖజానాలో డబ్బు లేవును, ప్రజలకోపము విమర్శలముగ నున్న సమయమున తప్పుదోవను త్రొక్కినను అయ్యది ప్రమాదకర మని వీరినోర్చి వార్తాపత్రిక హెచ్చరించుచున్నది.

ఆర్థికపరిస్థితులు

డిమాండ్ గారు ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థికచట్టమును సెనెటు వాగ్గీకరించిరి.

శీటి యందయము 8/10 గంటలైనది. పార్లమెంటు లే సరికి మార్గము బుధము 88000000 చాలరులకు తేలును బ్లను విస్తారముగ అచ్చువేయకుండా కాపలసినవ్యయమును కోసపులు చేయవచ్చును. అది ఈ నెలవరకే.

శేషములు యూనియను ప్రభుత్వమున్నగాని యుపద్రవ తోలగిపోదని 280 పార్లమెంటు సభ్యులు దువర్తూగారికి ప్తి నంపిరి.

పోయింకేరుగారు ప్రియండు, సారథు, పాల్ బోన్ కోర్టు మునును బొంది పనిచేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

పేరేటుగారు పార్లమెంటు అధ్యక్షుడుగ నియమింప

పోయింకేరుగారి వాగ్దత్తము

ఒకరిని శిక్షించుటలంపు లేకుండా ప్రభుత్వమునకు నష్టం చేయుటకు తలచితి మనియు అందుచే అన్నిపక్షముల కెన్ని పరిపాలనము సాగించెద మని పోయింకేరుగారు గోప్యై రివల్లేకును" వర్తమువారికి అభయమొసగిరి. తానే త్వమును పెట్టగ లేకున్న ఆర్థికమంత్రిగ నున్నను నడనను జేదు.

పోయింకేరుమంత్రివర్గ మేర్పడినది

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రం)

ప్రధానామాత్యుడు, ఆర్థికమంత్రి—పోయింకేరుగారు.

న్యాయశాఖామాత్యుడు—బర్మోట్ గారు.

విదేశాంగమంత్రి—బ్రయిండుగారు.

దేశీయమంత్రి—సారాబుగారు.

విద్యాశాఖామాత్యుడు—పేలియట్టుగారు.

నాకామంత్రి—లిగీసుగారు.

యోధమంత్రి—పేయిల్లీవుగారు.

పబ్లికువర్క్స్ మంత్రి—టార్టూ గారు.

పంచమలమంత్రి—మరిక్ గారు.

అధినేతమంత్రి—పేరియట్టుగారు.

వర్తకమంత్రి—బోకనోప్పిగారు.

వ్యవసాయమంత్రి—క్విల్లీన్ గారు.

కార్యకమంత్రి—పేలియట్టుగారు.

పోయింకేరుగారు శేషము యూనియను ప్రభుత్వమునగా అన్ని పక్షములతో గూడుకొన్నవరి. పోయింకేరు మంత్రివర్గములో పూర్వము ప్రధానామాత్యులుగ నున్నవారు ఆరుగురున్నారు. తక్కినవారు పేలియట్టుగారు తప్ప ఒక మాత్రమే మంత్రిలుగ నున్నవారే. ఒక్క సోషలిస్టులు తప్ప అన్ని పక్షములవారును మంత్రివర్గములో నున్నారు. సెనెటు వారి ఓటు ఏకగ్రీవముగనే యుండును. మంత్రివర్గమునకు తగిన బల మున్నది.

సామాజ్యసభ ఆపుజేయుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రం)

సామాజ్యసభను కొంతకాలమువరకు ఆపుజేయవలెనని కనడావారు కోరిన ఆయ్యది తనకు ఇష్టమేయని బ్రూసుగారు మున్నగురని పెల్వోర్క్ వాగ్దత్తము చేయవచ్చును.

ఇరాకు ఆర్థికమంత్రి

బగ్దాదు వ్యవసాయపు బ్యాంకు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రం)

ఇరాకు ఆర్థికమంత్రి నిన్న లండనులో సార్వభౌమ దంపతులను సందర్శించి రూబుల్ లో ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—

అమెరికాలో మాడుపర్యాయము ఆలోచించిరి. ఇతర సుప్రసిద్ధ లండన్ బ్యాంకర్లను చూచితిమి. బగ్దాదు వ్యవసాయపు బ్యాంకును నెలకొల్పు విషయమై ఆలోచించితిమి. ఆ సంగతిని గూర్చియే ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. ఇరాకులో రైల్వేలను విస్తారముగ వ్యాపింపజేయ ప్రయత్నించుచున్నాడు. లండనులో ఈపనినిమి త్రము బుజుముజేయ నున్నారు.

ప్ర్యాంకుధరపడుట

లండన్, జూలై 22:—లండనులో శేష పౌను 1 కి 218½ ప్ర్యాంకులు సమానముగ నున్నవి.

లండన్, జూలై 23:—దుకాణపుదా లు ప్ర్యాంకు ధర పడిపోవుటచే సరకును విక్రయించ ముచున్నారు. ప్రజలు చాలవరకు దుస్తులను, సామానులను, బొగ్గును బాగ్రతపరచు కొనుచున్నారు.

పెట్రోలుబండ్ల విక్రయము విస్తారముగ నున్నది. విదేశపు ప్రత్రములను గొనుటకే ఉత్సాహము బ్యాంకులకు అతిశయించుచున్నది.

సార్వభౌముని ఇండియను ఆర్డర్ల ఉద్యోగులలో ఒకరగు ఎఫ్. ఎం. మాత్యూస్ గారు ఇండియాకు బోవుచుండ ఆరనిని సార్వభౌముడు పీడ్మోల్చెను.

టిల్బర్నీ నౌకాశయము

లండన్, జూలై 23:—టిల్బర్నీ నౌకాశయమును పెద్దదిగ జేయుటకు, ఇంతటి పెద్ద నౌకయైన బట్టునుటల యభివృద్ధి చేయుటకు లండన్ శివు అధికారులు సర్ రాబర్టు వార్టాయును కంపెనీవారికి కంట్రాక్టునిచ్చిరి. ఇది పూర్తియగుటకు అయిదు సంవత్సరములు పట్టును. 4000000 పౌను యగును.

వాలెస్ ఎన్నిక

కార్యకలభ్యర్థినియే నెగ్గుట

వాలెస్ ఎన్నికలో వాండ్లీలు కన్యయే జయమైనది.

(కార్యక) మార్గరేటు వాండ్లీలకన్య 188
(కన్యరేటిపు) హావర్డుగారు 98
(లిబరలు) కరీగారు 400

ఇప్పుడు పార్లమెంటులో ఆరుగురు స్త్రీలున్నారు. 6 ముగ్గురు కార్యకలభ్యర్థులు నున్నారు.

బొగ్గుపరిస్థితులు

మతప్రచారకుల ప్రయత్నములు

గనులపనివాండ్రింకను పనిలోజేరలేదు

రుగ్బీ, జూలై 22:—బొగ్గుపరిస్థితులేమియు మారలేదు. ఒక మిడ్లెండు బొగ్గుగనులకప్పు తక్కినగనులన్నియు పడియున్నవి. పనివాండ్రిు రానేలేదు. 8 గంటలుచొప్పున పనిచేయవలెనను బొగ్గుయజమానుల వగుతులు గనులపనివాండ్రిుకు సమ్మతిగ లేవు. మిడ్లెండులో చాలమంది పనిలోజేరిరి. వార్మిక్లమైరులో 18890 మందికి 2800 మంది పనిలోజేరిరి. స్టావర్డుమైరులో 4600 మంది పనిలోజేరిరి. ఈలోపుగ రాయబారములను ప్రారంభించుటకు తలపున్నట్లు కన్పించదు. లిన్కెన్షిరుమైరులో 8 వంతులు జేరిరి.

ప్రభుత్వమువారు ఆర్థికసహాయమును జేయకున్నను బుగ్గవిషయమైన తోడ్పడిన చాలావని ప్రధానామాత్యునితో జెప్పి తినని లిన్కెన్షిరు బిషపుగారు తెలుపుచున్నారు. ఇదిజరిగినా రాయబారములు తక్షణము ప్రారంభమగును. సభలయినపిదప యజమానులు పనివాండ్రిు ఆంగీకరించరేని గనుల పనివాండ్రిు సంగతులు వారు స్వతంత్రాభిప్రాయముగల అధ్యక్షు నెవరైన నియమించిన వారి యభిప్రాయమును శిరసావహించెద మని తెలుపుచున్నారనిరి. అన్ని సాధనముల నడపెదము. రాజీతే ఎంతయు ప్రయత్నించెదము. నేపయొనర్చుట కొంతమాత్రము వెనుదీయమని బిషపుగారు జరిపిరి.

చర్చిలు, నాయకులు, ప్రధానామాత్యునకు జరిగిన సంభాషణను కామన్సుసభలో సోమవారము చర్చించెదరు.

ఆత్యవసర నిబంధనలను బొగ్గును పంచివెట్టుట దీపము వెల్లురుగల గర్తుల నుపయోగించుట మున్నగు వాటికి సంబంధించిన నిబంధనలనుండి తక్కిన వాటిని తీసివేసెద రనుకొనుచున్నారు. బొగ్గు సప్లయ ఆగిపోవుట, ఇంకను పాకెనేని ఈనిబంధనలను కొంతకాలము ఆములు జరుగునటుల పార్లమెంటును ఒక రోజు రెండురోజులలో సమావేశపరచుట ప్రభుత్వమున కవసరమని తోచుచున్నది.

బకింగ్ హాం మందిరమున సార్వభౌమదంపతులు 15000 మందికి విందుజేసిరి. విదేశీయులెందరో వందలకొలది లండనుకు వచ్చినవారు విందుకు వచ్చిరి.

విద్యుచ్ఛక్తిచట్టము

రుగ్బీ, జూలై 22:—విద్యుచ్ఛక్తి చట్టమును విచారించుటకు నియమింపబడిన కామన్సుసభ సాయిసంఘమువారు విచారణను పూర్తిజేసిరి. కొంతమాత్రము గావించిరి.

జి. జి. సింగారు

లండన్, జూలై 22:—బార్టి జి. సింగారు 1923 నుండి ఇండియా ప్రభుత్వరైల్వేలకు ఆర్థికకవిషయనగునండిరి. వికర్ను కంపెనీ (లిమి టెడ్) కార్యదర్శిగ నియమించబడి రివుడు.

నైరుతిఆఫ్రికా—కెయిజరు ఆస్తి

విందుహోకు, జూలై 20:—నైరుతి ఆఫ్రికాలో తన కుటుంబమునకు జెందు ఆస్తిని ఆప్రభుత్వమువారు స్వాధీనము జేసికొనరాదని కెయిజరు గరభాస్తు లేజ్చెను. నెర్సెయిల్స్ ఓడంబడికలో కిడిరాచని కెయిజరు న్యాయవాది జెలిపెను. ఈ ఆస్తిని రాజకుటుంబమువారు రాజ్యపాలనము జేయనివారి యుపయోగము నిమిత్త ముపయోగించుటకును వారి వారసులకు నిచ్చుటకును కుటుంబ సంద్రులతో సైగ ఏర్పరచుటచే దానిని ముట్టుటకు నిలులేదనిరి. కన్నాటు ఆర్థరరాకొమరిని లిల్లి హోయిక్ జోలరను వంశమునకు జేందినదగుటచే అతనికి ఇంధులో భాగము గలదనిరి.

భారత ఐ.ఎం.ఎస్. అధికారులు

యూరపుకేసి చదువుకొనినవచ్చుటకు ఉచితముగ టెక్స్ట్ బుక్స్ నీయవలెనట

లండన్, జూలై 22:—ఐ.ఎం.ఎస్. అధికారులు భారతీయులకుగానూ యూరపియులకు కిచ్చినట్లులే యూరపుకేసివచ్చుటకు ఉచితముగ రాకపోకలకు టెక్స్ట్ బుక్స్ నీయవలెనని కామన్వెల్త్ లోనడుగ విద్యావిషయమునకు సంబంధించినంతలకు ఆవిషయమే అలోచించుచున్నారమని పింబర్ట్ డిప్యూటీ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

ప్రభువులనభిమానించుట

రంగున్, జూలై 22:—ఈపార్లమెంటు సుగియకుండు గనే ప్రభువుల నభిమానించుటకు ప్రభుత్వమువారు జేయు నున్న మార్పులను దెలిపెదమని ప్రధానామాత్యుడు దెలిపెను.

విల్లింగ్టన్ ప్రభువు

కనడా గవర్నరు జనరలుగ నియమించబడినందులకు కనడా బ్ల్యూవారు విందోసగిరి.

బ్రిటిషువారు

అమెరికా కీయవలసిన ఋణము

లండన్, జూలై 22:—బ్రిటిషువారు అమెరికానుండి తీసికొన్న ఋణమును వర్తకపుపనిమీద తమ వినియోగించిరి. కాని యుద్ధమునకుగానూ అమెరికా ప్రభుత్వము ప్రకటించి అది నిజముగాదనియు తమకిచ్చిన ఋణములో చాలమొత్తమును యునైటెడ్ స్టేట్స్ లోనే యుద్ధవ్యయమునకే వినియోగించితిమనియు, అమెరికా యుద్ధములో దిగినపుడు మిశ్రమండలికి బ్రిటనుజేయవలసిన ధనముని అమెరికాచేయలేకపోవుటచే బ్రిటను అమెరికానుండి అప్పుజేయవలసినదనియు అందుజేతనే యుద్ధమునకే ఖర్చుపెట్టితిమనియు కానిచో బ్రిటను ఋణము జేయటకవసరమే యునైటెడ్ స్టేట్స్ లోనియు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించుచున్నారు. బ్రిటను యుద్ధమునకే అమెరికాలో ఖర్చుపెట్టినవన్నమాత్రాన వారికి సౌకర్యమును జూపబాలవని అమెరికాయన్నను సరేగాని అసత్యమునుసంగతులను కల్పించి వాటినిధారము జేసికొని ఇట్లు ప్రకటించుట తమకిష్టములేదని బ్రిటనుదెలుపుచున్నది.

వర్తకసౌకర్యములు

రంగున్, జూలై 22:—వర్తకసౌకర్య చట్టము ప్రకారము బ్రిటను 65000000 పౌనులు జూను ఆఖరునకు వర్తకులకు బడు లిచ్చెను.

కనడా పరిస్థితులు

రంగున్, జూలై 22:—కనడా పరిస్థితులలో కనడా గవర్నరు జనరలు తనతో ఆలోచించలేననియు, తాను సలహానీయు లేదనియు కామన్వెల్త్ లో కర్నలు అమెరికాద ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. రాష్ట్రాంగసభ్యులచే జూమియను ప్రభుత్వవిషయములలో తాము జోక్యము కలుగజేసికొన రాదనిరి.

లండన్ నౌకాశయములు - రేవుసౌకర్యములు

రంగున్, జూలై 22:—ప్రపంచములో అన్ని రేవులకంటే ఉత్తముగ మూడునాల్గొండ్లలో లండను రేవు తయారగును. దీనికి 4000000 పౌను లకును. నౌకాశయమునే పెంచుకొనెదరు. టెల్లర్స్ డగ్రు ప్రజలు దిగుటకు స్థలము నేర్పాటుజేసెదరు సముద్రముమీద.

నగరములో దేవళములకు తగ్గించుటకు లండనులో నున్న దేవళములను పడద్రోయరాదని కామన్వెల్త్ లో లండను నగరజేషువు లిద్దరు తెలియజేరిరి.

సామ్రాజ్యాభివృద్ధి

తూర్పుఆఫ్రికాలో ఏర్పాటులు

రంగున్, జూలై 22:—కెన్యా, ఉగండా, ఉత్తరాఫ్రికా యా న్యాసాల్యాండు, తంగానియా కాలండు ఆదాయము విస్తారముగ వచ్చుటచే ప్రభుత్వమువారిచేత చట్టపు వదల నవసరము లేదని అమెరికా రిసిరి. చైల్డ్ లుకే గాక కెన్యాలో పరిశోధన నిమిత్తము దేశీయులకు లాభించుటకు 100000 పౌనులను వినియోగించెదరనిరి. పరిశ్రమలోనూ పరిశీలులు అనుకూలముగ నుండుచే పరిశ్రమ ఋణముగూడ బాగున్నదనిరి. పరిశ్రమ కీయప 4500000 పౌనుల ఋణములో 100000 పౌనులను ఇది నకు వేసిన రైల్వే నిమిత్తము తిరిగి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకిచ్చువలెనట.

ఇటు జేయుటకు థామస్ గారే కారకులు.

కట్టుములు

జయమునకు ప్రధానముగా నుండవలసినది. ఆరోగ్యము, ధనము 2 యమును వెంబడించును. ఏతెండి తనకొనూడలకు మేలుకోరకు? తన బిడ్డల ఆరోగ్యము నిశ్చయముగా తెండి స్వాధీనమునం దున్నది. గ్లాక్సోతో పోషించుట చే దీనిని అతడు చేయగలడు.

చాలకాలమునుండి కావలసిన వెతకుదుండి నట్టి గొప్పసంతతి పుత్రులను గ్లాక్సో తయారు చేయును. ఇతర తెండిలు వారి అల్లుల ప్రకూడ వారినంతటికి ఎడతెగని మహిమ గలుగుటకై ప్రయత్నింతురు.

THE VITAMIN MILK FOOD.

ఆక్స్ ఫోర్డ్ యంగ్ అండు కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.) 1886 (5) తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు.

క్రీస్తు లండనువచ్చినట్లయిన?

క్రిందటి నమ్మెయొక్క సీతీతత్వమునుగూర్చి

లాయిడు జార్జి గారు రుద్రస్థానించుట ఇప్పుడు క్రీస్తు లండను వచ్చినట్లయిన యేమిజరుగను? అను దానిపై క్రీస్తు కానిటో పీథిలోనున్న వెల్లు బా ప్టిలు చాపెలనందు లాయిడు జార్జి గారు గొప్పయుపన్యాస మును గావించిరి:—

క్రిందటి సమ్మెవయమున క్రీస్తు యిచ్చుటకేవచ్చి యండి నయెడల బ్రిటిషు 7 జేటుకాలములలో ఆయన చెప్పేమీటలలో ఒక్కటియు ఉండెడిదికాదు. సంపాదనదన విస్తృత చర్చలుగారు మాంటు ధర్మోపన్యాసముమీదుగా తన పచ్చచె న్నలతో ఒక్క అడ్డగిటు పెట్టెడివాడు.

మన సంస్థలకు విరోధములగు సిద్ధాంతములను బోధించు మన్న అపాయకారియని హాము సేక్రటరీ ఆయనమీద మను ఘ్యలను కాపలాయుంచెడివాడు. బహుశః 21 శతాబ్దమునం దు ప్రకటించబడు గుచార్తలు క్రీస్తు శిష్యులు చెప్పేడిమాటల నుండిగాక క్రీస్తు ఉపన్యాసమునుగూర్చి పోతీసువారు తీసుకొ ను నోట్సునుండియే సమకూర్చబడవచ్చును.

మరియు పశుబలమునకు బదులు రాజీకుదుర్పుటకై కాంటుబరీ ఆర్చిబిషపు గావించిన ప్రవోధము నామోదించినందు వలన క్రీస్తును లిఖనం షాన్ కాచిపెట్టులోనికినూడరానిచ్చెడు వారు కాదనియే నానమ్మకము. మొత్తముమీద ప్రస్తుత పరి స్థితులలో క్రీస్తురాక నెవ్వరును ఆమోదించరు.

విప్లవకరములు

క్రీస్తు సిద్ధాంతములు విప్లవకరము లైనవి. ఆ సిద్ధాంత ములు వస్తువుల రూపవిలాసములను మార్పు స్వభావము గలవి. ఆ సిద్ధాంతములు గొప్పకోటయొక్క పక్షాల్లో పడి వృధిబొంది కోటనే నాశనము చేయగల వి త్తనముల వంటివి.

మానస సాధ్యాత్మత్వము

తిరిగి లాయిడు జార్జి గారు మానససాధ్యాత్మత్వమునుగూర్చి మాటాడుచు నిట్లనిరి—మీకు చేకవైనయెడల మీరట్లు మురికి కుటీరములలో అనుభవి పలసినదేనని మీసోదరులకుమీరుచెప్ప రు. మీరు కష్టపడి పనిజేసి యున్నట్లయిన మీకిట్టిసిథిరాకడే యుండెడిదనియు మీరు చెప్పరు. అయినప్పటికిని యీ వహా పట్టణమున ప్రపంచమున కెల్ల గొప్పదని యీ మహాపట్టణమున కవమాన కరముగ సిథిలో ప్ర్యుగాని పురుషులుగాని పిల్లలు గాని 80 లక్షల మందియు మరెక్కొన్ని వందల శేల జనమును ఉన్నారు. వీరందఱును మన సో దరు లు సో దరీ కు లు లున్న యున్నారు. ఈ మహావిప్లవకారని సిద్ధాంతములెచ్చట వర్తించజేసినయెడల మన కీమచ్చలు తొలగిపోవును.

(బొంబాయి ప్రాసకలు)

రిజిస్టరు కంపెనీలు

1926 మే నెల లెక్కలు

కలకత్తా, జూలై 22:—1926 మే నెలలో మొత్తము 66 లక్షలు ఆర్డర్లు జాడు కాపట్టుతో 28 కంపెనీలు రిజిస్టరు చేయబడినవి. క్రిందటి నెలలో 28 కంపెనీలు 65 లక్షల ఆర్డర్లు జాడు కాపట్టుతో రిజిస్టరుచేయబడినవి. క్రిందటిసంవత్సర మిదే నెలలో 651 లక్షలతో 42 కంపెనీలు రిజిస్టరు చేయబడినవి బెంగాలునందు 20 లక్షలతో 12 కంపెనీలు రిజిస్టరు చేయబడి నవి. మే నెలలో మదరాసులోని చిట్టి వలసలో 15 లక్షల ఆర్డర్లు జాడు కాపట్టుతో జ్యూమిల్స్ కంపెనీ రిజిస్టరు చేయబడి నది. 1926 మే నెలలో 46 లక్షల ఆర్డర్లు జాడు కాపట్టుతో నున్న 20 కంపెనీలు దినాలా తీసికొని మరియొకవిధముగాగాని నశించినవి. 1926 మే నెలలో ఇండియాలోనున్న జాయింటు స్టాకు కంపెనీల ఆర్డర్లు కాపట్టులో రు 120 లక్షలు లెగ్గినవి. (ఆ. ప్రె.)

క్రాన్ థియేటరులో

24-7-26 మొదలు 27-7-26 వరకు

ప్రారంభపుగంటలు మారినవి. గమనింపుడు. రోజురాదుమార్పు సాయంత్రం 6-0 గం. రాత్రి 9-30 గంటలకు మధ్యాహ్నపు ప్రదర్శనములు శని, ఆదివారములలో మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు

గొప్ప నటకులు ప్రదర్శించు నున్న తమైన ఫోటోసంబంధ మగు నాటకము

“టుర్క్ హూర్”

“టుర్క్ హూర్”

హిందూదేశమున ఇంతటి గొప్పనాటకము యిదివర కెన్నడును చూచి యుండరు. గొప్ప నటకులు దివ్యమైన ప్రదర్శనములను గావించును. 14 రిల్లు గల అత్యుత్తమైన నాటకము.

త్వరగా రాకపోయినచో ఆశాభంగము నొందెదరు.

21-7-26 శనివారము మొదలు

“ది లెక్ కమాడ్ మెంట్స్”

స్థానిక స్వపరిపాలన కాన్ఫరెన్సు

బొంబాయి గవర్నరు ప్రారంభోపన్యాసము

కొన్ని ముఖ్యమంత్రులములు

పునః, జూలై 23:— పునఃబొంబాయి నగర హాలునందు స్థానిక స్వపరిపాలన కాన్ఫరెన్సు నేటిమధ్యాహ్నమున ప్రారంభమయ్యెను. పునఃబొంబాయి గవర్నరు సమావేశ ప్రారంభోత్సవమును జరిపెను. సుమారు 500 మంది డెలీగేటు కంటే అధికముగ కాన్ఫరెన్సునకు హాజరైరి. గవర్నరు కార్యనిర్వాహక కర్తవ్యము, సర్ యి.బ్రహ్మచారి, రహిం టోలా, ఛిన్నాయ్, రావుబాహదూర్ పాయి, హర్షి మెన్, జి. హెచ్. ప్రధాను, కామత్తు, సర్ హరూన్ జాఫర్, బి. ఎస్. రావుబాహదూర్ ఆస్తి, ఖానుబాహదూర్ హుసేన్, దివానుబాహదూర్ దావాఖాయిదేకాయి, దివానుబాహదూర్ గాడ్ బోలు, ప్రాఫెసరు కేలుగార్లు హాజరైన ప్రముఖులలో ముఖ్యులు. పైని పేర్కొనబడిన ప్రముఖులుగాక స్థానిక సంఘముల, మునిసిపాలిటీ కార్యనిర్వాహక కమిటీలలోనియు కూడ సభ్యులు హాజరైరి. స్థానిక సంఘముల, మునిసిపాలిటీల ప్రతినిధులలో సుమారు ముప్పదిమంది స్థానిక శాసన సభ్యులే.

గవర్నరు ప్రారంభోపన్యాసము

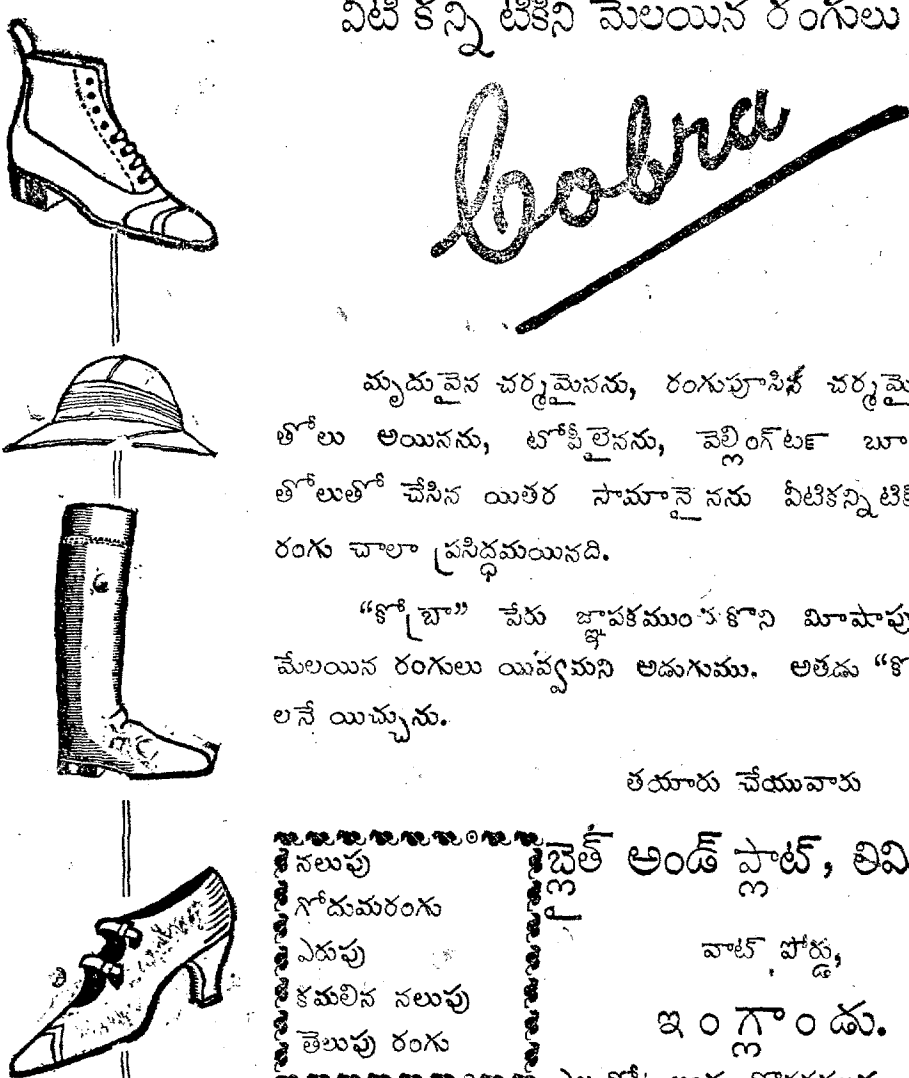
ఏడికాంగులో గలసి గవర్నరు రాగ, స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రి వారల ఆహ్వానించి సన్మానించెను. తదనంతరము గవర్నరు ప్రారంభోపన్యాసమును గావించెను.

స్థానిక దొరతనముయొక్క యాజమాన్యము క్రింద సమావేశమైన స్థానిక స్వపరిపాలన ప్రభుత్వ కాన్ఫరెన్సు ప్రారంభోపన్యాసమును గావించుటకు అవకాశమిచ్చినందులకు సమావేశ కార్యనిర్వాహక కర్తవ్యమును సర్ గులామ్ హుస్సేనును గవర్నరు ప్రస్తుతించెను. ఇటువంటి కాన్ఫరెన్సు ముఖ్యమున అంశముల విచారించుట కవసరముగల బొంబాయి స్థానిక పరిపాలనాభివృద్ధిని గురించి వివరముల చెప్పవచ్చును. అంతయుగాక ప్రజల స్వయంపరిపాలనము స్థానిక సంఘములు దీనిని సాధించునట్లు శ్రద్ధ కిదియు తార్కాణముగ నున్నది. ప్రతి సంవత్సరమును కాన్ఫరెన్సు జరుపుచుండవలయుననియు, స్థానిక స్వపరిపాలన సంస్థ స్థాపన విషయమై కాన్ఫరెన్సునందు చర్చింప బడుననియు, అట్టి సంస్థాపనము మంచిదియనియు గవర్నరు నుడిచెను. రాష్ట్ర పరిపాలనయందు స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘములు గావించుచున్న పనికి, గవర్నరు సంతోషించెను. మరికొన్ని బాధ్యతల భరింపవలసిన సమయము సమీపించుచున్నదని స్థానిక సంఘములను గవర్నరు హెచ్చరించెను. సర్వ సామాన్యముగ అన్ని జిల్లాలందును ప్రాథమిక విద్య వైస్థానికాధికారము చేయబడెను. ఇదివరలో రాష్ట్రీయ తరగతియందు శ్రేష్ఠులైన రోడ్లు, బ్లింగులు, జిల్లా స్థానిక సంఘముల అధికారము క్రిందకు మార్చవలయునని దొరతన మాలొచించుచున్నది. ఈ అధికార బాధ్యతలకు హెచ్చువ్యయము గావలయును గాన దొరతన మాలొచించుచున్నది. స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘములు సంపూర్ణముగ స్వపరిపాలనము గావించుట కిట్టివల గావించ బడిన చట్టముల నాయన పేర్కొనెను. తన పర్యటనములందు స్థానిక స్వపరిపాలనమున ప్రజలు దీనిని కొను శ్రద్ధ విక్రీయి సంకల్పింప గలిగించెనని గవర్నరు చెప్పెను. అట్టివరు 28 వ తేదీన తెలుగుపదమున్న వ్యవసాయ ప్రదర్శనము జయప్రథముగ జరుగుటకు స్థానిక సంఘముల ప్రతినిధుల సహాయక మాన్యకమనియు బొంబాయి రాజధానియందొద్ది మహా ప్రదర్శన మొనర్చును జరుపుటకు పూనుకొనలేదనియు పట్టణములందలి పల్లెలందలి ప్రజలను ప్రదర్శనమునకు సందర్శించి లాభముల నొందవలసినదని ఉద్బోధింపవలయుననియు గవర్నరు గోరెను.

మంత్రి ప్రసంగము

స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘముల అభివృద్ధి కేసుముల కొరకు తెలుపిన సమాచారము తోడ్పడెను. గవర్నరు సంతకమునుబడి సినపని చెప్పవచ్చును నేను బట్టువలె పొగడుటకు చెల్లుటలేదని గవర్నరు నేన కృతజ్ఞుడై జూపుచు మంత్రి పల్కెను. మేజరు లేక పెద్ద మునిసిపాలిటీల పట్టణము యింత్రాపు మొలము అట్లు ఆవులు రెండును గవర్నరు పరిపాలనయందు స్పృశింపబడెను. మరి యొక పట్టణము తయారుచేయబడి కరాచి మునిసిపాలిటీ మించవల కంపబడెను. స్థానిక స్వపరిపాలనకు గ్రామపంచాయతులు పునాదులుగాన గ్రామపంచాయతుల అభివృద్ధి నొందుటకు దొరతనము శ్రద్ధ దీనికొనవచ్చును. కాని బహుస్వల్పముగ పంచాయతులు స్థాపింపబడినందులకు స్థాపింపబడిన పంచాయతులు కొనసాగకండుటచేతను మంత్రి విచారించెను. కాబట్టి పంచాయతుల

వీటి కన్ని టికిని మేలయిన రంగులు గలవు

మృదువైన చర్మమైనను, రంగుపూసికే చర్మమైనను, తెల్లటి తోలు అయినను, టోప్లైనను, వెల్లింగ్టన్ బూట్సులయినను, తోలుతో చేసిన యితర సామాన్యమైనను వీటికన్నిటికిని “కోబ్రా” రంగు చాలా ప్రసిద్ధమయినది.

“కోబ్రా” పేరు జ్ఞాపకమునకొని మీరూపు యజమాని మేలయిన రంగులు యివ్వమని అడుగుము. అతడు “కోబ్రా” రంగులనే యిచ్చును.

తయారు చేయువారు

బెట్ అండ్ ప్లాట్, లిమిటెడ్.

వాట్, పోర్టు, ఇంగ్లాండు.

ఎల్ల చోటులందు దొరకగలదు.

ప్రావెనరు కిలారీస్ వేట్ వే సర్క్సు

1926 సం॥ జూలై 25 తేది రాత్రి 9-30 ఘంటలకు

అత్యవ్యతమైన ప్రదర్శనమును గావించురు. నేటిదినమునుండి ప్రతిరోజు ఆట కథాక్రమము మార్పుచెందు చుండును.

సాయంత్రము 5-30 రెండు ప్రదర్శనములు రాత్రి 9-30 ఘంటలకు

ఎస్పీ సేమి కోట్ల మొదానములు

యతుల విస్తరింపజేయుటకును వానిని జయప్రథముగ నిర్వహించుటకును విచారించి సిఫార్సుల జేయుటకొర కొక కమిటీ నియమింపబడెను. గ్రామ నిర్వాహము గ్రామజీవన సౌకర్యముల అభివృద్ధి నొందించుట వైద్యము ఆరోగ్యము మొదలగు సౌకర్యములు గలగ జేయుటయందుగల గవర్నరు శ్రద్ధ ఎల్లరకును విధితమే. ప్రజాసంస్థల కైదులను ఎన్నుకొనవలయుటకు రాజకీయ సేరకుల యొక్క యుగాక సేరకులయొక్కయు అనర్హతలనుగూడ దొలగించినచో గవర్నరు పేరు ప్రజలు విరకాలము మరవకుండెదరు అని మంత్రి వచించెను.

తీర్మానములు

తదనంతరము గవర్నరు హాలునుండి విరమించినపిదప తీర్మానముల చర్చించుటకు కాన్ఫరెన్సు ప్రారంభించెను. అన్ని తీర్మానములకంటే ముందుగ ఎ. మిస్టరు, బి. సి. ఎస్. గారి తీర్మాన ముపూరించబడెను. పునః మునిసిపాలిటీ ప్రధాన కార్యనిర్వాహకాధికారి యగు భగవత్ గారు తీర్మానమును ఆనున దించెను. మిస్టరు గారి తీర్మాన మధిక సంఖ్యాకుల ఆమోదమును బడసెను. స్థానిక స్వపరిపాలన సంస్థ నొకదానిని స్థాపింపవలయునని కాన్ఫరెన్సు తీర్మానించెను. ప్రాముఖ్యమగు సమస్యల గురించి గవర్నరు మొలకు స్థానిక సంఘ ప్రతినిధులతో నవ్వుపప్పుకు చర్చించుటకు అవసరమని తలంచెనని ప్రతిపాదకుడు తెల్పెను. ఇట్టి కాన్ఫరెన్సులకేప్పు, స్థానిక సంఘములు గలసి చాకిరినంబంధించిన సమస్యలందు అభిప్రాయము దొరతనమునకు సుఖ్యము జేయుటకు అవకాశములు లేవు గవర్నరు మొలకు స్థానిక సంఘములతో సరైన తీరు విషయములను, స్థానిక సంఘములు గలసి విచారించు సమస్యలను సర్వసామాన్యముగ వేరుగా నుండును అని ప్రతిపాదకుడు తెల్పెను.

స్థానిక స్వపరిపాలన సంస్థ స్థాపనము
పునః, జూలై 24:— ఏడవ తీర్మానములలో మూడు తీర్మానముల స్థానిక స్వపరిపాలన కాన్ఫరెన్సు నేను బరిష్కరించెను. స్థానిక స్వపరిపాలన సంస్థ స్థాపింపవలయునని తీర్మానించెను.

ర్మానించెను. తీర్మాన మునునందు బెట్టుకొరకు స్క్రీము విచారింప ఉపసంఘము నియమింపబడెను. కమిటీ సభ్యుల పేర్లు లేవు ప్రకటింపబడును. స్థానిక సంఘములు పాలసీని నిరూపించి బడ్జెటు అందనాల తయారుజేయవలయుననియు, సంఘముల కార్యనిర్వహకాధికారి కమిటీల కొనసకవలయునని రావుబాహదూర్ ఛిలేలుగారు చెప్పిన తీర్మానము కాన్ఫరెన్సు నిరాకరించెను. మొత్తపు సంఖ్యయందలి క్లి లేక 4/5 వంతుల సభ్యుల వోటులబట్టి మాత్రమే కాశ్యతపు యుద్వోగుల తొలగింపవలయుననియు, ఎన్నుకొనిన అధ్యక్షుని ఉపాధ్యక్షుని అధికార కాల పరిమితి మూడు సంవత్సరములనుండి ఒక సంవత్సరమునకు తగ్గింపవలయుననియు రా. బ. ఛిలేల్ గారు ప్రతిపాదించిన మురెండు తీర్మానములు అభిప్రాయము నిమిత్తము స్థానిక సంఘముల కంపబడెను. స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖయందలి భిన్న వర్గములందు ఉద్వోగుల తరఫినుజేయుటకు సౌకర్యముల నియమింపవలయుననియు, తరఫిను గవర్నరు మొలకు యాయవలయుననియు, స్థానిక స్వపరిపాలన కేడరు స్థాపింపవలయుననియు తీర్మానములు గావించబడెను.

విగిరియన్న తీర్మానముల చర్చించుటకు కాన్ఫరెన్సు లేపు తిరిగి సమావేశ మగుచున్నది. (అ. ప్రె)

మాలవ్యాగారియంట

దొంగతనము

పతానులు పాలిపోయిరి

సిన్హ, జూలై 23:— పండిత మాలవ్యాగారుండు కాంతి కుటీరమందు ఇరువురు పతానులు దొంగతనమునకు వచ్చిరి. కాని ఉదయమున నొకరు ఒకడు లేవగా పతానులు పారిపోయిరి. వారు తరునుబడిరిగాని వెనుకకు తుపాకులు గాల్చుచు పారిపోయిరి. జంగు నేటు పోలీసువారికి తెలియపరచడమైనది.

అక్షయనామ సంవత్సరం ఆషాఢమాస శుద్ధ చతుర్దశి ౧౪ శనివారము

చిత్రభారతము-చరిగొండధర్మ

శ్రీ కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులుగారు చరిగొండ ధర్మన్న రచించిన చిత్రభారతమును బ్రకటించిరిగానియందు గ్రంథావతరణిక కొంతలేదు. ఉన్నదికూడ తప్పులతోనున్నది. ఇటీవల ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకాలకు దొరకిన వ్రాతపతిలో గ్రంథావతరణిక సరిగా నున్నది. అందు ఓరుగల్లువర్ణన గలదు. చరిత్రకోధకల కది ముఖ్యముగాన యందు ప్రకటింపబడియెను.

శా. శ్రీలక్ష్మీశుభపారిజాతకలికాశ్చిహ్నోరువత్సండుదే వాళిమాళిమణి ప్రభారుచిరపదాంభోజాడుద్వ్యద్వయాలిలఁ ధర్మపురిశ్వరుండు గుణశాలిఁ మాధవాంభోనిధి ప్రాతేయద్యుతిఁబెద్దన ప్రభు సమగ్రశ్రీయుతుం జేయుతన్.

చ. మనసిజాగన్నతల్లి నెఱమాటలతోయ్యలియత్త గారు చంద్రునినయిదోడు శంకరునితోయజ లోచనతోడిజోడు కన్యోనలసిరుల్ తొలంకు హరికోమలి యెప్పుడు నిల్పుఁగాత శ్రీయెనుముల పల్లి మాడనచివేశ్వరు పెద్దనమందిరంబునఁ.

మ. దినముఁ బర్యవశాతమిఁది యనురక్తిఁ బా యుఁగాఁజాలకే తనగేహంబున నొక్కపా లొ సంగి తత్తచ్చీలచేతం దనర్చిన లోకంబులకెల్లఁ దల్లియును దృఢిం దానయా దేవుఁడింపున శ్రీ యెన్ములపల్లి పెద్దవిభునిఁ బ్రోచుఁ దయా యుక్తుడై.

చ. పొలుపుగ నేల్పురాణిచునుబొక్కిలితామరపువ్వు ముద్దుగో డలి చెలువంబుఁ జూచి పొగ డఁ ముఖపంకజమొక్కటిల్లు నాకలవడదంచు మోములు నయంబున నాలుగుదాల్చి మెచ్చునా నలినజాఁ డిచ్చుఁగాతఁ గృతినాథున కర్థి జిరా యురున్నతుల్.

ఉ. సారససంభవుండు సరసంబుగ నాడు రహస్య భావఁ దద్వారనిబద్ధకీరముధువంబుగ నందట మ్రోలఁ బల్కుఁగా దూరమునందు సంతసము దూర్కొన నోయ్యన బుజ్జగించు నా భారతి నిల్పుఁగావుత శుభస్థితి నెప్పుడు మన్ముఖంబునఁ.

క. చిట్టెలుక నెక్కి యాడెడు అట్టడిరాతునకుఁ జిలువతాజన్నిదముల్ గట్టుకొని మెఱయుశంకరు పట్టిక నత్యంతభక్తిఁ బ్రణుతియొనర్తుఁ.

ఎ. తననంకిరంబు.

నీ. వాల్మీకిముని కభివందనం బొనరించి బాదరాయణునకుఁ బ్రణుతిచేసి బాణమనూరుల పాదంబులకు మ్రొక్కి కాళిదాసునకుఁ గెంగేలు మొగిచి మామల్ల దేవీకుమార భారవిమాఘ జయదేవులకు నమస్కార మొనఁగి

ఘను నన్న పార్వతి దిక్కనసోమయాజుల వర్ణించి వేములవాడభీము

గీ. నాచనామాత్యు సోము శ్రీనాథుఁ జిమ్మ పూడియమరేశు బమ్మెరపోతరాజు శంభుదాసు హుళిక్కిభాస్కరులనాది యైనసుకవులకెల్ల నేయ్యమున నెరఁగి ఎ. ఇవిధంబున సభిరుతదేవతాప్రార్థనంబును పురాతన వహికవిక్రీర్తనంబునం జేసి యొక్క మహాప్రబంధరచనా మతూహలానుత్తరేంద్రుడ నై యున్న సహాయంబున.

నీ. అక్షయత్యైభారదక్షదణిభుజా కాక్షేయకక్షత్రక్షితంబు కూటకోటిశాతకుంభకుంభప్రభా మంజితాంభోజాస్తమండలంబు విశ్వవిశ్వంభ రాజనశ్వరైశ్వర్యప్ర దాశ్వరత్నవ్రాతీశాశ్వతంబు గంధసింధురదానగంధాంధుత్తపు స్పంధయధుంకారబంధురంబు. సంతతోత్సవతోషితశంభులింగ నమ్ముభేందుశిలానందచారుమంట పసల్నిన్యత్యదంగనాపాదరణిత నూపురం బగునేకశిలాపురంబు.

నీ. చలివేడివెలుగులై కలువదమ్ములనేలు కనుదోయి నేప్రొద్దుఁ గరుణ జిలుక మేలైనతామరమేడ నాడెడుకన్య కిరవైనయరముకెంపరిది నెఱవ తొలుచూలుబాసనవీర నింపుతోఁగన్న పొక్కిలిపురుటాలిపూవు చెలఁగ పదిచూలుచన్నల పసిమి చూపెడువిత చెఱఁగుమప్పటి మేనఁ జొకళింప.

గీ. ప్రాజమపుగుంపుమ్రోతలు పరిధివిల్లి మేటిజగముల నాడు మిన్నేటిపాప పుట్టినిలైనయడుగులఁ బోల్చి యెపుడు సంతసంబున వెలయు పాంచాలివిభుఁడు.

గీ. ఆజగన్నాథపరమదయాత్తమధ్య మక్షమామండలుండు భీమప్రతాప ఖండపరసుండు వైభవాఖండలుండు భోగిపంశాద్ధిచంద్రుండు భూరిబలుఁడు.

నీ. అనువత్సరంబు బ్రాహ్మణులకు గోసహ స్రము లిచ్చు నృగనరేశ్వరునిరీతి జలధుల కెనఁగఁ బాకాలచె ర్వాదిగాఁ జెరువులు నిలుపునగరునికరణి దివ్యప్రతాపుఁడై దిగ్విజయంబు గా వించుమాంధాత్యభూవిభునిలీల దేవభూదేవతాదిశ్రేణిక గ్రహ రములిచ్చు భార్గవరాముఁగది

గీ. నిందు శేఖరపాదారవిందయుగళ భావనాపరుఁ డంగనాపంచబాణుఁ డతులధైర్యాభిభూతహిమాచలుండు మానభూపాలుచి త్తంబుఖాసఖుఁడు.

గోపికా విరహము

[కాళ్లకూరి రామమూర్తిగారు]

నీ. శారదరాత్రి నిండురు వెన్నెలలలో నారామమున ఝరీతీరములను భవ్యవాసనల సంపద లెల్లడల నింపు మందమారుతముల నందడులను సారభనహకారసముదయంబుల నూత్న పరిపక్వఫలగుచ్ఛబహుళములను బహుళ పరిమళ సౌభాగ్యసన్మానిత ప్రతతుల వికసితప్రసవములను

గీ. ఎచట నీ వున్న జాడయే యెఱుగబడదు ఎందు దాగితివో! మా కదేమి యెఱుక! భవనమోహనమగు నీడు పుణ్యమూర్తిఁ జూపి పాలింపు బాలకిశోరమూర్తి!

నీ. చిగురాకులను మెక్కి పొగసుగా గూసెడు కలకంఠముల విందు లొలుకు ధ్వనుల పరిపక్వసహకారఫలగుచ్ఛములమ్రోల చిలుకలు పలికెడు కిలకిలముల తమిఁ దమ్ములను మరందము గ్రోలి పొదలెడి కొదమతుమ్మెదల సాంపొదపురొదల తరువాటికలనన్న కరువలియొరపిళ్ల జనియించు మర్మరశబ్దములను

గీ. వన్నెగుల్కెడు లేమావిగున్నచెంత కన్నెపూపొన్నదరి నున్న తిన్నెపొంత వేణువును పాణి బూని విన్నాణ మొదవఁ బాడరమ్మింక! బాలగోపాలమూర్తి! 2

ఉ. కానలవెంట పచ్చికలకై చని మేయుచు మోర లెత్తి నీ! గానరవామృతంబు వినఁగా నరుదెంచుచు నుండె; మేపులక! మాని మనోజ్ఞగాన రసమగ్నములై యవె గోవులింక నీ! వేణురవా మృతంబొసగవే! దయఁజూపుచు నందనందనా.

ఉ. మూఁపున జల్లిచిక్కమును మోమున మన్వపు లేతనవ్వు వా, ల్జూపులలో నవామృతము జొచ్చిల వాతెఱ వేణుగానము, న్ద్రోపుదులాడ తెమ్మెరల దొంతరలందు ప్రశాంతమైన నీ, రూపముఁ జూపరాదె యపురూపముఁ జేసెడు నందనందనా! 4

ఉ. చల్ల నిప్పి వాయువులు నందడినేయఁగ నల్లనల్ల సంపుల్లము లొచు మల్లియలఁ బొల్పుటతాంతని తాంతకాంతిరంజిల్లు నికూజ పుంజములచెంగట నాత్మకొత్తకంబు బొచ్చిల్లుసుఖంఠమిరువరముఁ బెద్దయు బొద్దును రమ్ము మాధవా! 5

పార్థుడు-గయోపాఖ్యానము

[పాలకోడటి వేంకటరామశర్మగారు బి. ఏ.]

(గతి సారస్వతానుబంధము తరువాయి)

దీనినైన విని పార్థుడు భయపడి గయని విడుచు నేమో యని చూచును.

కాని పార్థుడు దేంతమాత్రము భయపడక, తేజోమూర్తి యై, శ్రీకృష్ణని ప్రతినను లెక్కజేయక తా నిట్లు శపథము గావించెను.

కా. "నేనే సర్వజగన్ని యామకభవానీభగ్గపాదాంబుజ ధ్యానై కాత్ముడనేని వజ్రనని లోకారాధ్యయో.

శేనిం ధర్మసుతుండు సత్యనిరతుండేనిం యశోదాసుత

ప్రాణంబుగ్గొనుగాత పాశుపతదివ్యాప్త్రం బమోఘంబుగన్"

ఇట్లు పార్థుడు భయంకరాకారముతో గర్జించెను.

ఇక శ్రీకృష్ణుండు చేయవలసినదెదియు లేదు. పార్థుని సద్గుణములను బాహుబలమును బాగుగా శ్రీకృష్ణునకు బోధపడె ను. పార్థుడు తనకు తగిన బావమొడి యని మనస్సున సంతసించెను

ఆ. విపులసామదాన భేదదండోపాయ

ములను పార్థు మదిని గలచినాడె

నతడు దేనికైన నంగీకరించెగా

గయని విడువడయ్యె ఘనతగాడె!-యని శ్రీకృష్ణుండు లోలోని సంతసించె.

ఇట్లు శ్రీకృష్ణపార్థులు ఘోరశపథంబులు గావించిరి కదా. శ్రీకృష్ణుండు తలచుకొన్న కార్యము సఫలమైనది గదా ఇప్పుడు ఈ ఘోరమహాప్రణామము వారింతుటకు శంకరుడు వీ మియు నెఱుంగని వానివలె రంగస్థలమున ప్రవేశించును. శ్రీకృష్ణ ఘోరము శంకరుడు వారింతును. వారిద్దఱు సామాన్యులు కారని యు బదరికావనమందు పూర్వము తపస్సు గావించిన వారాయ ణుండును నరుండుననియు, అట్టివారికి యుద్ధము న్యాయ మైనది కాదనియు శంకరుడు పలుకును. శ్రీకృష్ణుండు ఇంకను వారిని మోసపుచ్చుటకై గయపార్థులదే తప్పనియు, తన్ను వి దువుచునియు శంకరుని చేరును. అప్పుడైనను పార్థుడు తనది తప్పుగాదనియు తప్పంతయు శ్రీకృష్ణునిదే యనియు శ్రింధితిము గాఁ బుక్కును. ఇక శంకరుడుసంధి గావింపక వీలులేదు. గావున తప్ప మువ్వరియందును గల దనెను.

చ. ధరఁ గలవారిఁ జూడకయె తా నుమయన్ గయతప్ప చూడ కీకరణి నొనర్చువాని నఱకం గమకించుట నీది తప్ప; తా నరయక ముందుగా శరణు నాతనికిచ్చుట పార్థశప్ప; పో సరసిజనాభ! యక్కతన సంధి యొనర్చుట యొప్పు ని త్తటిన్."

ఈసంగతి అందఱికిని తెలిసిన విషయమే. శ్రీకృష్ణునిది స్వయంకృతపరాధము. ఈపన్నాగమంతయు పన్నినదీ యా తడు. ఏమియు తెలియనియజ్ఞానునివలె మెలగి ప్రపంచముతన మాయలో ముంచును.

గయనకు శంకరు డిదివఱలో భక్తుడని తెలిసియుండియు సహాయము చేయక పోవుట చూడగా, శంకరునకు శ్రీకృష్ణుని మహిమ తెలిసియుండవలయును. మఱియు

"గయదా! లోకత్రయైక పూజ్యాండగు నందనందనుని హస్తాంజలినిపు బ్రహ్మలోకమునకుఁ బోవుచు విశ్వీవనంబు చేసితి నని మేము దివ్యవృష్టిని గ్రహించితిమి."

తే. గీ. "నశిననాభు విశోధులు నావిరోధు

లతనిభక్తులు నాభక్తులను నుందు

రతనికిని నాకు నేఱులే దరసి చూడ

నతని చైరికి నీ కెట్లుభయమిత్తు?" అనుటచే

శంకరునకు శ్రీకృష్ణునియందు గౌరవము గలదని తెలియు చున్నది. శ్రీకృష్ణుని ప్రతిజ్ఞయు, వక్రమహిమయు నెఱింగినవాఁ డగుటచేతనే పార్థుని పాశుపతాస్త్రమునుగూర్చియు పట్టుదలను గూర్చియు గ్రహించినవా డగుటచేతను శ్రీకృష్ణుండు తన పౌ దయమందు శోరనటుల శంకరుడు రణరంగమున ప్రవేశించి భ యాశ్చర్యముల పొందును. మఱియు విష్ణుమూర్తియొక్క చిత్ర ములు శంకరునకు విస్మయము గలిగించెను.

నిజముగా నాలోచించుచో శంకరుడెవడు? విష్ణుమూర్తి యెవరు? ఇద్దఱిని నేకకాలమున నె వరై నఁ జూచి రా? గయను శివునిదర్శనముచే అమితానందభరితుడై నిట్లునుతించెను.

"ను. తపముతోనోములు తీర్చి యాత్రలు మహా దానంబులన్ హోమముల్, జపముల్ యాగకేరంబు పావన నదీ స్నా

నంబు లెవ్వరి స, తృప్తిపకుం బాత్రములెటకు న్నరుడు భక్తిం జేయు నాదేవతా, ధిపులం గంటి నుమారమాపకుల నాదివంబు సామాన్యమే."

యధిష్ఠితుండుగూడ నాశ్చర్యపడెను. ధర్మరాజు విష్ణు మహేశ్వరులంగాంచి యిట్లు పూజించెను:

"సీ. విసము మెక్కినవాని మిసిమి మెక్కినవాని

భజియింపగల మహాభాగ్య మొదవె,

కరిఁ గూల్చువాని మకరిని గూల్చినవాని

నేవింపగల మహాశ్రీభింఛె,

చర్మచేలమువాని భగ్యచేలమువాని

వినుతింపగల మహావిభవమయ్యె,

తెల్లమేకగలవాని నల్లమేకగలవాని

పూజింపగల గొప్పపున్నె మొదవె "

ఎద్దు నెక్కువాని గడ్డ నెక్కువాని

సోమధరుని పారుని కామధరుని

కన్నులారజూచుకోమి మాకొనగూడె,

నొక్క నెలవునందు నొక్కమాతె.

ఇచ్చట పార్థుని యుద్దేశముగూడ కనుగొను టాచితము.

తే. గీ. భిన్నమయ్యను నేకమై నెలయు నెద్ది

యేకమయ్యను భిన్నమయి యెవగునెద్ది

యవ్వచాదివ్యతేజంబు పారిపారులగ

ద్వివిధమైతోచె మనపుణ్యవిభవమున.

అని పార్థుడుగూడఁ జెప్పటచే శ్రీకృష్ణునకు పరమేశ్వరు నకు స్వరూపములు రెండుగా నగపడినను పౌదయ మొకటేయని గ్రహింపవలసియున్నది.

అందుచేత కథకట్టు విషయటకు శంకరుని ఆగమనము ము ఖ్యావసరము. శ్రీకృష్ణుండు తనపని ముగిసినపిమ్మట శంకరుని దలచుకొని యుండవలెను. అంతట శంకరుఁ డేమియు తెలియని వానివలె ప్రవేశించును.

కాని శ్రీకృష్ణుండు అఖండప్రతిజ్ఞఁ జేసెనుగదా. అది నెఱవేఱుటెట్లు? శ్రీకృష్ణునకు గయఁడు భక్తకోటిలోనివాఁడని యు కావందగినవాఁడనియు దెలియును. నిష్ఠీవనముచేసినందులకు కొంచెమైన శిక్ష ననుభవింపవలయుగదా. అందుచే గయని శ్రీ కృష్ణుండు శిక్షించి రక్షించె. పార్థుండు తన బావమొఱ దియనియు, పాండవమధ్యముండనియు తన మేన త్రతుమారుం డనియు, బ ద రి కా వ న మం దు తాను నారాయణాంశమున తపస్సు గావించినపుడు పార్థుండు నరాంశమున తపస్సు గావించెననియు, గయని కామటలో పార్థునితప్ప స్వల్ప మే యనియు, శ్రీకృష్ణునకు తెలియకపోలేదు. శ్రీ కృష్ణుండు నిశ్చయముగా పార్థుని చంపఁ గంఠము గట్టుకొన్నచో మహేశ్వరాది దేవత లెందు వచ్చినను నాప శక్త్యచా కాని శ్రీకృష్ణునిది మర్మము-మాయ. తన ప్రతిజ్ఞయందలి లోటుపాటుల నెఱుంగని వానివలె శంకరునిజూచి తా నిసాధారణప్రతిజ్ఞ జేసితి ననెను.

"ఉ॥ ఈవిధి నద్దురాత్ము వధియింపక పోవుదునేని దేవకీ

దేవికి పుణ్యమూర్తి ననుదేవునకుం దనయుండగానిఁకన్

ధీవినుతప్రభావుడగు దేవర కే ననుజుండ గానిఁకన్

బావన మైన యట్టి యదు వంశమునన్ జనియింపలేదె

కన్."

దీనికి పరిహార మెట్లని శ్రీకృష్ణుడు శంకరుని ప్రశ్నిం చును. ఇట్టి అఖండమైన ప్రతిజ్ఞ దాల్చుటచేతనే మానవకోటి యంతయు త హ త హ లా డె ను. దా ని మ ర్మ ము శ్రీ కృష్ణమహేశ్వరులకు వక్క నితరులకు దుర్భాగ్యంబుగా నుండెను. శంకరుఁ డెట్లు ఈప్రతిజ్ఞకు సమర్థిండును: "నీవు గయని వధియింపకున్నను నీమాట లన్వతంబులుగావు చూడు."

"సీ॥ దేవకీనుతుండవు గావు నీవరయంగ

పురుషోత్తమా స్వయంభవపుగాని

బలభద్రుఁ డెన్నఁగ భవదగ్రజాఁడుగాఁడు

నీపాపపగు ఘోనేతగాని

యాదవు ల్గారు వీరభిలేశ నికగొల్వ

క్షోణిబుట్టితయట్టి సురలుగాని

వరమాత్రుడవుగావు ధరణిభారము మాన్వ

ననతారమును దాల్చు హరివిగాని

యాదవుండవు గావు మహానుభావ!

మాధవుండవుగాని నీమాట తప్ప

దీవు ప్రతిజ్ఞదాల్చిన డెల్ల నీవృశంబ."

అని శ్రీరసాగరమును శ్రీకృష్ణునకు జూపును.

శ్రీకృష్ణున కిప్పుడు మనశ్శాంతి గలిగినదట. తనపండేహ ములు తీసినవట. గయనిగూర్చి తన అభిప్రాయమును మార్చు కొనెనట. ఆహా ఏమి మాయమాటలు! శ్రీకృష్ణుడే శ్రీరసాగర

మెన్నఁడు చూడనిచో శంకరుండు తన దృఢీయాస్వరూ పము కానిచో, నిదంతయు తన మాయ యని చెప్పుటకు వీలు లేనిచో శ్రీ కృష్ణుం డెట్లు ఎందులకు చెప్పెను?

మ. "కుటిలాచారులుధార రాష్ట్రాలకు మిఠున్ గయ్యమాదానికై పటుశస్త్రంబులు దత్తదర్శనము సంపాదించితో లేదోయిం చెట్టులైనం గనఁగోరి యీహావమునే నీలీల గల్పించితిన్" (కుటిలోగూర్చెద పివుకాత్రపులనో దుర్వారదర్శిన్నతా!)"

పార్థుని పెట్టినచిక్కులన్నియు గయని పెట్టినపాద లన్నియు, ఈయుద్ధమును సర్వమును శ్రీకృష్ణునిలీలలట. ఇచ్చ టి కారణం మర్మము విడిచి సత్యము వక్కాణించెను. గయని తప్పనకు ఇది స్వల్పశిక్ష. పార్థుని తొందరకుగూడ నిది గొప్ప శిక్షగాదు. ఎందులకన, వారి కెన్నడును సాధ్యపడని యుమా రమాపతులదర్శన మొకసారి సమకూడెను. అందుచే అందఱుకు సంతోషించిరి. యుద్ధమందు మృతి నొందినవారికి ప్రాణములు తిర్చి వచ్చెను. దేశమా పాఁడిపంటలుగలిగి వర్ధిలెను. పార్థుడనినటు ల "విష్ణులీలాసముద్రమపారము నెవఁడుచూడఁగలఁడు?"

పార్థుడు శ్రీకృష్ణుని యనుగ్రహంబున తన పూర్వజన్మ మున నరుండె యెట్లు తపస్సుచేసినదియు చూడఁగలిగెను.

మఱియు శ్రీకృష్ణుని నారాయణాంశారము మిహావ తారమును జూచి అనందించెను మఱియు శంకరునియనుగ్రహము కతంబున శ్రీరసాగరులను గూడఁ జూడఁగల్గెను. ముఖ్యముగా తన కీ ర్తిప్రపంచ మంతయు ప్రాఁకెను.

ఇట్లు గయోపాఖ్యానమందలి పార్థుండు వినయవిభేదయత గల దయామయుడు. అర్హజనరక్షణీయుండు, సత్యసంధుఁడు, బాహుబలపరాక్రమశాలి, తేజోరూపముగలవాఁడు, భక్తుఁడునిగ ర్వయాడానుజే, సుగుణములమూర్తి, తనప్రతిజ్ఞ సాధించు పట్టు దలయు చలంబును గలవాడు. పెక్కు ఆయుధసాముగ్ని స్వాధీ నమందుగలవాఁడు. ఇన్నియుఁ గలిగి కొంచెమైన సామాన్యచూన వుని గుణములులేనిచో దేవతావంశజాడనును. కాని పార్థుండు మ నుష్యుండు. అందుచే ఆకని సుగుణములు మనుష్యులకు సన్మార్గ మును జూపును. సుభద్రాదులనె త్రిపాదుమట, అమితాగ్రహముచే శ్రీకృష్ణుని దూఱుట, తొందరపడి శరణిచ్చుటయు కొన్ని గుణాదో షములున్నను పార్థుడు మానవులలో శ్రేష్ఠుండు. భారతపీఠల లో పార్థుండు త్తయుడు. శ్రీకృష్ణునితరువాత శ్రీకృష్ణునంతక త్తి గలవాఁడు పార్థుడు. శ్రీయుతి చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహ కవి పార్థుని గుణములను గడుదీర్చుతోను యుక్తితోను సాధిం చెను.

హిందీ తెలుగు-

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకము 0-6-0

హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ 1-0-0

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రిక మే నే జ రు.

7. శంకుకెట్టిపిధి, మద్రాసు.

కమలాక్షి

(వి చిత్ర క థ)

గంధకర్త:- నెల్లూరు వెంకటగిరి మహా రాజా కాలేజీ ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ, రాయసం వెంకటశివుడుగారు యం. ఏ., యల్.టి

సాంఘికనవల-ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశేసితి, ఆకాలపు చదువునంధ్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, ప్రతాచారవ్యవహారములు, గుణ శీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

120 పేజీలు. షెడ్యూల్ గుర్తీకాగితము. మంచి అచ్చు. 0-8-0.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

మ ద రా సు.

ప్రేమ

1

[కె. వి. కె. శ్రీనివాసరావుగారు]

“అయ్యో దైవమా! నన్నొకను ఎన్ని బాధలు పెట్టలేదనిపిస్తోంది! ఏమిచేయాలి. కర్మ మనుభవింపక తీరునా. అనా! ఎంత విచారకరముగ నున్నది. నా పూర్వస్థితినికలంచి, ఇప్పటి యర్థ తలచిన కడుపు చెక్కులనున్నది. ఆ మేడలు ఆ పరివారము విశ్వర్యము పోయి ఇప్పుడు కూటికిని గడ్డకును కరుచై నాలను గడుపవలసి వచ్చెనుగా. అమ్మా! నుండరి”

ఇట్లు పిలువగానే ఆచిన్న గుడిశలోనుండి పరుగునెరిమిది పంపత్సరముల బాలిక తల్లివద్దకువచ్చి “అమ్మా! ఎందుకు పిలిచితి” అని అడిగెను. తల్లి కొంచెముకోపముతో “ఏమే బుద్ధిహీనురాలా! ఏమిచేయుచుంటివి. ఇంటిలో గుప్పెడు బియ్యమైనా లేవుగా. ఈవేళ ఏమి భోజనము చేయదలచితివి?”

మనకేమి భయమమ్మా! కృపాకరునికి మనయందు దయ లేదు. అతడు జీవించినంతకాలము మనకు భయములేదు.

ఏమి పిచ్చివానివే. ఎంత దయార్థిప్రాయుడైనను ఎన్నినాళ్లని అతడు మనలను పోషించును. అప్పుడే మన క్రింద హితకరూపాయలు ఖర్చుపెట్టినాడు.

అమ్మా! పోనిలేవే. అతడు ఇప్పుడేకపోయిన మనకు తిండి లేక పోవునా? దేవునియందు భారము వైచెదము. పుట్టించిన చాడు మనలను పోషించు బాధ్యత అతనిదే, ఒకవేళ తిండిలేక వచ్చిపోవుదుమని నీవు భయముగ నున్నదేమి. నాకెంతమాత్రం అట్టి భయములేదు. ఎంతటి గొప్పవారికైనను ఎంతటియైశ్వర్య సంతులకైనను, లేక కడుదరిద్రులకైనను ఒకానొకప్పుడు చావు తప్పదు. అట్టితరి మనమేల భయ మొందవలెను?

నీ వెళ్లి బాగుల తనమునకు నాకు చాల ఆశ్చర్యముగ నున్నది. స్వకాయ కష్టము లేక దైవము మాత్రముమనలకు తినుటకు నిచ్చునా?

అది విని నుండరమ్మ కొంతవర కాలోచించి తరువాత ఇట్లతో అమ్మా! మనము తిరిగి పెద్దాపురమున కేల పోకూడదు? అని అడిగెను.

పెద్దాపురము మాట చెవినిబడగానే తల్లి విచారము పట్టి లేక కన్నీరు కాల్యలు కట్టునట్లుగా విచారపడెను.

2

మధునూదనరావుగా రొక గొప్పధనవంతుడు. పరువు ప్రతిష్ఠ గలిగి జీవింపుచుండెను. ఆయనకు నుండరియను బ్రాహ్మణులడు. యుక్తవయసుకురాగానే నుండరిని పెద్దాపురములో నొక గొప్పధనికుని కుమారుడైన వెంకట్రావున కిచ్చి పెండ్లిచేసెను. కాలవశమున మధునూదనరావు మృతినొందెను. తండ్రియొక్క చాణేగాక నుండరమ్మకు దురదృష్టవశమున కష్ట జీవములు సుప్రాప్తించెను. వారిధనమంతయు పోయి తుదకు నుండరమ్మ కాపురమునకు పోవునయమునకు వారు కడుబీద వారైరి. ధనమదాంధ్రతచే కట్లకప్పియండిన నుండరి మామగారు ఆమెను ఇంటికి రానివ్వక చెడలిగొట్టివేసెననిన నేమియు ఆశ్చర్యములేదు. ఇది అయినతరువాత అయిదు సంవత్సరములు గడచినవి. అప్పటికి నుండరి స్థితి ఎట్లుండెనో మనకు విశదమే.

కొంత రెడవు తనలో తా నేడ్చి తుదకు దైర్యము తెచ్చుకొని అతని రెండవవివాహమునుగుంచివినియె. వారెవరు మునునలను పిలువక పోయినను, తిరిగి పెద్దాపురమునకు పోవుద మనెదవా? అని తల్లి కూతురు నడిగెను.

మనస్తాపముచే పూర్వయుత తీరపడ నుండరి “ఏమమ్మా ఎందుకు పోకూడదు. అది నా యిల్లు. ఎంత నీచముగనున్నను నేను అక్కడకాలము గడుపవలెను. నాభర్తయే నాదైవము. ఆయన క్షణచారముచేయుటకంటె నాకు వేరుపనిలేదు. ఆనమానించినను ఘణే, నేను తక్కుచేయును. ఆయన ఆర్థాంగినగు నన్నాయన బ్రాహ్మణ చూడకపోయినను సరే ఇంకను నాతో కాపురము చేయుకపోయినను సరే. ఆయన పాదసేవచేయుటయే నాకు విధి. అదియే నాకు స్వర్గము.”

ఈ మాటలువిని తల్లి సంతసించి, తనయను దగ్గరకు దీసి కాగలింపకొని “అమ్మా! నీయాదర్యము అట్లుగనున్నయెడల నే నెన్నటికిని అడుచెప్పుదాననాకాను. ముమ్మాటికిని సతికి పతియే దైవము. పతిసేవకంటె ఎక్కువధర్మము లేదు. మనము ఈ భోజననే బయలుదేరి పెద్దాపురమునకు పోవుదము. అచ్చట ధనమదాంధ్రుడైన నీభర్త నిన్నెట్లు గారవింపునోచూతము.

3

అయిదు మైళ్ల ప్రయాణము చేయవలసినను అడువారగుటచే వారి కడంతయు కష్టముగ నుండెను. త్రోవయందు నుండరి పూర్వయుత తీరపడనాగెను. అయిదు సంవత్సరముల నుండి భర్త తన్ను విడిచినను ఆమె పూర్వయుతం దింను ప్రేమించుచుండెను. తన భర్త కుపచారము చేయుటకై దాసిగనైనను అంగీకరింపుచుని ఆమె కోరును. ఆమెమనవి కట్టి ప్రత్యుత్తరము వచ్చునోకదా?

చివరకు కష్టపడి పెద్దాపురంలో నుండరి అత్తవారిలు వారిద్దరు చేరుకొనిరి. త్రోవయందు కావలి వాండ్ల బాధ తప్పించుకొని అత్తగారుండు గదివద్దకు వెళ్లిరి. ఆగదిలో నున్న యామె కోరములతో ఎవరు మీరు అని అడిగెను.

తల్లి నీకోడలును మరచిపోతివా? అని నుండరి తల్లి అడిగెను.

నాకోడలా? నీకు మరిపోయినదా? మీరవతలకు పొండు అని కనిపెను.

అమ్మా! అయిదు సంవత్సరముల క్రిందట మధునూదన రావుగారి కూతురును, నీకోమారునకు వివాహ మొనరించిన సంగతి అప్పుడే మరచి పోతివా?

“నేను మగువలేదు. ఆపిల్ల తనతల్లి వ్యభిచారిణి యగుట వలన చెడిపోయినది. అందువలన విడిచి వేసితిమి.”

“ఈమాటలు వినిన నుండరి మూర్ఛపోయెను. ఏడోడనే ప్రక్కనేయున్న యొకయునతి ఆమెను తనవడితో తీరబెట్టుకొనెను. ఆమెనుండరి సంతతియే.”

4

ఆధనమునం దింజొకమందిరముందు వెంకట్రావు నిద్రించుచుండెను. ఈతడే నుండరిభర్త. నుండరి మూర్ఛపోగానే, చిన్న ప్పటినుండియు వెంకట్రావును పెంచి పెద్దవానిగ చేసిన ఒక ముసలమ్మ అతని గదిలోనికి వెళ్లి అతనిని లేపెను. అతడు లేవ గనే “మనము తిరిగి పిలువకుండగనే, మన ఇంటికి వచ్చినవారిని, మీ అమ్మ గదిలోనికి పోయిచూడు” మని చెప్పి వెళ్లిపోయెను.

ఈగండరగోళము ఏమిటో తెలియక వెంకట్రావు పడక గదివద్దలి వైకెవచ్చుసరికి అతని రెండవభార్య తొందరగా ఆం దోళనపడుచు పరుగెత్తుకొనివచ్చి విచారపడుచుండెను. వెంకట్రా వామెను దగ్గఱకు బిలచి ఏమి సమాచారమని అడుగగా, “నేనే కాకుండ నీప్రేమకొఱ కానించిన యామె ఇంకొకతె కూడ కలదా?”

“దాని సంగతి నీకెందుకు. అది చెబిపోయినది.

“అయ్యో! ఆమె భర్తయైన మీరుకూడ నిట్లానే అనుచు న్నారా? అగ్నిపరులు ఆమెను పోషించెద మని ప్రమాణముచేసి ఆమెను నవరిపెట్టితిరి. ఆమెకు తిండి ఎట్లు? ఆమె కడుపేద రాలై పోషించుకొనలేకున్నదే? ఆమెను మీరు వసలిపెట్టుటకు కారణమేమి? నాతండ్రి ఆమెతండ్రికన్న గొప్పవాడు కాకపోయినను, ఆయనవలె దివాలా తీయకపోవుటయే కాబోలు నన్నింకను ప్రేమించుచుంటిరి. తేనున్న నాగతి ఇట్లు కావలసినదేనా? “అయితే ఇదివఱలో ఆమెను గురించి మనము తెలిసిన సంగతులు నీవు నమ్మువా?”

“నేనెన్నటికిని నమ్మును. ఆమెను చూచితిని, పరీక్షించి తిని, ఆమె ఎన్నటికిని అటువంటిది కాదు?”

“నేనుకూడ దానిని చూడగలనా?”

“ఏమో అది అనుచునాన్నదమే. ఈపాటికే ఆమె తరుమ బడి యుండును.

మరి మారుమాటాడక వెంకట్రావు నుండరిని చూచుటకు పోయెను.

5

ఒక గంటసేపు త్వరితముగ ప్రయాణముచేసి వెంకట్రావు, నుండరిని తల్లిని కలుసుకొనెను. అతనిని చూడగానే వారు త్రోవమండి తప్పుకొని ప్రక్క నిలుచుండిరి. నుండరిని చూడగనే వెంకట్రావు అనుమానము పోయెను. ఆమె మొగమందు ఎట్టి కళంకమును కాన్పించలేదు. వెంకట్రా వామెచేయు పట్టుకొనబోయెను. కాని నుండరి తప్పించుకొని దూరముగ నిలువబడి నమస్కరించి నేను చెడిపో నన్ను మట్టుకొని మీకు కూడ కళంకముతెచ్చుకొనవలదు. దైవము మీకు సుఖమును ఆ రోగ్యము నిచ్చుగాక! మీరు రెండవ భార్యకైనను నన్ను చూచినట్లు చూడక ఆమెను మీరు ప్రేమించవలెనని నాకోరిక. ఇక నేనెన్నడును మీమ్ములను కష్టపెట్టను.

ఈమాటలు వినిన వెంకట్రావు నిశ్చేష్టుడయ్యెను. నేను సంతోషముతో తిరిగి పెండ్లి కూడితి ననుకొంటివా? నేను నీ గురించి వినిన స్థంగతుల వలన నామనసు ఎంత ఆందోళన పడిన

నో నీకు తెలియదు. ఇప్పుడు నా అనుమానముపోయినది. నీవు నాయొంటికి రావలెను. అని ఆమెను.

పోనిండు; మీరెండవభార్యనాకంటె సౌందర్య వంతురాలు. ఆమె యందు నాకంటె మంచిగుణములు కలవు. ఆమె నిష్కృతపాతబుద్ధి ఎన్నుకొన తగినది. నాపూర్వయ పూర్వకముగా జేవుడు మీ యిద్దరకు ఆ యురా రోగ్య విశ్వర్యములు ఇచ్చుగాక యని వేడెదను. కాని నాకోక్క మనవి యున్నది. ఏమనిన, ఏపాప మెరుంగనివారిని ధూషించుట మిషిలలకును నేర్పవలదు. అని చెప్పి తన నిజనాధునకు మనఃపూర్వకముగ సాష్టాంగ మొనరించి “నే నింక మీమ్ములను కష్ట పెట్టను. డుద్బాధవలన దహించుకొని పోయినను నావలన మీకు కష్టము కలుగదు. మన యీ సంఘటన సమయమున దేవునిపై ప్రమాణము చేసి ఒక్కసంగతి చెప్పెదను.” మీకు తెలియవచ్చినప్రకారము నేను గాని, నా తల్లిగాని చెడిపోలేదు. నేనట్టి పాపకృత్య మేదియు నొనరింపలేదు. ఇప్పటికిని నా పాతివ్రత్యమునకు భంగము రా లేదు. ఇదియే నాకు మీకడపారి దర్శన మనుకొందును. నాకు నెలవిండు. ఎక్కడకు ‘వుదునో నాకే తెలియదు,’ అని చెడలి పోయెను.

చాలాకాలము గడచిపోయెను. వెంకట్రావుకు ఇద్దరుపిల్లలు కలిగిరి. అతని తల్లితండ్రులు కాలధర్యము నొందిరి. ధన లక్ష్మీ కూడ అతనిని క్రమముగా విడిచిపెట్టెను. తుదకు అతని భుక్తి గడుపుకొనుటకు ఏదైన యుద్యోగము కొఱకు వెళుచుండెను. ఇట్టి సమయమున చెన్నపురి యందున్న ఒక జమీందారురాలు ఎన్నేట వ్యవహారములు చక్కపెట్టుటకు మేనేజరు కావలసినట్లు అతనికి తెలియవచ్చెను. అతడు దానికి ధర్మాస్తు పెట్టెను. ఆయుద్యోగ మతనికిచ్చిరి. తన భార్యతోను, ఇద్దరు పిల్లలతోను చెన్నపురికి పోయెను. తనయజమానురాలి యింటి యందు ఒక భాగము అతనికి కాపురముండుటకు ఈయబడెను. ఇతను తన పనిని చక్కగ నెరవేర్చి యజమానురాలి దయ సంపాదించెను. ఇప్పుడతని కేమియు లోటులేదు. క్రమముగా ఇతని కుమారులు జమీందారురాలియొద్దకు పోవుచువచ్చిరి. వారిని ఆమె ప్రేమించెను. పిల్లలకుకూడ ఆమెయందు మాతృభావము గలిగినది. కొంతకాలమునకు వారు ఆమెను కన్నమ్మ అని పిలువసాగిరి.

ఒకనాడు వెంకట్రావు భార్యను అతని యజమానురాలు పిలిపించెను. అచ్చట ఏమిజరిగెనో మనకు అంతగ తెలియదుకాని. సాయంత్రము కాగానే తన భార్య జమీందారు రాలుగారి ఇంటిలోనే నిద్రించుననియు, అతడు కూడ ఆరాత్రి అక్కడకు వచ్చి నిద్రింప వలయుననియు నుత్తరపు వెంకట్రావునకు వచ్చెను. రాత్రి కాగానే వెంకట్రా వాతనికి నియమింపబడిన గదిలోనికి తీసుకు వెళ్లబడెను. అగది బాగుగ నలంకరింపబడెను. అట్టిదిదనర కెన్నడతడు జూడలేదు. అక్కడ మన్న చిత్రముల నన్నింటిని పరీక్షించుచుండ అతనికి తన చిన్నతనపు ఘోటోగ్రాపుయొక్క ఆయిత్ పెయింటింగు ఒకటి కనబడెను. అదిచూచి అతడు ఆశ్చర్యపోయెను. అతని మనస్సు పరిపరివిధముల పోయెను. దీనినూయ ఏమిటో అతనికి తెలియలేదు. ఇట్లు తెల్లబోవుచుండ నతని భార్య గదిలోనికి నవ్వుచు వచ్చెను. కాని పిల్లలు రా లేదు. పిల్లలేరియని వెంకట్రావుకు వాడు కన్న మృదగ్గర వున్నారని ప్రత్యుత్తరము వచ్చెను.

“నే నేమి కల గనుచున్నానా? ఎందుచేత? ఏమికారణము?”

ఈగోడమీద నున్న నాచిత్రపటము నీరింక చూడలేదా? నాయజమాను రాలికి నాచిత్రపటము అంతచిన్నతనముయలో నిది ఎక్కడిదని ఆశ్చర్యపడు చుంటిని. ఆయననుందామె నన్ను చూడలేదే? ఆమె ఎట్టి పటమును తయారు చేయించగలిగెను? ఇదంతయు వింతగ నున్నది. దానికి జవాబు నేనేమి చెప్పగలను. ఆప్రశ్నే నేను వేయవలసినది. మీరు దానిని సమర్థించుకోవలసినది. అని నవ్వుచుండెను.

నేను వెల్లివాడిని. ఈగది మంత్రంపబడినది! ఈగది యందు ఇంకను చిత్రములు కలవు. అని వెంకట్రావు పటము చుట్టునున్న ప్రేమలో నొకమీట నొక్కెను. అది నొక్కగానే మరియొక చిత్రము అతని కన్నుల యెదుట పడెను. అది యొక 15 ఏండ్ల బాలికయొక్క పటము. ఆబాలిక తాను విడిచిన నుండరియే. ఇది చూచి అతడు నిశ్చేష్టుడయ్యెను. నోట మాటలేదు. కాలాడెను. అతడ క్రింద పడిపోబోయెను. కాని అతని భార్య అతనిని పట్టుకొనెను. ఇట్టిసమయములో వెంకట్రావు యజమానురాలు అతనికి మొదిటిసారి కనబడెను. ఆమెయే మన నుండరమ్మ. తండ్రిల నిద్దరకు రెండు చేతులతో పట్టుకు నడిపించుచున్న నిలచి ఆమె నవ్వుచుండెను.

నుండరమ్మ తండ్రి చనిపోయినను వారితరపున ప్రతికపు నిల్లులో వేసినదావా గెలిచినది. వారి పోయిన ఎన్నేట తిరిగి నుండరమ్మకు వచ్చినది.

ఓం నమో భగవతే జగన్నాటక సూత్రధారాయ
తెనుగు తమిళుల సంవాదము

[మంత్రాల శ్రీశతి శాస్త్రీగారు]

(గత సారస్వతానుబంధము తరువాయి)

తె. ఇంద్రసూక్ష్మయ్యలోపముచేతను తెనుగువారి నలె సంస్కృతము తమిళులకు సులభపాఠ్యము గాకపోవుటచేతను ఆ గ్రంథాదిమహర్షులును, మఱికొందఱు బుద్ధిమంతులగు వార్యులును ప్రాచీనకాలముననే సంస్కృతవాద్యులైన వైదికవిషయములను వైద్యజ్యోతిషగ్రంథములను తమిళీకరించి యావాద్యులమును సమృద్ధిమంతముం గావించిరి. తెనుగున వైద్యజ్యోతిషగ్రంథములు తక్కువయినను దోషము కాఁజాలదు. సంస్కృతగ్రంథములు సవ్యాఖ్యానములు సాంప్రత్యర్థములు తెనుగువారికి నుపాధ్యములై యున్నవి. బసవరాజీయాదిస్వతంత్ర గ్రంథములు కూడ నున్నవి.

ఇక సంస్కృతభాషనుండి తర్జుమాచేయఁబడినవి కావు. “స్వతంత్రవైద్యగ్రంథములు! స్వతంత్రవైద్యగ్రంథములు!” అని చెప్పికోమట తమిళ భాషామూలజ్ఞానలబధిర్బుద్ధులైనవారము గాని మఱియొందుకాదు. “సిద్ధవైద్యము సిద్ధవైద్యము” అని యిప్పుడు దేశీయవైద్యపాఠశాలలోఁ జెప్పదులుంటుంటేయు స. ప్రిభాషాసానభిజ్ఞులైనవారము సిద్ధవైద్యమనశబ్దమే సంస్కృతమయమైయున్నది. అయితే తమిళులు “చిత్తవైద్యము” అనెదరు. తమిళమునకు కిట్టిచేదా ప్రమాణము! చూడఁడు. తమిళముందలి ఆగ స్త్యకృత వైద్యగ్రంథమున “కరిశేర్” అనుదాని లో అవతారికాపద్యమున.

“అయ్యర్వేదము మహా త్తరమైనది. వైద్యరత్నాకరము, రసవంతమణి, రసచూడామణి రసపరకము, రసమాల, రస కామధేనువు రసతంత్రము రసాంగము వైద్యవంతమణి వైద్యార్థము వైద్యమతావము, వైద్యశిఖామణ్యములు సంస్కృతమయములు. వీరిసంఖ్య రెండుకోట్లు. వీనినన్నిటిని నగస్త్రమునిపుంగ పుఁడు తమిళమునఁ జర్జుమాచేసెను.” అని యున్నది.

“తేరైయ్యర్ శేఖరప్ప” యను వైద్య గ్రంథమున మంగళశ్లోకానంతరము భన్వః తిరికృత సంస్కృత వైద్యగ్రంథముల కనంతరమే తమిళవైద్య గ్రంథము లుద్భవించెనని కలదు. గ్రంథవిస్తర భీతిచే నీ రెండింటి మూలము లగు తమిళ పద్యముల నెట్లు చేర్చి ననెరి. వీనింబట్టి సిద్ధవైద్య మనుటకే యవకాశములేదు. ఉభయభాషాభిజ్ఞుల కియ్యది సువిదితము. ఇట్టివిషయములను మన తమిళసోదరు లెఱుంగవి శోచనీయముగాక వఱి యేమగును?

త. పాశ్చాత్యు లెందఱో బహువిధముల దమిళమునఁబొగడి యున్నారు. నే వన్న మాతృభాషాభిమాని యందును. భాష లన్నిటికంటె మేటి యగుఁజల్ల నేకదా విదేశీయులు ధృష్టితము పొగడిరి.

తె. విదేశీయులైన పాశ్చాత్యు లిదేశమున కరుదెంచి మన భాషల నభ్యసించుట నక్కము. వీయేపాశ్చాత్యు డేయేభాషను నేర్చునో దానిని మాత్రమే పాడు “యధారాబాతధాప్రజా” యు న్నవిధన బోధకముతానుసారముగా బ్రవేశించును. ఈ ప్రశంసచే భాషాదేవి కొక గౌరవము కలుగు ననుట యల్పజ్ఞత్వము. తెనుగును సహిత మనేకపాశ్చాత్యులు పఠించిరి. పఠించుచున్నార. ఎ. డి క్యాంపెల్ (A. D. Campbell) డాక్టర్ కేరి (Dr Carey) ప్రభృతులు తెనుగునువీ శేషముగా బ్రవేశించిరి. తుదకు Italian of the East అను బిరుదును నొసంగిరి.

త. తేనెవలె మధురమైన ధ్వనులు కలదికాన తమిళఅను శబ్దము కలిగె. తమిళ భాషయందలి శబ్దములన్నియు కొవలకమ నీయుములు. కవరన భరితములు. తెనుగుశబ్దము లట్టివికావు. పరమములు. కొన్ని సమయములందు శాంధ్ర పదములు మాకు నపహాస్యములకూడ నగుచున్నవి. ఎట్లుగా—

1 వరువన్ తమిళతీయాన్ వైక్కోలై కపవెన్నాన్
అరుత్తనం సెయిపెట్రు పుదల్లనై కొడుక్కెన్నాన్
కుల మరుగులై కొదాలి యెన్నాన్.

“తెనుగువాడు తమిళము నెఱుగఁడు. గడిచి కననను. మహాత్తరమైన తపస్సుచేసి కనినకుయరని కొడుక్కనును. మలాభివృద్ధితై గృహమునలంకరించు కొడుకును కొదాలియనును. ఇందు కొడుక్కనఁగాఁ దమిళమున వృష్టి ప్రచ్ఛము. కొదాలియనగా గలడగొడ్డరి.”

(2) ఈ మూట అట్లు పడిఉట్టి.
(ఈగలములు. ఎలగ చేరెడిఅని తమిళమున నర్థము)
తె. తేనెవలెదీ తమిళ అనుటకంటె తేనె-అను తెనుగు

అని క్యాంపెల్ దొరగారు దయచేసిన వ్యుత్పత్తియే బహుతర జనాంగీకృతమై యున్నది. తమిళ అనుట ఇం పా తెనుగు అనుట సాం పా నిష్పత్తపాఠబుద్ధితో బరికించిన తెనుగు అనుటయే సామమార్గ తరమై యున్నదని సర్వజను లంగీకరింపక తప్పదు. స్వభాషాభిమానత్వమును పరభాషాపూర్వత్వముం జూపెడి సుమృకలహ మివై ప్రశ్నలో నిమిదియున్నది. ప్రతిభాషలోను పరమ సరళ పదములన్నియు నుండును. దూషించుటకు గడంగి వారు గాన తెనుగునందలి మునుమార పదములు తమిళుల కగ పడలేదు. వీరివంటి స్వభాషాభిమానులు తెనుగువారిలో సహితము కరు స్వభాషాసామమార్గమును పరభాషాపరమత్వమును నెట్లు విశేషపఱచియున్నారో కనవగు:—

“ఉ. విందులుగాంచుడీ భువనశ్రుతిభాషలఁ జూడఁజూడఁజ క్కంచన మిందెకాక మఱికల్లునె యెయ్యెదనే న్యరందముం జిందెడు కందకుట్టులరుచిం దవులాంచి చరించుతుందిలేం దిందిరబృందముందరుతిందలఁపించెడి ముద్దుపల్లలం జెంది మనీషిపం క్తి రసనేషధి ముంచుచు మించునాంధ్ర నందితపండితక్రముమనం బచరింపఁగవచ్చు కేళ్యనూ క్తిం దనియంపుచున్ననల తేనెసోనలు జూలువాట వీర కందగు జాంటిగంటు తెలిగంటుల వాతెపంటినంటు తి య్యందనముం దలర్చి మరునమ్ముల నిమ్ము కమ్మతావులం గ్రందుకొనం గొనంబులు గరంబలర్క రతనాలప్రాకరై యందవుమోకరై గొనబలై లలిపల్లల నానవారికి న్నిం దొనరింపవచ్చు నుటి నెట్లెయి కోల్లి యిఱ్ఱు పిఱ్ఱు కిల్లమ్ కండగిడై మడై ముక్కుమూత్రై వాక్రమం కుర ల్లిరుల్లిందను ద్రావిడోక్తి యెనయెట్లరు దీనికి నెంచిమాడ గక.”

ద్రుత ప్రకృతికపదములు తెనుగుభాషాయొమకు నెల తేని మాణిక్యభవితలంకారముం దెచ్చి పెట్టుచున్నవి. గుణజ్ఞులు గుణములను గ్రహింతురుగాక.

ఒకభాషలోని సాధుశబ్దములు భాషాంతరమున నసాధు పులగుటయు నల్లలపుగుటయు; పరుమ మగుటయునపాజము. వీని సాధారణముగాఁ గొని యొకభాషను దూషింపఁగడం గుట దురభి మాదముగాని యన్యముకాదు. లేదా, మందలి యనవలయు. తమిళ భాషకు సంస్కృతసంబంధము శోనివో ఆభాషను పాడెఅని వ్రాయవలసియుండును. తెనుగులోని “గారు” అను పూజ్యవాచకమునకుఁ దమిళమున “అవరకళో” అందురు. ఆభాషలోని “అవరకళో” అను శబ్దమునకు వారియొక్కకల్లు అని యర్థ మువును. నిందావాచకమునియ్యది పూజ్యవాచక మెట్లును? అరణ్యములో పడు అనగా పరుండును. అనియర్థము. తెనుగున భూపతి మగుట యర్థము. తమిళపూక్కిడై తెనుగువారిని నర్పించును. అట్టిపిచ్చియాధారములంగొని యరవవారు తెను గును దూషించునట్లు నేను తమిళమును దూషించినవో దోష ము కలుగునా? అయితే నా కీప్రపంచమందలిభాషలన్నియు సమానగౌరవార్హములు కావున దూషింపను. ఇంత యెందు కనఁగా తమిళసోదరుల యాత్మేపములకు సమాధానము.

త. తమిళమున మహాకవు లెందఱో యుండిరి. వారు మూర్తీభవించినవాడేనెఱు. వారిమహిమ లను నర్థించుటకు శేషహి సహితమనగుండు. ఒక్కభాషమాత్ర మా లకింపును. “ఇడై క్కాడర్” అనునాశ్రిత దొక గొప్పతమిళమహాకవి అయిన పాండ్యరాజు నొకప్పుడు పద్యములచేతఁ బ్రవేశించెను. రాజు లక్ష్మిపెట్టడయ్యె. అందులన కవి కుపితఁడై శ్రీమినాక్షీ మందలేశ్వరున కేఱింగించెను. అయ్యదిజెలిసి భక్తవత్సలఁడును కవిపాలకుఁడును భగవంతుఁడు మధురానగరముం ద్యజించి తిరోహితుండయ్యె. శివరహితమైన మధురానగరమును శివరహి తముగా భావించి రా జహోహాత్రములు ఘోరతపస్సు చేసె. శివుఁడు ప్రత్యక్షమై యిడైక్కాడర్ ఉత్తరువు తేనిది నానగ రముం బ్రవేశింపననెను. కవిమహిమ యప్పుడే రాజెఱింగి, యతి నిని భక్తియుక్తఁడై సమ్మానించెను. అంతేకాదు. అదిమొద లారాజు తమిళమహాకవులకు దానుఁ డయ్యెను. శివుఁ డనుగ్రహించెను. ఇట్టివి విాతెనుగునఁ గలవా?

తె. అపఁఖ్యాకములు కలవు. అయితే “తెల్లనిదంతయు పాలు. నల్లనిదంతయు నీరు” అనుకొన్న యాకాలమున కయ్య డి సమంజసమైయుండెను. కాని యిప్పు డట్టికథల నెవ్వగు విశ్వసించురు? అయినను నీవొకకథజెప్పితివి గనుక నేనుసహితము కొంతచెప్పెను. పోతనకు శ్రీహరి ప్రత్యక్షము. ఒకానొక ప్పడు శ్వేతినరాహరూపుడై భగవంతుఁడు పోతనయొక్క వాకిలఁ గావించుండి పోతన నవమానపఱుపవచ్చిన కర్ణాలరాజు నోడించెను! పోతన యొకదిన మొకపద్యమున సగము వ్రాసి మిగత తో పనంచున నల్లెయుంచి నెలుపఱికివెల్లియుండఁగా హరి పోతనరూపముతో నరుదెంచి యద్దానిం దానే పూరించెను! ఎట్లు లేకదో పోతన నాగరినిగించెను! భీమకవి అన్నమును

నున్నముగాను, పప్పును కప్పలుగాను నిమిషముననే మార్చెను! వాణి నారాణి యన్నకవిసహిత ముండెను! పెద్దన్ను పల్లకి లోనుంచి కృష్ణ దేవరాయలు మోసెను! విస్తరభీతిచే విరమించి

తిఁగాని యెన్ని యుదాహరణములైన నిట్టివి చూపఁగలను. తె. శివునిచేతను, కందసామిచేతను (సబ్రహ్మణ్యస్వామి) ఆగస్త్యునికుపదేశింపఁబడి యీ తమిళము జనించెను. అందు వలన నియ్యది దేవభాష.

తె. ఇయ్యది “నృతానసానే నటరాజరాజో ననాన ధక్తాం నవపంచవారమ్, ఉద్భిద్ధకామ స్సవకాదినీధా నేతద్వియత్యే శివనూత్రజాలమ్”

అను సంస్కృతవ్యాకరణ ప్రత్యాహార మాత్రములకథ వంటిది.

ఇట్టికథలచే భాషలకు దేవతాత్వము సిద్ధించునని మనదేశీ యులందఱు నేకగ్రీవముగా నంగీకరించిరి. కాని యీకథలన్ని యు నీకాలమున విశ్వసనీయములు కాఁజాలవు. తెనుగునసహిత మటువంటికథలు లేకపోలేదు. “హేమచంద్రాదిమునిభిః కక్షి తం ఆంధ్రలక్షణమ్” అనియు కల్పమునాల్చి యు రాజానాఁడు కూడ వ్యాకరణములు రచించి తెనుగుభాషను సంస్కరించి రనియు నివి మున్నగు పిచ్చికథలు బయలుదేరెను. ఇత్యాదులు భాషామహిమను నెలఁదొంపవు.

త. కాన్యశోభాకరములకు శబ్దాలంకారవైచిత్ర్యములు తమిళముననే కలవు. మచ్చున కొకయుదాహరణము:—

చందవిరు త్తమ్. (ఛందోవృత్తము)
విక్కా పుక్కా విత్తావిన్నయ్, విట్టార్ నట్టార్ మట్టార్
పుక్కార్ ఇక్కాయత్తా వైప్పాడప్రే, యిటేడిప్పయ్
వైప్పర్ నిర్వీరఅక్కాడప్పయ్ తొక్కాట్టుమ్మా
ప్రప్పాడప్రే వెట్టాడప్పా జెక్కాడక్కా నత్తాడప్ప
నెయ్తానత్తా వైచ్చేపత్తే.

ఇత్యాదు లనేకములు గలవు. ఇట్టివి తెనుగునఁ గలవా? తె. శబ్దాల్పవైచిత్ర్యములు తమిళ కాన్యములలోనుం టకన్న తెనుగుకాన్యములయంద ధిక్రము. భాషాంతరజ్ఞానరా హిత్యముచే నిట్టిప్రశ్నల కవకాశముకలుగుచున్నది. వైస్వత్వక ప్రాసాలంకారమున కొకప్రత్యుదాహరణము:—

చ. సమదవిపత్తశిక్షణ విచక్షణ దక్షిణదోరనుక్షణ
భ్రమదసిద్ధిర్నిక్ష సమరక్షపితక్షితిపత్తతక్షర
సమధికశోణితక్షరకృతక్షణక్షితక్షిలోక నిన్
గనులరక్షాక్షణ డేలు బలగౌరవనింహ నృసింహభూవరా.

త. తమిళదేశముననే భారతీయసంగీతము జనించెను. తమిళులే సర్వత్ర సంగీతవిద్వాంసులు. తెనుగువారిలో సంగీత కాస్త్రజ్ఞులే లేరు.

తె. తమిళదేశమున భారతీయసంగీత మధికముగా వ్యాపించియుంట నిక్కము. గాయకశిఖామణులుంటయు సత్వము. ఈగాయకశిఖామణులకల్పవృక్షమున శ్రీత్యాగయ్య ఆంధ్రుఁడై యుండినది తెనుగువారిభాగ్యము. భారతీయసంగీతముమాత్ర ము తమిళులసొమ్ము కాఁజాలదు. “సరిగ మ ప ద ని” యను సప్తసంగీతస్వరములలో “స. గ. ద” అనుస్వరత్రయము తమిళ భాషలో లేదు. ఇందువల్ల నే సంగీత మార్గలసొమ్ము యె ఱుంగవచ్చును. తమిళదేశీయగాయకులు స్వప్రచ్ఛారమునకై తెనుగు సత్వసంగీతులగుటకు నివృత్తుసహితము మనము గనుచు వ్నారము. తమిళసంగీతగ్రంథములలో గీర్తనలన్నియు తెనుగు వర్ణములయందు ముద్రితమై యుండుటయు జగత్ప్రసిద్ధము. త్యాగయ్యకృతులన్నియు తెనుగుమయములు, వీనినిపదవినవో తమిళగాయకులకు గర్భితరము లేదు. ఈయవదాదమునుండి తొలగుటకే నవీనులొందలు తమిళముననే త్యాగయ్యకృతుల రాగతాళములవంటివైతేలోఁ గీర్తనలను సృష్టించిరి. కాని త్యా గయ్యకృతులకును వీనికిని గలభేదము పా స్తియశకాంతరము. ఇక తమిళసంగీతవిద్వాంసులలోఁ బడి శబ్దస్వరూపము విరూ పముచున్నది. ఉదాహరణము:—

1. ఇంకా తాయరాంతేతా|| ఇంకా
(ఇంకా దయ రారేదా యనుటకు)
2. పానమానా నుతిదు పట్టా
పాతారావంతిములకు
నీనామరూపమునకు
నిత్యా సాయా మంకళమ్||
(పవమాననుతుండు పట్టు పాదారవిందములకు
నీనామరూపములకు నిత్యజయముంగళమ్. అనుటకు)
3. ఇకనైననా ముర వినరాతా
(ఇకనైన నా ముర వినరాదా యనుటకు)
విస్తరభీతిచే విరమించితిని.
త. తమిళులు బుద్ధిమంతులు మేధావులు వాగ్వికము. తెనుగువా రట్లుకాదు. బండ్లబట్టలు ధరించెదరు. చదువునసో తము వారికిఁ దక్కున. (సశేషము)

కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థుల కే వోటు జేయుదు

ఆంధ్రరాష్ట్రము

వోటరులకు మోచురిక

రానున్న సవంబరు మాసము దేశముయొక్క భావిస్థితిని నిర్ణయించు నున్నది. పరాధీనదేశమందు ప్రజాపక్షము ప్రభుత్వపక్షము తప్ప వేరొండుకక్షకి తావులేదు. సంస్థల కెల్లను తల్లియగు కాంగ్రెసు సంస్థ ముప్పదిమూడు కోట్ల భారతీయులపక్షమున చేబాచి మీతోడ్పాటు నాశించుచున్నది. తల్లిపిలుపు నాలించి జననియాజ్ఞ నొదల దాల్చి స్వీయభర్తమును నిర్వర్తించుకొను వారలే స్వరాజ్యమును సాధింపగలరు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంస్థచే నియమింపబడిన ప్రజాప్రతినిధులు ఆంధ్రనాయకప్రవరు లీదిగువ బేర్కొనబడినవారికే మీ వోట్ల నొసంగి కాంగ్రెసుపట్ల గల మీయనుమానభక్తివిశ్వాసముల బ్రకటించి కృతకృత్యులు గండు!

భారత శాసనసభ

గంజాము; విశాఖపట్టణము:—

తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలు:—

దత్తమండలములు; చిత్తూరు:—

గుంటూరు; నెల్లూరు:—

మదరాసు:—(మహమ్మదీయస్థానము):—

మదరాసునగరము (మహమ్మదీయేతరస్థానము):—

శ్రీయుత వరహగిరి వెంకట జోగయ్యగారు.

... ఆంధ్రకేశరి టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు.

... సి. దొరసామి అయ్యంగారు.

... బి. పెరుమాళునాయుడుగారు.

... ఉమాఅలీషా కవి. నయ్యదు ముర్తూజాసాహెబుగార్లు;

... శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

రాష్ట్ర శాసనసభ

గంజాము:—

... శ్రీ వరదా కామేశ్వరరావునాయుడు; శశిభూషణరథో మహాశయో; ఉన్నవ రామలింగం గారలు.

విశాఖపట్టణం (నగరం):—

శ్రీయుత ప్రభుల లక్ష్మీనరసింహంగారు.

... (జిల్లా):—

... చింతలపాటి వేంకటసూర్యనరసింహారాజుగారు

...

... పూనపాటి కుమార వెంకటపతిరాజుగారు

గోదావరి (నగరం):—

... బులుసు సాంబమూర్తిగారు.

(జిల్లా):—

... బిక్కిని వెంకటరత్నంచౌదరిగారు.

పశ్చిమగోదావరి:—

... దండు నారాయణరాజుగారు,

... మోతే నారాయణరావుగారు.

కృష్ణ:-

... అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు

... కొల్లిపర సూరయ్యచౌదరిగారు.

గుంటూరు:—

... పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు

... గోగి నేని రంగనాయకులు చౌదరిగారు.

... కోట జయరామరెడ్డిగారు.

నెల్లూరు:—

... ఆమంచర్ల సుబ్బ కృష్ణరావుగారు.

... పొణకా గోవిందరెడ్డిగారు

కడప:—

... కె. కోటిరెడ్డిగారు

... ఎ. వరశురామారావుగారు.

అనంతపురం:—

... చింతలచెరువు నారాయణరెడ్డిగారు.

... బి. ఓబిరెడ్డిగారు.

కర్నూలు:—

... యస్. శంకరరెడ్డిగారు

... గాడిచర్ల హరినర్సయ్యారావుగారు

బళ్లారి:—

... పి. శివరావుగారు.

చెన్నపురి:—

... సామి వేంకటాచలం శెట్టిగారు

... వి. మాశిలామణి పిళ్ళెగారు

... పి. భక్తవత్సలునాయుడుగారు

... డాక్టరు. బి. యస్. మల్లయ్యగారు.

... (మహమ్మదీయస్థానము) అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు

... నజీరు అహమదుగారు

... మహమ్మద్ ఖాజామొహమ్మద్ సాహెబుగారు

... నయ్యదు మొహమ్మద్ ఖిదీగారు

... శ్రీ యస్. సత్యమూర్తిగారు

... సి. గోపాలమీనాగారు

... డి. కొశంబై గారు

సర్కారులు (మహమ్మదీయస్థానము):—

నెల్లూరు, గుంటూరు:—

దత్తమండలములు:—

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము:—

దక్షిణ ఇండియా వర్తకసంఘము:—

మధ్యజిల్లాలు (భారత కై) స్థవసంఘము):—

స్వరాజ్యము ప్రజల హస్తగతము

కాంగ్రెసు మాత్రమే స్వరాజ్యమును సాధింపగలదు

కాంగ్రెసుపక్షమును బలపరుచుట

వోటరుల ధర్మము

కాంగ్రెసు పౌరసభ

హైకోర్టు సముద్రతీరమును నిన్నటి సాయంత్రము శ్రీ గడ్డ రంగయ్యనాయుడుగారి ఆధ్వర్యమున గొప్ప పౌరసభ ఆర్జి జరుపబడినది. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యగారు యమ్. కే. సచార్య, అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ గారు లుపన్యసించిరి. వందల కొలది జనులు సభకు హాజరయ్యిరి. నాయకులు జస్టిసుపక్షపు దౌర్జన్యపద్ధతులను నిరసించుచు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరచుచు ప్రజలను గోరుచు ఉపన్యాసము లొసంగిరి.

అధ్యక్షులు

శ్రీ గడ్డ రంగయ్యనాయుడుగారు మాట్లాడుచు తిరుమలకొండలో మొన్నటిదినము జరిగిన సభయందు సలక్ష్యమువలన యాదుగారి సోదరుడు చెంగలయ్యనాయుడు ముదలియారగుననుమరి కొందరును జేరి గావించిన దౌర్జన్యము పారమని బట్టిరి. “ప్రతికూల పక్షము వారు కాంగ్రెసువారి సహనకరముగ నుండించుట రాష్ట్ర రుద్రులు సైదలను పద్ధతుల నవలంబించుచున్నారు. కాని ఇంతమాత్రము చేత కాంగ్రెసువారు ఛీటినోంది తమకార్యమునుండి విముఖులుగారు. నేడు తిరుమలకొండలో పావలరుగారు సలక్ష్యమువలనయగుగారి అనుచరులచే తీవ్రముగ కొట్టుబడిరి. వారు ఎక్కిపోవుచున్న రికాబుండి ధ్వంసము చేయబడినది. జస్టిసుపక్షమువారు ప్రజల కొసంగడి సందేశమేమియు లేకున్నది. అందుచే వారి తిట్టుకొట్టులను పాల్పడుచున్నారు. కాంగ్రెసు మహాసభ 40 సం॥ల నుండి దేశసేవచేయుచు, స్వరాజ్యమునకై పాటుపడుచున్నది. జస్టిసుపక్షమునో మొనమొన్న స్వాధీనత్వముతో స్వప్రయోజనములకై ఏర్పరుపబడిన పక్షము. ఏ. డి.వాసు, రావుబాపూర్ పట్టుగూని, ఏకార్యనిర్వాహక సభ్యత్వ పదవిగాని ఎప్పుడెప్పుడు లభించునా యని విచారించుట తప్ప ప్రజాసేవ యనుమాట ఆపక్షముందు నూన్యము. బలహీనుడగువాడు తిట్టుటకు మొదలైనట్లులే బలహీనుడు జస్టిసుపక్షమును తద్దృఢమున నవలంబించినది. కాంగ్రెసుపక్షము నిరంతర ప్రబోధముచే హతువాడముచే ప్రజలను ఒప్పించి కార్యసాధనము గావించుకొనుచున్నది. ఆర్థిక, సాంఘిక, విద్యావిషయములందు బ్రాహ్మణేతరపక్షముతో గలసి పనిచేయుదునుగాని రాచకీయవిషయములందుమాత్ర మేకీకరింపజాలము.

దౌర్జన్యము కొరమాలినది

దౌర్జన్యమునకు ఎట్టికార్యమునుకొనరాదు. గడ్డసభ త్వరమందు ఎన్నికలలో జస్టిసుపక్షమువారు గావించిన దౌర్జన్యమునకు మేరగలదా? కాని తుదకు కాంగ్రెసువారే జయమందిరి. దౌర్జన్యమును నమ్ముట తెలివితీసము. సలక్ష్యమువలన యాదుగారి డివిజనులో దౌర్జన్యపాపముగనన్నది. కాంగ్రెసు వారు బాధింపబడిన, వారు కాంతిపొందిన, ప్రజాబాహుళ్యములయొక్క కాంగ్రెసుపక్షమునం దుండటచే వారిని దౌర్జన్యమునకు పురిగొల్పినట్లును. అప్పుడే ప్రజలలో కాంతి నెలకొల్పుట దర్శనమగును. కాంగ్రెసుపక్షమున కనుకూలరగు ప్రజలు దౌర్జన్యమునకు గడంగిన జస్టిసుపక్షముపాపములు లేకపోవును. కావున పానుగలురాజుగారి విషయమును బాగుగ గమనించవలెనని బట్టిరి. కేపటిదినమునుండియు తాము చిహ్నుడివి జనులలో ప్రాణము లర్పింపవలసి నచ్చినను వెనుదియక పనిచేసెదమనిబట్టిరి. కాంగ్రెసువారి దివివరలో కార్పొరేషనులో 15 స్థానముల జయించిరి. ఈ ఎన్నికలలో జస్టిసుపక్షము నానురూపములు లేకుండబోగలదు. దౌర్జన్యమునకు తలపడిన సలక్ష్యమువలనయగుగారి డివిజనులో కాంగ్రెసు జయమునిశ్చయము” అని బట్టిరి.

యమ్. కే. ఆచార్యగారు:— తమిళముందు మాట్లాడుచు పరాధీనస్థితియందు బడియున్న దేశీయులకు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణభేదము లుండరాదని బట్టిరి. ఆరువేల మైళ్ల దూరము నుండి విదేశీయులు వచ్చి భారతీయులకెల్ల బానిసలుగ నొనర్చి సహనాప్రణామముల నపహరించుచుండ మనలో మనమిటుల పోరాడుట సంభావ్యమా? ప్రపంచమందలి దేశములన్నిటివలె భారతీయులను తలయెత్తుకొని తిరుగు స్వతంత్రము లభించువరకు ప్రజలు విక్రాంతిగైకొనరాదు. బ్రాహ్మణులెన్నడును రాజ్యముల చేరియుండలేదు. విదేశీ ప్రభుత్వమును తొలగించిన మన దేశీయులం దేసంఘము అధికారము దున్నను తలయెగ్గి యుండవచ్చును. కావున దేశమందు కెండిరెండుపక్షములకు తావుగలదు. ప్రజాపక్షము ప్రభుత్వపక్షము. శిష్టుకాలములో ఎన్నికలు రానున్నవి. ప్రజలు తమకాంగ్రెసుభక్తిని, తమదేశాభిప్రాయాన్ని

లావను, తమస్వాతంత్ర్యప్రియత్వమును ప్రకటించుట కిదియే మంచి యాము. కాంగ్రెసువారికి స్వాధీనత్వ మాహింప జాలరు. కావున ఎట్టిపాక్షికాభిమానములకు నోటియక కాంగ్రెసు వారికే వోటుజేయవలెనని బట్టిరి.

అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ గారు:— మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు మహాసభ 40 సం॥ల నుండియు పలునిర్బంధములకు పెక్కు అటంకములకు గురియైనను, నానాటికి అభివృద్ధిచొందు జయప్రథముగ ప్రజాసేవ నొనర్చినవని బట్టిరి. ప్రతిదేశమందును స్వాతంత్ర్యపోరాటమును ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుచు ప్రజాస్వాతంత్ర్యము నరిట్టుచున్నట్లులే మనదేశమందును మితవాదులు, జస్టిసుపక్షమువారును నిరంతరకారవర్తననుచేయుత నొసంగుచుండుట గమనించుచునే యున్నాము. దేశసేవకులగు రాజకీయమైతిల సామాన్యమైతిలకుం బే హీనుగ జూడబడవలెనని జస్టిసుపక్ష నాయకుల కీ! తీ! త్యాగరాయ శెట్టిగారు బోధించిరి. దీనినిబట్టియే జస్టిసుపక్షముయొక్క భావమును, ప్రవర్తనను, తెలిసికొనవచ్చును. జస్టిసుపక్షము నలుగురు ఉద్యోగాభిలాషులచే స్వప్రయోజనమునకై నిర్మించబడినపక్షము. ప్రత్యేక సాంఘికాభివృద్ధి యను పేరిట, సంఘసంస్కరణముపేరిట దేశీయుల హక్కులను కొల్లగొట్టు వారలకు ప్రజానుకూల్య ముండవలెనని.

“డా. పి. వరదరాజులనాయుడుగారు సముద్రతీరము దు జరిగినసభలో మాట్లాడుచు కాంగ్రెసుపక్షము బ్రాహ్మణేతర బుద్ధిగములందు బ్రచేకించుట కాక్షేపించుచున్నదనిరి. బ్రాహ్మణేతరులు ప్రభుత్వోద్యోగములను కైవశము చేసికొనుటకు కాంగ్రెసు ఆక్షేపించుటలేదు. కాని దేశముపేరిట, ప్రజలపేరిట, ప్రజలవోట్లపై వెల్లి ప్రభుత్వాక్రమమునుబొంది ఉద్యోగముల స్థిరించి ప్రజలద్రవ్యమును, స్వాతంత్ర్యమును కొల్లగొట్టు పానుగలురాజు, సర్ పాత్రోప్రభృతుల నాక్షేపింపక తీరము. తమప్రయోజనములకును, తమ వెనువెంట దిగునవారికిని ఉద్యోగములు పంచియుచ్చుకే వారాధానము లలకరించునది. ఎన్నికలు సమీపించుచున్నవి. ఈరాజధానియందలి ప్రజ లీదుర్గర పరిస్థితులను సహించజాలరు. స్వరాజ్యమును సాధింప ప్రజలు కృతనిశ్చయమైనచో ఎన్నికలందు ఈమారు జస్టిసుపక్షమును తొలగించి కాంగ్రెసువారి నెత్తుకొనవలెనని బట్టిరి.

శ్రీమాన్ యమ్. శ్రీనివాసయ్యగారు:— తమిళభాష యందుపన్యసించుచు దేశమొత్తం దేశీయమనస్థల నెదుర్కొనుచున్నదని బట్టిరి. విద్యాధికులగువారు, పదునరుకు చెప్పనేర్చినవారు, రాజకీయములందు న్యతికేకాభిప్రాయములు గలిగియుండుట మాత్రమునే ఒకపక్షమువారింకొకపక్షమును కొట్టుటను జూచి సహించుచున్నారు. వోటులందరు తమపక్షమే యైనపుడు కాంగ్రెసు ప్రచారకుల గాంచి ఛీటినోందనో! తమయొక్క బలహీనతను తెలిసికొనినందుచేతనే సభలలో అల్లరి గావించుటకును, ప్రచారకులను కొట్టుటకు నారంభించిరి. కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణ సంస్థయను వాక్యము నందు సత్యము గలదా? కాంగ్రెసు మున్యని పిపల్ పక్షముం దెందరు బ్రాహ్మణులు ఎందరు బ్రాహ్మణేతరులు గలరు? ప్రస్తుతము జరిగిడి ఎన్నికలం దెందరు బ్రాహ్మణులు గలరు? కాన బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతరు లిరువురను ప్రాధిమ్యం చేసిన, స్వరాజ్యము నాశించుచో ఇరుసంఘములవారు ను విభేదముల మాని ప్రభుత్వమును ఎదుర్కొనవలెను. 100 కి 97 వంతులు గల బ్రాహ్మణు లొక్కరు స్వరాజ్యము నెన్నిటికిని సాధింపజాలరు. అవాదినుండియు ధర్మతత్వమును, రాజ్యాధికారులు నగు బ్రాహ్మణేతరులు స్వరాజ్యసంరంభమందు పాల్గొనవలెను.

“జస్టిసు” పక్షము ప్రభుత్వపక్షము

జస్టిసుపక్షము బ్రాహ్మణపక్షము గాదు. బ్రాహ్మణేతర పక్షమును గాదు. అయ్యది ప్రభుత్వపక్షము. ప్రభుత్వాక్రమ లగువారు బ్రాహ్మణులు గానిండు, బ్రాహ్మణేతరులు గానిండు ఆపక్షముందు సభ్యులుగ నుండురు. బ్రాహ్మణేతరులకు మాత్రమే జస్టిసుపక్షము సాధింపబడిన గడవిన సంవత్సరమందలి కార్పొరేషను ఎన్నికలలో శ్రీ టి. యన్. రామస్వామి అయ్యగారికి జస్టిసు ప్రముఖు లేల తోడ్పడవలెనా? కడవిన 6 సం॥ల నుండియు జస్టిసుపక్షము అధికారమును వహించి యున్నది. ప్రజలకు వారు గావించిన తేమాభ్యుదయకార్యము లెవ్వి? తమూక్రయించియుండెడివారిలో నూరుమందికి స్థానికసంఘాధ్యక్ష పదవులును, నూర్గురు తదితర యుద్యోగములను పంచి పెట్టి రనుకొనెడు. అంతమాత్రముచే బ్రాహ్మణేతరప్రజాబాహుళ్యమునకు గలిగిన లాభ మేమి? జస్టిసువారిధికారము చలాయించిన పిదప దేశమందు పన్నులభార మధిక మైనది. పోలీసు, మిలీటరీ, ఐ. సి. యన్. అధికారుల పై ప్రభుత్వమువారిధికారద్రవ్యమును వెచ్చించిరి. దేశపరిశ్రమ లభిస్తుంది నోడెనా? వేలకొలది యనువకులను పీడించుచున్న నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కరింపబడెనా? ప్రజల స్వత్వములకై పోరాడిరా? ప్రజలకు ఉచితవిద్య గలపబడుచున్నదా? యాహుబోసా

నేనుగారిపైగల నిర్బంధము తొలగింపబడినదా? నిక్కముగ పీని నెల్ల విచారించిన 6 సం॥ల క్రితముకంటే పరిస్థితి లెపుడు ఆ ఛోగతి నందియున్నది. మువ్వరు కార్యనిర్వాహకసభ్యులకు బదులు నల్లరు నియమింపబడిరి.

మంత్రులు బినామీదారులు

ఇక మంత్రులు మువ్వరు బినామీదారులవలె నున్నారు. పీరి నెన్నుకొనినవారు ప్రజలుగాన ప్రజలే ఇందులకు బాధ్యులగుచున్నారు. కావున అధికారమును వారినుండి తొలగించు భారమును ప్రజలపైననే గలదు. జస్టిసుపక్షమునకు ప్రజలు పాతముగ అపవలెను. 6 సం॥లనుండి పనిచేసి అలసియున్నందున కొంతకాలము మీరు విక్రాంతిగైకొనువని వారికి నెలవొసంగవలెను. (నవ్వు, పార్లమెంటు) దేశసేవ చేయువారికే వోట్లనొసంగుటకు వోటులల్లెరును కృతనిశ్చయము గావలెను. కాంగ్రెసువారిపై ప్రతికక్షివారు మోపెడి అసత్యారోపణలను విని మోసపోరాదు. కేవల మీసభలపైననే ఆధారపడక అనుక్షణమును ఇంటింటికి వెడలి కాంగ్రెసు సందేశమును బోధింపవలయును. స్వరాజ్యము నాశించిన, స్వాతంత్ర్యవాయువులను బీల్చినిచ్చుచోడిమిన కాంగ్రెసును బలపరుపవలెను. స్వరాజ్యపక్షముం దేసైనను స్వల్పలోపము లుండవచ్చును. పారబడుట మానవసహజము. కాని జస్టిసు, కాంగ్రెసు పక్షములందు కాంగ్రెసుపక్షమే సర్వోత్తమ మని చెప్పనక్కరలేదు. ప్రభుత్వమువారు లొంగి వచ్చునకు ఉద్యోగముల స్వీకరింపరాదు. కార్పొరేషను ఎన్నికలకు పోటీచేయుచున్న సజ్జా మునుసామిశెట్టిగారు తాను జస్టిసుపక్షమునకు జేందనని వ్రాయుచున్నారు. రాష్ట్రముం దెల్లను జస్టిసుపక్షము పేరుతో పోటీచేయుటకు ప్రముఖులవ మానముగ నెంచుచున్నారు. బ్రాహ్మణులకుం బేను బ్రాహ్మణేతర సోదరులే దేశాభిమానము అధికముగ గలవారనుట నిస్సంశయము. స్వరాజ్యసంరంభమును విరమించిన ప్రతి సంఘమువారును తిగి ప్రభుత్వము నాశ్రయించి దాసులయి ఉద్యోగమునకు పెనగులాడెదరు. స్వరాజ్యము సాధించినను తక్షణమనుభవించువారు 100 కి 97 పాళ్లుగల బ్రాహ్మణేతరులు గాదా? స్వరాజ్యము బ్రాహ్మణేతరులకే అధికలాభకారి. కావున ప్రభుత్వమువారి బెదిరింపులకుగాని ప్రతికక్షుల అసత్యారోపణలకుగాని చలంపక త్రికరణమిదిగ కాంగ్రెసువారికే ఎన్నుకొనువని బలము శ్రీమాన్ అయ్యగారు ఉపన్యాసమును విరమించిరి.

సభలో నొకరు ఈమారు ఎన్నికలందు అన్నిస్థానములకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల నేల నియమింపలేదని ప్రశ్నించిరి.

అధ్యక్షులు రంగయ్యనాయుడుగారు లేచి మాట్లాడుచు గతసంవత్సరము ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు తరపున పోటీచేయువారు లభింపని కారణమున 5 గురు బ్రాహ్మణులను నియమించి రనియు, ఈమారు బ్రాహ్మణేతర అభ్యర్థు లెక్కువ రాకుంటుంటే ఒకటిరెండు డివిజనులు కాంగ్రెసువారు వదలివేయవలసి వచ్చెననియు కాంగ్రెసుపక్షమునందు జేరిన బ్రాహ్మణేతరులను అయ్యగారి ఆశ్రయిని నిందించు లుక్రమమనియు బ్రాహ్మణేతర నాయకులు జస్టిసుపక్షమును వీడి కాంగ్రెసు పక్షమును చేరదలచిన జేర్చుకొనుజకు సంసిద్ధులమై యున్నామని పట్టిరి.

పిదప జయజయధ్వానములతో సభ విరమింపబడినది.

ఎన్నికల కొట్లాటలు

కాంగ్రెసు ప్రచారకుల నెదుర్కొనుట

టి. కే. ఆర్. రావుగారిటుల వ్రాయుచున్నారు:— నిన్న ఉదయం 7-80 గంటలకు ఓ. కందస్వామి శెట్టిగారును, యితర ప్రచారకులును పార్లమెంటు నాయకు షిక్కి యెన్నికల పనిమీద బోయిరి. అప్పుడే కొందరు దుండగిండ్లు వచ్చి చెట్టి యాదుగారి నెదుర్కొనిరి. కొందరు కాంగ్రెసు వాలంటీరు వెంకొబరావుగారిని, వాలంటీరు కాపైను రాజమణిక్య మొదలయ్యారుగారి నెదుర్కొని వారివద్దనున్న నోటీసులను యెన్నికదారుల పట్టిని యితర వస్తువులను లూకుకొని 8. ఉదయ త్రిమి కొని యిటుల దుండగములజేయువారి చేతులలో కాంగ్రెసువారు లేవరును భద్రముగ నుండజాలరు. పోలీసు లికిమీదనిట్టివి జరుగకుండ జూచెదనని నమ్మెదను.

కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు, పి. కేశవులుగారిటుల వ్రాయుచున్నారు:—

నిన్న పెద్దపీఠిలో డాక్టరు సి. నరేశమొదలగువారియొక్క కేసులు చాలవలసివచ్చింది. కృష్ణస్వామి పావలరు గారి కేసును, ఆయన రిజ్ట్ లో బోధించుచుండగా డాక్టరు సి. నరేశమొదలగువారికి రిజ్ట్ లో వచ్చినందున రాజీలుచేసి ఆయన నెం. 100 నిలిపి. పావలరుగారిని బాగాకొట్టి అడ్డమైన తిట్లు దిట్టించి, రిజ్ట్ నుగూడ యిటునటును పిచ్చెడ్డను చింపి వేసిరి.

ప్రాధ్వేసభ

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరుచుటకై ప్రాధ్వేలో పాల్గొనిన వంద మైదానమునందు ఆదికేశవులు నాయకులు గారి అధ్యక్షతన నిన్న సాయంకాలము సభ జరిగెను. అధ్యక్షుడు ప్రారంభమున కాంగ్రెసు యొక్క గత 40 ఏండ్ల చరిత్రను గూర్చి ప్రస్తావన చేసెను.

వేణుగోపాలచెట్టిగారు కాంగ్రెసు యొక్క ఘనకార్యములగుర్తి చేసి మంత్రులు నాల్గోట్ల బాహ్యచేతరుల ప్రతినిధులుగ నున్నామని చెప్పమనే గాని ఆదిద్రావిడులు స్వకాలమున మానవాండ్రులను అణగారినట్లు చెప్పియున్నారని తెలిపెను.

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారిట్లు చెప్పిరి:— కాంగ్రెసు 40 ఏండ్లు పని చేయుటచే తత్ఫలితముగ నేటికి సంస్కరణములు వచ్చినవి. దీనివలన మనకు కలిగిన లాభ మేమి? ఇదివరకు గవర్నరుగారు, యిద్దరు ఎగ్జిక్యూటివు సభ్యులుండెడివారు. ఇప్పుడు గవర్నరు గాక నలుగురు ఎగ్జిక్యూటివు సభ్యులు ముగ్గురు మంత్రులు ఉత్తమవేతనముల గైకొనుచున్నారు. ఈమంత్రులు ఏమి లాభము చేయుచున్నారు. ప్రజలకు లాభించు పని ఒక్కటి చేయులేదు. మద్యపానపు దురాచారమును తొలగించలేదు. ఇదివరకు విషేధించిన స్థలములలో నివృత్తు కల్లు దుకాణముల బెట్టుచున్నారు. పాతకాలంలో నూలు విడుకరాదనిరి. ప్రజలలో నభివృద్ధి గలిగించుటకు మంత్రుల కెట్టి యాదేశములేదు. వారు స్వలాభము కొరకే జామకొనుచున్నారు.

జమీరు అచార్యును, రంగయ్యగారు కూడ మాట్లాడిరి. సభ ముగియునదికి 8 గంటల అయ్యెను.

ఘజ్నావీ గారి అప్పీలు

కలకత్తా, జూలై 23:— ఘజ్నావీగారు గావించిన అప్పీలుపై కలకత్తా ప్రతికలు చేసిన విమర్శనలకు, కాంతికి భంగముకలిగించి లాకు భిన్నముగ ప్రవర్తించినందువలన వచ్చిన దేవులయేదనియు కాని ఓర్పుతో పరాసము జూపిననే జయము మోదగునని నేను మహమ్మదీయులతో చెప్పితినియు ఘజ్నావీగారు జవాబు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

ఇండియా గజెటు

శాసనసభాసభా

సిమ్లా, జూలై 23:— సర్. టి. విజయరాఘవాచారిగారు రాజీనామానిచ్చినందువలన వారిస్థానే సర్ జార్జి పాడి వనీగారు భారతశాసనసభలో నియమింపబడిరి. సర్ చార్లస్ టూడుహులరుగారు రాజీనామానిచ్చినందున వారిస్థానే యస్. జి. స్ట్రోక్సుగారు స్టేటు కౌన్సిలునందు నియమింపబడిరి. హెచ్. ఎ. బి. వర్మన్ గారు రాజీనామా నిచ్చినందువలన వారిస్థానే దివాన్ బహదూరు సి. వి. విశ్వనాథశాస్త్రిగారు భారతశాసనసభకు నియమింపబడిరి. విద్యాశాఖ, ఆరోగ్యశాఖ, భూములు:— ఆర్. సి. బ్రాడ్ ఫుట్టుగారు రాజీనామానిచ్చినందున బొంబాయి ఇండియన్ నెలెట్ లో కాటకు కమిటీలో వారిస్థానే మదరాసు న్యాయశాఖ ప్రతినిధిగా మదరాసు న్యాయ చట్టాధికారి ఆర్. డి. ఆస్టెన్ గారు నియమింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

ప్రీవీ కౌన్సిలుకు అప్పీలుచేసికొనుట కనుజ్జకోరుట

పెద్దరన్ ఇండియాటర్సుకలెబ్రేషన్ హైకోర్టులో జయము బొంబాయి జూలై 23:— పెద్దరన్ ఇండియాటర్సు కలెబ్రేషన్ ఇన్స్-ము టాక్సు కమిషనరుపై చేసిన దావాలో హైకోర్టువారు కలెబ్రేషన్ అనుకూలమగుతీర్పు చేప్పిరి. ఇప్పుడు కమిషనరుగా రాజీనమిపై ప్రీవీ కౌన్సిలుకు అప్పీలుచేసికొనుటకు అనుజ్జనడిరి. వారు అప్పీలుచేసికొనుటకు అనుజ్జనిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు రెస్పాన్సివు

సహకారపక్షము

ఎన్నికలమానిఫెస్టోను ప్రచురించుట

కలకత్తాలో జూలై 23:— బెంగాలులో రెస్పాన్సివు సహకారపక్షము మానిఫెస్టోను ప్రకటించెను. అందు తమక్రీడును దెల్పి ప్రస్తుతము రాజకీయ జీవితమున్న విభక్త పక్షితులలో, ముఖ్యమునవియుమలం దొక్కమనసుగల్గి కాంగ్రెసునందు సభ్యులుగనుండి సిద్ధముగనుండి యిష్టపడువారిని ఒక్కవర్గములో జేర్చుటనవలసిని తలంపబడెను. కాంగ్రెసును స్వస్థముజేయువలెననిగానికాంగ్రెసులో ప్రభుత్వముగలగజేయవలెననిగాని ఈ పక్షముయొక్క ఉద్దేశ్యముగాదు. అయినప్రస్తుతము కాంగ్రెసు అంగీకరించిన కార్యవిధానమును మార్చుటకు, సభ్యత్వపు మార్పులను మార్చుటకు పనిజేయుటకై యీపక్షముకొక్కగల్గి యుండును. అయితే యిష్టపర్చులు జేయుటలో కాంగ్రెసుయొక్క ప్రధానముగ క్రిడుకుభంగముగానుండి జూడబడును. కానసభలు అసెంబ్లీ సంస్కారముగాంచుటవలన భారతదేశీయ మహాసభ గూడ కొంతమార్పుగాంచెననియు యింకను మార్పును గాంచుననియు చెలుసుకొనవలెను దేశము రాజకీయ జీవితము నందు గల్గు మార్పులబట్టిమాడ కాంగ్రెసు యే విధమైనమార్పు జేయవలెనని యిష్టము లట్లే యుండునని తలంపబడును. 1919 లో సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టిన నాటినుండియుకాంగ్రెసు అనేకమార్పుల గాంచెను. అప్పటికిని యీ జాతీయసంస్థ యొక్క భవిష్యత్తునుగూర్చి నిర్ణయ భావముతో నుండుటగాని లేక యెప్పటికిని పార్టీ తీర్పులతో అభ్యోగిని గాంచునటుల జేయుటగాని యుక్తముగాదు.

పార్టీ విశ్వాసములు

అంతట వారి విశ్వాసముల నీక్రిందవిధముగ చెప్పిరి:— రాజకీయ విషయములందు దేశముయొక్క యిచ్ఛనబల పరచుటకు దేశముకంటకునష్టియొన నిరోధోద్యమమును బయలుదేరేయుటయే సరియైన మార్గమని మా నమ్మకము. కాని అది అంత్యనివారణోపాయము బ ఇట్టిదనికే దేనికిగాని దేశము ప్రస్తుతము సిద్ధముగ లేదని మేము కాంగ్రెసుతో నేకీభవించెదము. అయితే ప్రత్యేకముగ కొన్ని సమయములందు కొన్ని ఉద్దేశ్యముల నొక చోట సాధించుటకై పనుయమునబట్టి వ్యక్తినిరోధమా సమష్టినిరోధమా సాగింపవచ్చునని మానమ్మకము. సంతత అనంతర ప్రతిష్ఠం భవిష్యము నలంబించి ప్రభుత్వమును ప్రభుత్వచేయుటకు వెనుక నేమైన పట్టున్న గాని విరివిగ చేసిన ప్రయోజనముండదని మానమ్మకము. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో రెస్పాన్సివు సహకారమే మంచి యనుసరణీయ మార్గము. సంస్కరణములు త్వస్తి కరముగ లేక ఆకాభంగ కరముగనన్నప్పటికిని వానిలో సత్ప్రయత్నంతవర కుపయోగించి తద్వారా సంపూర్ణ భాగ్యతా యుత ప్రభుత్వము నీచ్చునటుల తొందరజేసి, యాలోచన ప్రజలు స్వలాభాభివృద్ధికై పనిజేయుచు తమ కేక్కిని బలపరచుకొని, అన్యాయము దున్నురి పాలనములకు నిరోధమును గావించు కేక్కి నెక్కువ జేసికొనుటకుపయోగించు కొనవలెనని గలదు. మేము సంస్కరణములను పనిజేసెద మన్నంత మాత్రమున ప్రస్తుత భారత ప్రభుత్వ శాసనమునందును ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమునందును గల పెద్ద లోపములను గూర్చి ఆక్షేపణలు బోగొట్టుకొని గాని లొంగిపోయినటుల గాని అర్హము జేసికొనరాదు. సంస్కరణములను పనిజేయుటగా ఆధికారము బాధ్యత ప్రవేశము గల సాసములన్నిటిని యెన్నికలచే జేరుటకు వీలైన హిందూనాక్రమించి పార్టీ అప్పగింపును నిర్ణయించు కార్యవిధానముల మరతుల బట్టి నడుచుకొనుచుండవలెను.

బెంగాలు పరిస్థితులు

ప్రస్తుతము బెంగాలు పరిస్థితుల గాంచి హిందూ మహమ్మదీయ సంస్కరణములు ఉద్బంధింప జాలరు. బెంగాలు రెస్పాన్సివు సహకార పక్షము కాంగ్రెసులో నొక రాజకీయ పక్షమై యున్నది. కాని హిందూ సంఘటననోద్యమ మన్నను ఆయ్యవి పార్టీలు గాటి పోకున్నంతవరకు యీపక్షమునే కేమియు పతిమాలముగాను, ఈపార్టీ మత ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము యిష్టములేదు. హిందూ సంఘమును మహమ్మదీయ సంఘమును మతభేదముల బట్టి గాక జాతీయపద్ధతి నభివృద్ధిగాంచవలెనని మేము కోరెదము. హిందువులును, మహమ్మదీయులును యిప్పుడు సజీవముగజాతిగా నభివృద్ధి గాంచునలెనన్న రాజకీయ, సాంఘిక, మతస్వత్వముల నన్నిటిని విడలుకొనుటవలన హిందూమహమ్మదీయ మిత్రత్వము కుదురజాలదు. హిందువులను మహమ్మదీయులను యేమైన ప్రతిపత్తి గుదురునెడల నారికి గల మతసాంఘిక, రాజకీయ స్వత్వముల సంబంధమున ప్రభుత్వముయొక్క కా

పకపరిపాలక కార్యనిర్వాహక విధానము నిర్లక్ష్యము జేయవలెను. రాష్ట్రీయమైట్టి నాని, దేశీయమైట్టి గాని ఒకరినొకరి యేదైనను దేశముయొక్క ప్రస్తుతిని గాని అందరి విభజనకుల హక్కులను గాని నిర్లక్ష్యము జేయునెడల నిష్ప్రయోజక మగును. (అ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1926 సం॥ జూలై నెల 24 వ తేది శనివారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	గత 24 గంటలలో సగటు	వర్షితవలె 1-వ తేదినుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు పొందవలసిన వర్షము
గోపాల్ పూర్	84.7	7.91	...	8.88	— 7.42
విశాఖపట్నము	80.7	88.9	0.05	6.20	— 2.09
కాకినాడ	4.8	75.7	0.49	16.69	+ 7.15
మచిలీపట్నము	96.7	79.0	...	7.86	— 1.79
కర్నూలు	91.4	75.1	0.14	8.85	— 3.09
గూడూరు	91.0	77.8	...	8.24	+ 0.08
అనంతపురము	7.06	+ 1.79
కడప	97.8	78.9	2.08	10.67	+ 4.80
నెల్లూరు	97.7	76.6	0.89	6.81	+ 3.80
మద్రాసు	101.8	78.8	0.15	2.57	— 2.27
కడపూరు	101.8	77.8	0.08	1.58	— 2.19
నీలము	98.7	75.8	0.86	4.78	— 1.21
కోయంబుత్తూరు	88.2	72.4	0.09	1.99	— 0.82
తిరుచనాపల్లి	101.0	80.5	...	8.71	+ 1.12
నాగపట్టణము	99.5	81.4	...	0.88	— 2.87
మధుర	99.9	80.4	...	1.68	— 1.21
పాంబర్	88.8	81.7	...	0.09	— 0.52
తిరునల్వేలి	0.82	— 0.54
తిరువేంగుడము	84.0	77.9	0.24	15.27	— 4.05
కొచ్చిన్	84.8	75.5	0.6	50.41	+ 8.69
కాలికట్టు	85.2	74.6	8.65	56.19	— 1.52
మంగళూరు	82.0	74.7	1.51	52.88	— 13.98
బెంగళూరు	85.8	67.8	1.27	4.96	— 1.04
మర్కాత	68.4	64.0	8.28	47.67	— 10.59
కొడైకనాల్	66.2	54.2	0.08	5.76	— 2.22

సర్కారులు:—కాకినాడలో 0.49" వానకురినెను. విశాఖపట్నములో చినుకులుపడెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. విశాఖపట్నము మచిలీపట్నములో ఆర్ద్రత తక్కువ. చక్షిణమున పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. గోపాలపురంలో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. విశాఖపట్నములో రాత్రివేడిమి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:—కడపలో కొద్దికాలము 2.08" మొత్తము కురిసెను. కర్నూలులో 0.14" వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. కడపలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమిచట 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. బళ్లారిలో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మద్రాసులో 0.15" నెల్లూరులో 0.89 కురిసెను. కడపూరులో చినుకులుపడెను. నెల్లూరులో మబ్బులులేవు. తక్కినచోట్ల బట్టయుగ నున్నవి. ఆర్ద్రత చాల ఎక్కువ. పగటివేడిమి 6 నుండి 8 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. పడమటి తీరమునే వర్షము కురియును. అనలుచు చినుకులుపడును.

ఎస్. ఆర్. యు. సావూరు.

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

వర్ష సాతము

సిమ్లా, జూలై 23:—దక్షిణబర్యా, బెంగాలు, హిందూ నాగపురము, బీహారు, కుమానము, మధ్య ఇండియా, మధ్యపరగణాలు, కొంకణ, మలబారు, నక్షిణ హైదరాబాదు లలో సామాన్యముగను, ఉత్తరబర్యా, ఆస్సాము, బెంగాలు సంయుక్త రాష్ట్రము, బొంబాయి, దక్కను, ఉత్తర హైదరాబాదులలో స్థానికముగను వర్షముకురిసినది.

నూచన:- దక్షిణబర్యా, దక్కను, మధ్య ఇండియాలో వర్షము అధికముగా గలదు. (అ. ప్రె.)

కరాచీ నాకావ్యాపారము

కడచిన సంవత్సరపు లెక్కలు పోయిన సంవత్సరములలో కంటే నిరుత్సాహకరములుగ నున్నవి

కరాచీ, జూలై 28:—కరాచీ కష్టము కష్టము పొందుచున్న నాకావ్యాపారమునైన తమ నివేదిక ములో, 1925-26 సంవత్సరపు లెక్కలు ఆ వెనుకటి రెండుసంవత్సరములకంటే నిరుత్సాహ జనకములుగా నున్నవని చెప్పినద్యుపనియ్య, 1920 లో ముందరించిన వ్యాపారము ఆరెండుసంవత్సరములలో మిగిలిన బాగుగ నుంచినదని తెలియజేయుచున్నాడు. మొత్తముగా రద్దీయిన నాకావ్యాపారముయొక్క నిలువ రు 8403 లక్షలు. లేక క్రిందటి సంవత్సరముకంటే 2573 లక్షలు 23% తక్కువ. మొత్తములో విదేశీవ్యాపారము 78% లేక 6583 లక్షలు, 1924-25 లో కంటే 26% తక్కువ. విదేశీవ్యాపారములో ఎగుమతుల 66దిగుమతులు 44% ఎగుమతులలో రు 1789 లక్షలు తగ్గి రు 8710 లక్షలైనవి. దిగుమతులలో రు 469 లక్షలు తగ్గి రు 287 లక్షలైనవి. గోధుమల బాగ్గినింజల ధర పడిపోవుట వలన దిగుమతులలో గోధుమల బాగ్గినింజల వడ్డీ చాల యెక్కువ అయ్యిపోయెను. గోధుమల ఎగుమతియందు యీ తగ్గిపోవుట బాగా కనబడుచున్నది. 1924-25 సంవత్సరములో రు 1612 లక్షల విలువగలిగిన 1046255 టన్నుల గోధుమలు ఎగుమతి చేయబడినవి. 1925-26 సంవత్సరములో రు 270 లక్షల విలువగలిగిన 168094 టన్నులగోధుమలు మాత్రమే ఎగుమతిచేయబడినవి.

గోధుమల ఎగుమతి పడిపోవుట

ఈవ్యాపార విట్టు పడిపోవుటకెన్నియో కారణములు గలవు. ఆ వెనుకటి సంవత్సరము ఎగుమతు లెక్కువగా నుండుటవల్లన, పరకలు తక్కువవటవల్లన 1924-25 సంవత్సరములోని పంటలు తక్కువగా పండుటవల్లన హిందూదేశములోని గోధుమల ధర పెరిగిపోయెను. తక్కినదేశములలోని పరిస్థితులు దానికి సరిగా వ్యతిరేకముగ నుండెను. యూరపు అమెరికా కనడా ఆస్ట్రేలియాలో గోధుమల చక్కగా పండుటచేత ప్రత్యేకమైన హిందూదేశపు గోధుమలకు గిరాకీ లేకపోయెను

బాగ్గి

బాగ్గి 1924-25 సంవత్సరములో 888062 టన్నులు ఎగుమతిచేయబడగా యీ సంవత్సరము 84473 టన్నులు మాత్రమే ఎగుమతిచేయబడినవి. ధరలలోగూడ చాలవ్యాత్యసము కనబడుచున్నది. కడచిన రెండు సంవత్సరములలో ఎగుమతి చేయబడిన బాగ్గి ధర 449 లక్షలు కాగా నీ సంవత్సరము 46 లక్షలుమాత్రమే యగుచున్నది. దీనికి క్రిందటి సంవత్సరము గిరాకీ ఎక్కువగా నుండెను గాన ధరలు బాగుగ పలికెను. కాని యీ సంవత్సరము యూరపు అమెరికాలో వంటలు బాగుగ పండుటచేత దిమాండుకంటే సప్లయ యెక్కువాయెను.

నూనెగింజలు

1925-26 సంవత్సరమున పంజాబులో టోరియాపంట బాగుగ పండకపోవుటచేత నూనెగింజల ఎగుమతి 115658 టన్నుల నుండి 88044 టన్నులకును వాని విలువ రు 262లక్షలనుండి రు 196 లక్షలకును తగ్గిపోయెను.

ప్రత్తియెగుమతి విస్తారము

కాని యాయెగుమతి వ్యాపారము తగ్గిపోయినను ప్రత్తియెగుమతిలో మాత్రము 179679 టన్నుల వ్యాపారము జరిగెను. వెనుకటి సంవత్సరముల కంటే 60000 టన్నులు ఎక్కువ యెగుమతి చేయబడినది. యద్రమకు పూర్వము 1918, 14 సంవత్సరములలో కంటే 140 % హెచ్చెను. ఈ వ్యాపారవిట్టు జరుగకపోయినయెడల మొత్తముగా ఎగుమతివ్యాపారము చాలా నిరుత్సాహకరముగ నుండెడిది.

దిగుమతి వ్యాపారమంత నిరుత్సాహకరముగ లేదు

మొత్తము విలువ తగ్గిపోవుటకు గొంతవరకు అసలవనువుల ధరలు తగ్గిపోవుటయే కారణము. కాని ప్రత్తితో చేయబడు తయారు పస్తువుల యొక్కయు చక్కెరయొక్కయు ధరతగ్గిపోవుట ముఖ్యకారణము. వెనుకటి సంవత్సరాంతమునకు చాల సరకులు నిలిచి పోవుటచేతను ధరలు తగ్గిపోవుటచేతను వ్యాపారులకు నష్టమువచ్చుటచేతను చక్కెర వ్యాపారములో చాలమంది దెబ్బలు తినుటచేతను ప్రత్తితో చేయబడు తయారు పస్తువుల ధరలు రు 1278 లక్షల నుండి రు 876 లక్షలకు పడిపోయెను. మొత్తము 89093 టన్నులలో 12% మాత్రమే తగ్గిపోయినవి. 89% తగ్గిపోయెను. ఇదంతయు ప్రపంచములో పంటలు బాగుగ పండి ధరలు తగ్గిపోవుట వల్లనే జరిగెను. ధరలు తగ్గిపోవుట యటుండే మారకము ఒక్కటిగా నిలబడియుండెడియును నీయొక్కెము కలిసముగా నుండుటయు నీసంవత్సరపు వ్యాపారములోని ముఖ్య విషయములు కరాచీ కష్టమునకు నూనెగింజలదాని మిగిలినవత్సరము క్రిందటి సంవత్సరము కంటే రు 547లక్షలు తక్కువ. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు

అర్థప్రాణములకు భద్రత లేదని భావించుట

కలకత్తా వర్తకసంఘముల డిప్యూటీలరు

కలకత్తా, జూలై 28:—మరాఠీ వర్తక సంఘము, మరాఠీ అసోసియేషను, మరాఠీ వ్యాపారసంఘము, యిండియన్ సార సంఘము, బెంగాలు వాణిజ్యసభ, జాటు బేలర్స్ అసోసియేషను మరియు ఎనిమిది యితర సంఘముల తరపున డి. బి. రాయ్, ఎమ్. ఎల్. సి. డి. సి. భేతాన, బహదూరు సింగ్ బర్మి దార్లెస్, రాయ్ సతీశచంద్ర చౌదరి బహదూరు గార్లు నేటి మధ్యాహ్నము కలకత్తా గవర్నరును సందర్శించి రాజధానియందు కలకత్తా యందు ఇటీవల సంభవించిన హిందూమహమ్మదీయ కలహములవలన వర్తకమునకు గలిగిన చిక్కులను వ్యక్తపరచుచు ఒక మహాజను దాఖలు చేసిరి. కలకత్తాలోను పాబ్నాలోను మహమ్మదీయులు కావించిన దురంతముల వివరించి అర్థప్రాణములకు భద్రతలేదని ప్రజలయందు వ్యాపించుచున్నదని తెల్పి, మూలగా వర్తకము సాగవలెనని తగినంత బంధోబస్తు ఉండవలెనని వర్తకులు కోరుచున్నారు. జాటు (నాగ) బుతువు సమీపించినను నారను కొనుటకు ధనమును జిల్లాలోని ఏజెంట్లకు పంపుటకు వర్తకులు భయపడుచున్నారు. తునక నష్టము నొందువారు రైతులు, ఏలన తగినంతమంది కొనువారు లేనప్పుడు ధర పడిపోవును. తగినంత సరకు కలకత్తాకు ఎగుమతి చేయుటకు వీలు లేనందున విదేశీ నార వర్తకులకు కూడ నష్టము రాగలదు. వర్తకులు వ్యాపారస్థలమధ్య విశ్వాసము లేనియెడల బట్టల వ్యాపారముగూడ మాంద్యము పొంది లాంక మైన వర్తకులకు నష్టము రాగలదు కాబట్టి అరాజకము, అధికార తిరస్కరణభావము, పాగరుబోతుతనము, గట్టిగను నిష్పక్షపాతముగ ననిచివేయుటకు ప్రభుత్వము పూనుకొనవలెను సామ్యమెంతో వేగముగ శిక్షగావించుటకు సన్నాహములు చేయవలెను. మహమ్మదీయులు నష్టపడినందువులకు ముజరా నమ్మనట్లు చేయవలెను. వారి అర్థప్రాణములను రక్షించుటకును ప్రత్యేగముగా పాడుకొనుటకును రాజధానియందంతటనుగల వర్తకులకు తుపాకి లైసెన్సులు ధారాళముగ పీయవలెను. నారయంత్రములు, నారదుకాణములుగల స్థలములందు సాయుధ పోలీసు దళము రక్షణకు పూనుకొనవలెను. జ్యూటు ప్రెసు యజమానులకును బొల్లలకును అర్థప్రాణముల గాపాడు కొనుటకు ఆయుధ లైసెన్సులను ఇప్పించ ప్రార్థించుచున్నాము. కయ్యములను కలహములను దోపిడీలను ఇతర నేరములను ప్రోత్సహింపకుండ మాల్దీలను ద్వేషప్రచారము చేయకుండ చేయవలెను. (అ. ప్రె.)

పెండిమోసము-లక్ష్మీదేవము అరెస్టు

నిన్న రాత్రి నెల్లూరు పోలీసులు మద్రాసులో లక్ష్మీదేవమ్మ యను 80 ఏండ్ల స్త్రీని అరెస్టుచేసిరి. ఈ లక్ష్మీదేవమ్మ ఆమె యందుకొన్న నారాయణచెట్టియొ రెండు నెలలక్రింద మద్రాసులో కాపురముండి రేణిగుంటగర్ల నన్న తమయారికి పాతామని పోతూ తమయింటిలో తమతో కాపురమున్న బోయినానిపిల్లను తమగ్రామముగర్లనున్న ఊర్లో ఒప్పకెప్పెదమని చెప్పి తీసుకపోయిరి. రైలెక్కటను బోయిగూడ జూరెను. కాని వారు రేణిగుంటకు బోకుండ నెల్లూరుకుపోయి అచట పిల్లకు పెండిమట్లాడి ఒకకోనుటి కిచ్చి పెండిచేసిరి. ఆతనికి 250 రూపాయలు ఖర్చయ్యెను. ఈలేచినప్పటికి పిల్లదండండులవలె పనిచేసిరి ఆకోనుటి నిజము గనుగొని పోలీసుకు కంప్లెయింట్లు చేసెను. నిన్న లక్ష్మీదేవమ్మ నరెస్టు చేసిరి. మగవాడు దొరకలేదు. విచారణ జరుగుచున్నది.

ధైర్యశాలిని గౌరవించుట

సిఫాయి దివాన్ సింగునకు పారిలోపికముగ నీయబడెను

కలకత్తా, జూలై 2:—కలకత్తా సాయుధ పోలీసు దళముతాలాకా సిఫాయిదివాన్సింగును లేవనూయక ఉద్యోగమునకు ప్రమాదమునకు గూ 50 లా బహుమానముగనిచ్చి అధికారులు గౌరవించిరి. సార్థెంటు సోరీగారి ప్రాణమును 16వ తేదియందు సింగుకాపాడుట బహుమానము జేయుటకు గాగము. మిర్జా పురంబీధియందు ఆరుగురున్న పీర్పండుగ ఉత్సవముందు ఇనుపకట్టతో సార్థెంటు సోరీగారిని కొట్టుటకు సంకల్పముగనున్న మహమ్మదీయుడగు హుద్దాద్దీను తుపాకీతో గాల్చి సోరీగారి ప్రాణము నీలాయ కాపాడెను. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి బాక్ బే విచారణసంఘము

బాయిక్ ప్రభువు, సర్ జార్జి బుక్కానన్ గార్ల సాక్ష్యము దీసికొనుటకు యింగ్లాండు వెడలును

బొంబాయి, జూలై 28:—సర్ గ్రెగ్గొర్ మియర్స్ గారి ఆధ్యక్షతక్రింద విచారణసంఘము బొంబాయి బేక్ బే కమిటీ కార్యదర్శి హెచ్. డబ్లియం. యిన్ బేంకుగాను నిన్న నిచ్చుటికి దయచేసిరి.

రిం-వ లేని కష్టమును రావచ్చును. ఆలేషివాటి కింగ్లాండునుండి సర్ ప్రెడెరిక్స్ హావేకిన్ సన్ను గారుగూడ దిగవచ్చును. కమిటీ కార్యక్రమము, విచారణగావించ నవలంబించు సిధానము ఆగష్టు 2 వ తేదిన జరుగు ప్రారంభసమావేశమందు నిర్ణయింపబడును. లామడ్ ప్రభువును, సర్ జార్జి బుక్కానన్ గార్ల విచారించుటకు నెట్టెంబరు మాసాంతమున బయలుదేరి కమిటీ యింగ్లాండు వెడలునని తలంచుటకు మంచికారణములుగలవు. అధికారిత్వ రిక్తమేమనతో సంబంధింపవారును, సాక్ష్యము నీయదలచినవారును నేటుమెంటుల బేక్ బే విచారణ కమిటీ కార్యదర్శి కంపపలయును.

అభివృద్ధిశాఖ డైరెక్టరుతో సంప్రతించుట

రెండవబ్లాకుపాడిమట్టితో గానిలేక ఉచితమునకునతరసాధనముతో గాని పూడ్చుటకు తెండరులేక దరఖాస్తులవలయున బేక్ బే రిక్తమేమను ప్రధాన యింజనీరు స్థానికవారాపత్రికలంలందు ప్రకటించిన ప్రచురణము బొంబాయి వాస్తవ్యులయందు సంచలనము గలుగజేసెను. కంట్రాక్టుపద్ధతిమీద విస్తారముగ పాడిమట్టిచే పూడ్చినయెడలన, డిపార్టుమెంటు త్రవ్వకులవలనను పూడ్చుటవలనను న్యాయమందు తొరతమ్యముల గనుగొనుటకు గవర్నమెంటు తెండరులు లేక దరఖాస్తుల సంపగోరననియు, ముందేమి జేయవలసినదనియు బేక్ బే కమిటీ సిఫార్సు గావించువరకు దొరతన మేత్రత్వముచ్యయు దీసికొనడలయులేదనియు అభివృద్ధిశాఖ డైరెక్టరు సర్ లాల్స్ హెప్పర్ గారు ప్రతికావితేఖరితో స్పష్టముగచెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి

నాగపూరు పరిసర గ్రామములను దర్శించుట

నాగపూరు, జూలై 28:—నాగపూరు, కమిషనరు డిప్యూటీ కమిషనరుల వెంటబెట్టుకొని రాజప్రతినిధి యాముద్ధామ్మను నూనారుగోడ్డుమీద 7, 10 మైలు రాళ్లుకుదగ్గరగా నున్న మహదూలాదగిగాక్ గ్రామములకు అకస్మాత్తుగావెళ్లెను. అచ్చటికి గ్రామస్థులకు వీరనరైనది తెలియకపోవుటచేత రాజప్రతినిధి అచ్చటి వ్యవసాయపరిశీతులను బాగుగా వెరుంగగలిగెను. (అ. ప్రె.)

ఉత్తరకలకత్తాయందు పోలీసు చుట్టవేయుట

ముప్పదిమంది అరెస్టు చేయబడిరి

కలకత్తాలో మూడవసారి సంభవించిన హిందూ మహమ్మదీయ కలహప్రతిఫలము

కలకత్తా, జూలై 28:—బుట్టాబారు నేడు కళగ నున్నది. చాలవరకు పరిశీతులు చక్కబడినవి. ఒక్కహిందువుని మెకువా బజారునందు పొడిచిరి తప్ప మరియే అవలక్షణ సంభవములు ఘటిల్లేదని తెలియుచున్నది. తుతగాత్రుని వైద్యకళాశాల ఆసుపత్రికి గొనిపోయిరి. ఉత్తరకలకత్తా నిన్న రాత్రి పోలీసుదళము చుట్టవేసి ముప్పదిమందిని అరెస్టు చేసెను. (అ. ప్రె.)

ఉత్తరకలకత్తా పోలీసు చుట్టవేయుట

కలకత్తా, జూలై 28:—రాత్రి చాలసేపువరకును విచారించ, ఒక మరాఠీ కట్టవానిని నుకీయ పోలీసు రాత్రి 9 గంటలకు వైద్యవచారము నిమిత్తము వైద్యకళాశాల ఆసుపత్రికి గొనిపోయినట్లు తెలియుచున్నది. ఈ రెండుకేసులవల్ల మరెవ్వరును కలకత్తా ఆసుపత్రిలందు తేల్చుకొనబడలేదు. ఎవరును జనిపోయినట్లుగూడ తెలియులేదు. (అ. ప్రె.)

నరసాపురం ఆంధ్రనాయకులప్రచారము

జూలై 28:— రాజాపురాసనసభల వినియోగములు ముఖ్యంగా అభ్యర్థనలకు ఓట్లప్రచారం నిమిత్తం క్రొత్తగా కాంగ్రెస్ వారు తెప్పించిన మోటారుకారులను, బస్ కారులను శ్రీయుత, టం. ప్రకాశంపంతులుగారు, మోతేనారాయణరావుగారు, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు దండునారాయణరాజుగారు తదితర కాంగ్రెస్ ప్రచారకులు యీపురము బుధవారం సాయంకాలము 5 గం.లకు విచ్చేసిరి. శ్రీయుత ప్రకాశంపంతులుగారు పురమందిరమున కీర్తి శేఖరుల దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారి ఛాయాపటమును బహిరంగపరచవలసి యున్నందున మధ్యాహ్నము 4 1/2 గం.లకే పురమందిరపు విశాలస్థలమున పురమందిర ప్రముఖులతోడను తదితర గ్రామస్థులతోడను సభనిండియుండెను. మట్టుప్రక్కల గ్రామాదులనుండిగూడ అభిమానులు స్వల్పముగ విచ్చేసియుండిరి. అట్టిసమయమున కాంగ్రెస్ నాయకులు పురమందిరము యొద్దకు వచ్చిరి. ప్రథమమున శ్రీయుత నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు అభ్యుత్తరపడవికి కొరబడి అగ్రాసనాధిపత్యమును వహించి, కీర్తి శేఖరుల దాసుగారిదీపితపు గొప్పపనులను ముచ్చటించి, ఆయనయొక్క దైవభక్తి, దేశభక్తి, కవిత్వమును మెచ్చుకొని, దాసుగారు స్వరాజ్యపక్షమును బయలుదేరతీయుటకు గలిగిన ఆసక్తికతను అందువలన బెంగాలునందును మధ్యరాష్ట్రములందును గలిగిన ఘోరతను, తుదకు కాంగ్రెసు కాన్ఫరెన్సు అభ్యర్థనలను నిలువపెట్టి ప్రచారముచేయుటకుగల కారణములను స్పష్టముగా బోధపరచి, ప్రకాశంపంతులుగారిని దాసుగారి ఛాయాపటమును బహిరంగపరచవలసిగదిగా వేడిరి. ప్రకాశంపంతులుగారు దాసుగారి జీవితమునుగూర్చి ముచ్చటించి, దాసుగారు బెంగాలునందు ప్రభుత్వమును సాగనీయకుండ చేసినవిధమును జబ్బుగానుండిగూడ కుర్చీమీదనే పరుండి శాసనసభకువెళ్లి ప్రభుత్వమును ఓడించినవిధమును పూసగుచ్చినట్లుచెప్పి నవంబరు 2 తేదీని హిందూదేశమున ఏమిజరుగునోయని ఊహించుచు

ప్రజలు ఎదురుమామయన్నారనియు ప్రజలు యీతరుణమున నెరవేర్చవలసిన ధర్మములను సభనాటికి నచ్చునట్లుచెప్పి, దేశమున అలజడిలేని యిట్టిగోజులలో దాసుగారిపటమును బహిరంగపరచుటచే ప్రజలకుగలిగిడి నూతనప్రభుత్వమును వెల్లడించి, బహిరంగపరచి, పూలమాలికను అందుచెయ్యించిరి. తరువాత దండునారాయణరాజుగారు ప్రస్తుతకర్తవ్యమునుగూర్చి ముచ్చటించుచు కాంగ్రెస్ వారికి ఓట్లనుయిచ్చి గెలుపొందించని పక్షమున ఆకాంగ్రెసు గలిగిడి అగౌరవమును, ఓటర్లకుగలిగే అగౌరవమును వ్యక్తపరచి, కాంగ్రెస్ వారు గెలుపొందనిచో అందుకు తమకేమియు అమర్పాదలేదనియు, తమకేమియు విచారముండదనియు అందుచే గలిగే అగౌరవము ప్రజలచేయే స్పష్టపరచిరి. తుదకు మోతేనారాయణరావుగారు లేచి తాము కాంగ్రెసు వేదికకువచ్చుట అదియే ప్రథమమునయు, తాము కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగానుండుటకు కారణముచెప్పి తాము అట్లుచేయుటచే తమధర్మమును నెరవేర్చితిమనియు దాసు నుమానీయునుమందులకు పాటుపడెనో ఆపనులను ప్రజలు నెరవేర్చినచో ఆమహనీయుని ఆత్మకు శాంతి నెలకొల్పినవారగుదురనియు చెప్పియుగించిరి. అంతట అ. సుబ్బారావుగారు నాయకులను పొగడి తాము శ్రమయినక దాసుగారి ఛాయాపటమును బహిరంగపరచినందుకు ప్రశంసించుచు నాయకుల ఉపన్యాసానుసారముగా ప్రజలు నడచుట ధర్మముని క్లుప్తముగాచెప్పి ఛాయాపటమును పురమందిరమునకు బహుమతిచేసిన శ్రీశ్రీపానరామమూర్తిగారినిన్నీ పటమును తయారుచేసిన కొంపెల్ల సోమయాజులుగారినిన్నీగూడ మిక్కిలి ప్రశంసించిరి అంతటసభ జయజయధ్వనులలో ముగిసెను. (స్వకీయవిలేఖరి)

ఏజంట్లు కావలెను

అన్ని పట్టణములందును షైన్ ఇంక్ వుక్స్ లిమిటెడ్ కు యేజంట్లు కావలెను. మండికమిషన్ యియ్యబడును. షైన్ ఇంక్ నాల్గు సంవత్సరములనుంచి వాడుకలో నున్నది. షైన్ ఇంక్ ఫౌంటెన్ పేనాతో చక్కగా ప్రతి హిందువుయేగాక మంచి కాంతిని రికార్డులనుపయోగింపదగు యోగ్యతను కల్గియున్నది. వివరములకు నేడే వ్రాయుడు.

Apply to:— SHINE INK WORKS LTD., IBEZWADA

నేస్టిరేజరు (మంగళకర్తి) ఇనాం

రూ 2-8-0 ధరగల బొంబాయి మేడ్ ఓటోలు గల 5 బుడ్లకు ఆర్డరు పంపువారికి ఒక నేస్టిరేజరు ఖర్చులులేక ఇనాముగా పంపబడును. ఇది నూతనముగా జర్మనీలో కనిపెట్టబడినది. మిక్కిలి పదునుగలది. అందముగా తయారుచేయబడినది. దీనిసహాయముచే ప్రతియొకరును 2 నిమిషములలో టైరము చేసికొనుటకు పీలుండును. గాయము తగులదు. మంగళిసహాయ నువసరము లేదు. చాల కాలమునకు గట్టిగా నుండును. చూచుటకు అందముగా నుండును. ఇదివరకు మంగళకర్తి ఉపయోగించిన వారుగూడ దీనిని స్వయముగా ఉపయోగించుకొనవచ్చును. ఒక నువాసనగల టైరముచేసికొను సబ్బు ఒకబ్రష్ నుగూడ ఇనాముగా దీనితో పంపబడును. ప్లాసు వితముగా నున్నది. తక్షణమేఆర్డరును పంపుకొనుడు. తహాలుఖర్చు ప్రత్యేకముగా 0-6-0 లు అగును. ఉత్తరములు ఆంగ్లమునందే వ్రాయవలెను.

Bag Bazar Stores, 3 B. Nivedita Lane, Bagbazar, Calcutta.

భార్యలకుగల వంశ్యత్వము

3 దినములలో కుదర్చబడును - వివరములకు నాయకులు

The Tamil Nadu Ayurvedic Pharmacy
Post Box No. 278, Madras.

స్త్రీలు గర్భరులు

యినుప మాలచట్టాలు, టి. చట్టాలు, గుండకంబులు, చవరకంబులు, యినుపమాలాలు, కీలపీపాయలు, కలాయి వంకర తగుళ్లు, కలాయి నేలీ మళ్లకంబులు, యినుపాల్పేండడు మెటలు, సిమంటు, కలాయిగొట్టాలు, యినుపగొట్టాలు, రైతు మిల్లుసామానులు వగైరా. మిక్కిలి తక్కువధరకు విక్రయించెదము.

శ్రీకృష్ణ యింజనీయరింగు కంపెనీ,
825, తంబుకెట్టిగి మద్రాసు.

ఒక ప్రశస్తమైన వెట్టు బడి

ఫోర్ టాక్సీ లేక ప్రయాణికుల బండ్లు

12 మంది కూర్చోను బస్	రూ 2000
16 మంది కూర్చోనునది	" 2500
కమర్షియల్ ఛేసిస్	" 1475
ఒక టర్ ఛేసిస్	" 1475
టాక్సీటూరింగు కార్	" 2050

మద్రాసులో F. O. R. డిలివరీ యివ్వబడును

ఇతర వివరముల కిట్లు వ్రాయుడు:—

ఒక్క అండు కంపెనీ, (లిమిటెడ్) మద్రాసు

తూత్తుకుడిలో వ్రాంచీఉన్నది.

OAKES & Co. Ltd.,
Mount Road, Madras.
Branch at Tuticorin.

మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు

విమర్శకులు

16 వ జూలై తేది ఆంధ్రపత్రికలో పేరిచర్ల సుబ్బరాజుగారు మోచర్ల రామచంద్రరావుపంతులుగారి అభ్యర్థిత్వమును గురించి వారికితోచిన సంగతులు కొన్ని వ్రాసియున్నారు. ఇందులో చాల విషయములు కేవలము ద్వేషపూరితములై, సత్యమును దూరములై యున్నవి. ఆంధ్రపత్రికారాజ్య మిటువంటి విషయములో ఇరుపక్షములవారి వ్యాసములకు ప్రచురణ మిచ్చి వోటరులకు సత్యము తెలిసికొనుటకు పిలుకలగజేయునని నమ్ముచున్నాను.

పేరిచర్ల సుబ్బరాజుగారు ఆంధ్రపత్రికా పాఠకులకు చిరపరిచితులు. ప్రతియెండ్లను ముంజర రామచంద్రరావుపంతులుగారికి ప్రజల తిక్కడ వోటుచేసిపోతారేమో అని ఆదుర్దాపడి పాప మాయన సత్యసత్యములను గణించకయే పంతులుగారిని గురించి యేమేమో పత్రికలకు వ్రాసారు. దాని కుదాహరణముగా ఈవ్యాసములో రెండు మాడు సంగతులను చూపుచున్నాను. ఉప్పుపన్ను హెచ్చుచేయుటకు రామచంద్రరావుపంతులుగారు రెంట్లీలో వోటుచేసినట్లేమన వ్రాసి, దీనివలన బీదలకింత కష్టమువచ్చినది కదా అని దుఃఖము వెల్లడించినారు. నిజమేమో తెలియునా? ఈసంవత్సరము బడ్జెట్టు చర్చకు వచ్చినప్పుడు రామచంద్రరావుపంతులుగారు రుప్పుపన్ను తగ్గించి తీరవలయునని గట్టిగా వాదించినారు. పయిగా ఈతీర్మానము వోటునకు వచ్చినప్పుడు పంతులుగారును, వారి మిత్రులును, ఉప్పుపన్ను తగ్గించవలయుననియే వోటిచ్చినారు. కాని వారి తీర్మానము వెగ్గనేలేదు. కారణమేమియో తెలియునా? అప్పటికే స్వరాజ్యపార్టీవారు సభలోనుండి వెడలిపోయినందున, యీ తీర్మానము వెగుట కవకాశము లేక ఉప్పుపన్ను బీదల తిక్కనగా యీ సందర్భము కూడ చెల్లించుకొనవలసివచ్చినది. దీని బాధ్యత పాపము సుబ్బరాజుగారులేమన పంతులుగారి మాటల ద్వేషముచే వారి కంటగట్టు ప్రయత్నించుట యెంత న్యాయమో రాజుగారికి తెలియక పోయినను, పయివారికి తెలియకమానదు.

రెడ్డ యుద్ధోగ్గేయులకు తెల్లవారి జీతము తిక్కన చేయుటకు రామచంద్రరావుపంతులుగారు రెంట్లీలో యెప్పుకొన్నట్లు సుబ్బరాజుగారు వ్రాసినారు. ఇది పెద్ద అబద్ధము. రెడ్డ యుద్ధోగ్గేయుల జీతములు హెచ్చు చేయవలసినదని సిఫారసు చేసిన లీకమీషను రిపోర్టు అసెంబ్లీకి విచారణకు వచ్చినప్పుడు నూచలను త్రోసివేయుచు జీతముల హెచ్చుచేయకూడదని రామచంద్రరావు పంతులుగారు వోటిచ్చినారు. కాని నమోతుని శిష్యులగు సుబ్బరాజుగారికి సత్యమం దింతగా గౌరవమున్నది. పంతులుగారికి యీసభకు వెళ్లవలసి వచ్చినందున ఆచ్చట నిలువయున్నకోజులో నుట్టే డబ్బు వీరు జమిందారి ఫౌణుగా ఖర్చుపెట్టి సరిపోతుంది" అని సుబ్బరాజుగారి వ్రాత. వీరి ప్రతిపక్షులకు ప్రకాశం పంతులుగారు మాత్రము పాపము డిల్లీలో నిలువయుండేకోజులో యాడబ్బు పుచ్చుకొనరు కాబోలు! చెన్నపురి కాసనసభలోనికీ బోవ ప్రయత్నించుచున్న కిక్కిన వెంకటరత్నము, అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారు మున్నగు స్వరాజ్యపార్టీవారి కోజుభక్తులు పుచ్చుకొనదు కాబోలు! ఈకోజు భక్తులుకాశించియే కాబోలు రామచంద్రరావు పంతులుగారితో బాటు వీరును కాసనసభలకుబోవ ప్రయత్నించుట! ఇటువంటి నీచారోపణచేయుట సుబ్బరాజుగారికేవలమైనది. పొమ్మకార్డున కర్ణాఖరీదుచేయుటకు కవరు అజా ఖరీదుచేయుటకు రామచంద్రరావుపంతులుగారువోటిచ్చినట్లు రాజుగారు వ్రాసినారు. ఇదికూడ అబద్ధమే. ఈ అర్థజాకార్డు అజాకవరు పద్ధతి 1922 సం॥ లో అసెంబ్లీలో ఆమోదించబడినది. అప్పటికి రామచంద్ర రావుపంతులుగారు రెంట్లీలో సభ్యులుకారు. ఈ కార్డుల కవరుల ఖరీదు తగ్గించవలయునని 1925 సం॥ లో 17 వ మార్చి తేదిని చర్చ జరుగగా రామచంద్రరావుపంతులుగారు పీటి ఖరీదు తగ్గించి తీరవలయునని వాదించినారు. (కాంగ్రెస్లో చేరినవారి "పంతులుగారి" న్నేహితులు వీరినికూడ రమ్మని యెన్నో విభముల ప్రయత్నించిరికాని పార్లమెంటు లేకపోయెను. పంతులుగారు వారి గమ్యస్థానము (అనగా సుబ్బరాజుగారి అభిప్రాయములో గొప్ప యుద్ధోగ్గేయును సంపాదించుట) వీరి చెవిలో యీ రహస్యము వెల్లడయిపోయిందేమో టకు కొండంత యాశతో నున్నారు. ఆలావుంటే అనగా కాంగ్రెస్లో చేరకుండా)చేసినందుని ధ్వేషమైనా యున్నది. కాంగ్రెస్

నులో చేరి తేయేమున్నది. వారిగమ్యస్థానమునకు (ఉద్ధోగ్గేయులను దనకు) నీళ్లుగుడువ వలసినది. ఆ ద్వేషము మననముచేయుచున్న పంతులుగారిని సాంబమూర్తిగారివలె బూడిదపూసికొని కాంగ్రెసులోకి రమ్మంటే చాల కష్టపుమాట లేండి". సుబ్బరాజు రావుగారు పయిన వ్రాసిన భారతీయెంతిద్దోమ పూరితమోతెల్లముగ నే యున్నది. రామచంద్ర రావుపంతులుగారేదయోగొప్ప యుద్ధోగ్గేయు నెట్లయినను సంపాదించుటకు పూనుకొని అందు కొరకై అసెంబ్లీ సభ్యత్వమునకు ప్రస్తుతము ప్రయత్నించుచున్నట్లు వోటరులు నమ్మవలయునని సుబ్బరాజుగారి వ్రాత. కృష్ణ, గోదావరిజిల్లాలలో రామచంద్రరావుపంతులుగారి పదునైదు సంవత్సరములనుండి చేయుచున్న ప్రజాసేవ గుర్తెగిన రైతులును, వోటరులు సుబ్బరాజుగారిపై వ్రాత. తెల్లదుర్బద్ధే శముతో వ్రాయబడినవో యూహించుకొనలేకపోరు. చెన్నపురి కాసనసభలోకాని, భారతకాసనసభలోకాని, ప్రజాభిప్రాయములకును, ప్రజల శ్రేయమునకును వ్యతిరేకముగా రామచంద్రరావుగారు రొక్కతీర్మానమునకైనను వోటిచ్చినారేమో వట్టి కల్లబొల్లి వ్రాతిలుగాక, పేర్కొని ఒక్కవిషయమునైనను సుబ్బరాజు ధృవపరచగలరా? కేవలము యుద్ధోగ్గేయునకే మనస్సాక్షిని చంపుకొని, ప్రాణేయపడుటయే తమపరమావధియైనవో, రామచంద్రరావుపంతులుగారు సాంఘికప్రాతినిధ్య మాత్ర మంగీకరించి, చెన్నపురి జస్టిసుపార్టీతో రాజీపడి, వంత్రిపదవికాని, కార్యనిర్వాహకసభ్యత్వముకాని సంపాదించక పోయియుండడం! వీరి ప్రతిపక్షులకు ప్రకాశంపంతులుగారైనను సాంబమూర్తిగారివలె కేవలము బూడిదపూసికొని కాంగ్రెసులో చేరలేదు. రామచంద్రరావుపంతులుగారు తమవేలకొలది ప్రాక్టీసు మాని వేసి, ప్రజాసేవకై కాసనసభ్యులవెంబడిసి, ప్రజాసభ్యులవెంబడిసి తిరుగుటకు ప్రారంభించిన చాల సంవత్సరముల తరువాత వరకు ప్రకాశంపంతులుగారు మదరాసులో మార్చిని బీదిమీద పికారలకొట్టుచు, అచ్చమైన విదేశీయునివలె నూటు, బూటు వేసికొని, ధనార్జన చేసికొనుచు కాలము గడిపినారు. వీరిప్పటికిని ఉదకమండలవిహారములు మానలేదు. వీరు చాలాసమయ నిలువ చేసికొనిన తరువాతనే జాతీయోద్యమములలోనికి దిగి, యిప్పుడు ప్రాముఖ్యతకు వచ్చుచున్నారు. కాని కేవలము విభూతి పూసికొని కాంగ్రెసులో చేరలేదు. జాతీయోద్యమములలో కలగజేసికొనుటవలన ప్రకాశం పంతులుగారికి ప్రాక్టీసు నష్టమెంతవచ్చినదో, అంత కెక్కినవస్త్రము రామచంద్రరావు పంతులుగారు తమ ప్రాక్టీసుకుడ పొగొట్టుకొని యిన్నిసంవత్సరములనుండి భరించుచునే యున్నారు.

ఇంతకు రామచంద్రరావు పంతులుగారి రిప్పుడు కాంగ్రెసులో సభ్యులుగనే యున్నారు. ఈ సంగతి సుబ్బరాజుగారికి తెలియదేమో! మితవాదులు కాంగ్రెసులోనుండి విడిపోవడము రామచంద్రరావు పంతులుగారి రిప్పుడు నామోదింపనేలేదు. 1920 వ సం॥ సెప్టెంబరునెలలో కలకత్తానగరములో అసహాయోద్యమము సంగీకరించిన ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సమావేశము జరుగుటకు ముందు మితవాదుల సభ యొకటి కలకత్తాలో జరిగి "మితవాదులు కాంగ్రెసులో నుండవలయునా? వెడలిపోవలయునా?" అను విషయము చర్చించినది. ఈసభకు మరేంద్ర నాథ బెనర్జీగారు రధ్యక్షులుగ నుండిరి నాజ్ఞాపకము. ఆసభకు రామచంద్రరావు పంతులుగారు ప్రత్యేకము వెడలిపోవలయునని దరు కాంగ్రెసులోనే యుండవలయునని బహిరంగముగా వాదించినారు. ఆనాటిచర్చ యంతయు పత్రికలో ప్రచురింపబడి యే యున్నది. ఇన్నిసంవత్సరముల నుండి తమ మిత్రులను కాంగ్రెసులో సభ్యులుగ చేరవలయుననియే పంతులుగారు ప్రయత్నించుచుంటు చాల నుండికి తెలియును. వీరు కాకేనాడి కాంగ్రెసునకు పోయినారు. కాన్పురు కాంగ్రెసునకు పోవ నుడువుతులైనను పని భారముచే పోలేక పోయినారు. వీరిన్ని సంవత్సరములు తప్పకుండా కాంగ్రెస్కు వెడలుచుండేదినారో గోదావరి కృష్ణ జిల్లావారికి తెలిసియేయున్నది. వీరు కాంగ్రెస్లోనే యున్నను మాలవ్యా, కెల్కూరు, జయకరు ప్రభృతులవలె కాంగ్రెస్ను తాత్కాలికముగ లోబరుచుకొనిన స్వరాజ్యపార్టీవారి కడుటిపత్తునువారు. మాలవ్యా, జయకరు గార్లకు సుబ్బారాజుగారిపాటి కాంగ్రెస్ అభిమానులేదా? అట్టివారే కాంగ్రెస్ వాదులందరు దొరతనము వారి యుద్ధోగ్గేయులన్నియు లోబరుచుకొని, వాటిని దేశక్షేమమునకు, సేవకు సుపయోగింపవలయునని వాదించుచున్నారు. దేశసేవ, క్షేయంబుకై యుద్ధోగ్గేయులనుకూడ స్వగౌరవమునకు భంగములేనివో స్వీకరించి ఆయుద్ధోగ్గేయులద్వారా ప్రజాసేవ చేయుట మంచిదని వేలకొలది యితర భారతీయులతో బాటు రామచంద్రరావు పంతులుగారును అభిప్రాయపడిన మాత్రమేన పీరికి యుద్ధోగ్గేయుల లభించనని సుబ్బరాజుగారు బెంగపెట్టుకొన నక్కరలేదు. ఈవాదముచేయు ప్రతివాదును ఉద్ధోగ్గేయులలోమోతే యైనవో వారికి వేలకొలది యుద్ధోగ్గేయులు క్రొత్తగా పుట్టించవలయును.

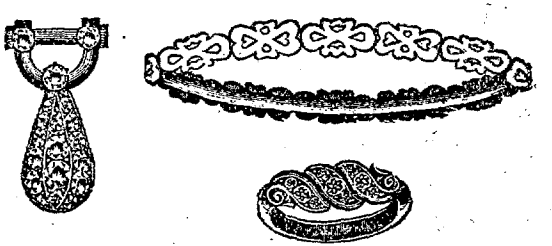
ఉద్ధోగ్గేయులు స్వీకరించి తద్వారా ప్రజాసేవచేయుట కూడ మంచిచేయని అంగీకరించినవారిలో మోతీలాల్ నెహ్రూ, సరోజినీదేవి, లజపత్రాయి, కేల్కూరు, జయకరువంటి సిగ్గుచేరిన దేశభిమానులున్నారు. సభ్యులీ రాజీ యీనూత్రము సంగీకరించుచు చేయబడుటయు, దానిని శ్రీనివాస అయ్యంగారెట్లు ఏయుద్దేశముతో భంగపొచినదియు ఇటీవల మదరాసు అన్నపూర్ణ య్యగార్లనుండి అనహాయోద్యమవాదులు ప్రచురించి యేయున్నారు. ఉద్ధోగ్గేయులకగము ప్రజాసేవకు దోడ్పడినవో ప్రకాశంపంతులుగారుమాత్ర ముద్ధోగ్గేయు నిరాకరితురా యేమి? మునిసిపల్ చైర్మనులుగను, తాలూకాబోర్డు డిప్యూటీబోర్డులు మున్నగువారి కధ్యక్షులుగను నుండెయ్యియు, స్వరాజ్యపార్టీవారు కేవల ఆధికారపదవుల కాశించి ప్లూరాజి పార్టీలో దూరిరిని యనవచ్చునా? కాని రామచంద్రరావుపంతులుగారు తన్నతోద్ధోగ్గేయు నభిలషించి, అసెంబ్లీసభ్యత్వము నాశించుచున్నారని వ్రాయుటలో సుబ్బారాజుగారియొక్క దురుద్దేశ్యము వోటరులకు జెప్పనక్కరలేదు. కేవలము యుద్ధోగ్గేయులకై రామచంద్రరావు పంతులుగారు రిప్పుడు ప్రాణేయపడి పనిచేయులేదు.

అనేకమంది జయల్లో మందుమండ రామచంద్రరావు పంతులుగారి వల నుండిరి కళా వెంకటరావుగారు వ్రాసినారు. ప్రకాశంపంతులుగారు మాత్రము జయలుకుపోయినారా? వాటి కవకాశమే లేకపోయినది. అనేక వేల ప్రచారకులు కాలినడకము పల్లెలలోను, పట్టణములలోను ప్రచారముచేయుచు, తమజీవిత భావిదశనుమరచి కష్టించినపుడు, ప్రకాశంపంతులుగారు మోటారు లెక్కియే తిరిగినారనియు, కాలినడకను పోలేదనియు, వాదించుటలో అర్థమున్నదా? ఒక్కసాంబమూర్తిగారు విభూతి పెట్టికొని కాంగ్రెస్లో చేరినారు కాని, ప్రకాశంపంతులు, కాశేశ్వరరావు, బిక్కిన వెంకటరత్నము, మోతేనారాయణరావుగార్లు మున్నగు స్వరాజ్య పార్టీ అభ్యర్థులలో వోక్సరైనను అంగవస్త్రము ధరించి విభూతి పూసికొనినారా? ఒకవేళ అంగవస్త్రమును, విభూతిని దరించినను, అది అసెంబ్లీ సభ్యత్వము నాశించు అభ్యర్థిగనగు గణముల నెక్కువచేయునా? రామచంద్రరావు పంతులుగారే సిద్ధాంతముల ప్రకారముకాని, మనస్సాక్షి ననుసరించికాని, చేయవలసిన త్యాగము వారును చేయుచునే యున్నారు.

అనేకసంవత్సరములనుండి, తాత్కాలిక ప్రేక్షకుల ప్రకారము గాక నిజమయిన, నిలకడయిన ప్రజాభిప్రాయమును గుర్తించి, దేశసేవ చేయుచున్న రామచంద్రరావు పంతులుగారివంటి నమ్మన బంటును వోటరులు గౌరవింపలేమో చూడవలసియున్నది. అసెంబ్లీలో అఖిలభారతవిషయములలో రామచంద్రరావు పంతులుగారు ఆంధ్రులకు మంచిపేరుప్రతిష్టలను సంపాదించి, మాలవ్యాప్రభృతులు సభ్యులుగా నున్న పార్టీచే ఉపాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడినారు. ఆంధ్రుల కిగరవిషయ సంపాదించినందులకు ప్రత్యేక మియననే యూడవీకవలయునని, ప్రకాశం పంతులుగారిని చెన్నపురినుండి లేవదీసి, యితరజిల్లాలు లేనట్లు ప్రత్యేకము కృష్ణ, గోదావరిజిల్లాలమీదనే స్వరాజ్య పార్టీ వా రెక్కించినారు. ఫలితము సుబ్బరాజుగారు చెప్పినట్లు "రెప్పక ప్రజలు సరియయినజవాబు చెప్పటకు తగళికి పరాత్పిగు డనుగ్రహించుగాక" అనియే సేవకు కోరుచున్నాను.

గాడేవల్లి కృష్ణమూర్తి బి. ఎ. బి. ఎల్.

కేశవజీదేవ్ చందు

చేతిగాజులనుమాత్రము 80-9-26 తేది వరకు మజారి ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లించిన చాలును.

మా కాతాదారుకు ప్రత్యేక సదుపాయము	
ఒకేదఫా ఆర్డరు యేమాదిరివాటికైనను 2 జతలెచ్చిన జత 1 కి మజారి	రూ 5
2-6 జతలకు ఆర్డరిచ్చిన	రూ 4/8
7-12	రూ 4/-

ఉత్తరములు ఆంగ్లమునందే వ్రాయవలెను. ఉత్తరములు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

KESHAVJEE DEVCHAND
Manfg. Jeweller Gold & Silversmiths,
& Precious stone Merchants,
175, China Bazaar Road, Madras.

నూరు పాళ్ళపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వాకటియగు లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

1. మ. సి. మందరరావు బెంగాలిస్ట్రీట్, సెన్ట్రల్ బజార్ అంబాలా కంటోన్మెంట్ నుండి వ్రాసినది. లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు మాకందరికి చాలాగుణమిచ్చియున్నది దయచేసి ఇంకనూ 12 సీసాలను బంపించ ప్రార్థన.
2. మ. రజనీకాంతశర్మబరహ, ఆయుర్వేదవైద్య-మల్లోరోడ్డు జోర్హట్ పి. జి. అస్సామ్ నుండి వ్రాసినది. తమవద్దనుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలాబాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకనూ 6 సీసాలను పంపుడు.
3. మ. పి. వి. కున్నహమేద్ కొచ్చి వీరు వ్రాసియుండునది- తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు నాను బహుకాలముగా వాడియు, అనేకులకు ఇచ్చివున్నాను. అందరికిని వృత్తమమైనగుణము నిచ్చియున్నవిపునూ 7 సీసాలను బంపజేయవలెను.
4. ఎ. శేషయ్య గుమాస్తా సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఫీసు, అల్లూరు P. O. నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు వీరు ఇటుల వ్రాసియున్నారు. తమ కస్తూరిమాత్రలు పెద్దలకూ, పిల్లలకూ మంచిగుణమిచ్చుచున్నవి ఇంకనూ 25 సీసాలను బంపుడు. 250 నుండి 800 మాత్రలుగల సీసా వెల 4 అణాలు, పోస్టేజీవేరే పోస్టేజీతో 6 సీసాలకు 1-8-0, 12 సీసాలు 2-13-0, 25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందునూ దొరకును.

0.594

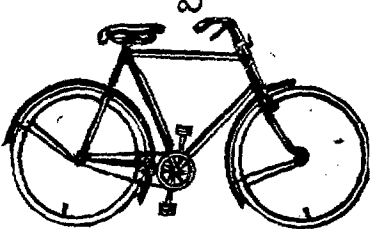
1

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

నర్కారు ఉద్యోగులకు మాత్రము

ప్రశస్త మైన లాభము

రూ 25

అద్వాన్యగా యిచ్చిన యెడల మేలురకం బ్రిటిష్ వారిచే తయారైన బార్బక్-హంబర్-సైకిలు ల్యాంపు గంట సహాయవ్యవధును. మిగతసాము 14 రూపాయల చొప్పున అయిదు పర్యాయములు చెల్లింపవచ్చును.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

మణిలాల్ నేమ్ చంద్ అందుకో బ్రాడ్వే - మద్రాసు.

ఎవరు దేశభక్తులు?

స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటీనుండి రక్షించువారే.

మద్రాసు వెన్నిట్ ప్యాక్టరీ

1964

తపాలావెట్టె రై, మదరాసు.

అ బ్ర క భ స్త ము

శ్రీ ముక్త్యాల రాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా 300 పుటములు వేయబడినది. బహుమూత్రవ్యాధిని బోగొట్టి అందుడు తీసిపదార్థమును మాయముజేయును. వేడిని, దగ్గును తీయను, బోగొట్టి కఫమును తగ్గించును. అనుపానవిశేషములచే నన్ని వ్యాధులను గుదుర్చును. సహస్రపుటాశ్రకమున కంటే పొచ్చు గుణ మిచ్చును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును.

కొన్ని ప్రశంసాపత్రములు

రాజవైద్య బి. టి. వెంకటాచార్యగారు, బందరు. "..... తమరు పంపించిన ఆశ్రక భస్మము అతిశ్లాఘనీయముగా పనిచేసినది. సదరు సింధూరము వెంటనే మరొక తులము పంపజేయవలెను." శ్రీ చెలికాని బుచ్చిరాయణిగారు, ఆర్యవట్టు. ".....మీరు వ్రాసిన అనుపానము చొప్పున తీసికొంటిని. దాహముతో గూడిన అతిమూత్రవ్యాధి నివారమయినది. రెండుతులములు వి.పి. గా వెంటనే పంపుడు." శ్రీ గుడివాడ వెంకయ్యగారు, మండవల్లి. (లింగాలపోస్టు) ".....మీ ఆశ్రకభస్మము 1 తులము నేవించినాను, దానివల్ల నాకున్న అతిమూత్రవ్యాధి చాలాభాగము రహితమైనది. మరొక తులం వెంటనే పంపవలెను" ఆయుర్వేదవైద్య పి. వెంకటరమణాచార్యగారు, కొండపి. ".....మీ ఆశ్రకభస్మము ప్రమేహ, క్షయ, అగ్నిమాంద్య వ్యాధులందు వాడేచూచినాను. నా వాడుకవల్ల శ్రేష్ఠముగా ఉన్నదని నానమ్మకము. వారమురోజులలో 5 తులములకు ఆర్ద్రు యిస్తున్నాను. వెల తుల 1-కి రూ 5-0-0

మేనేజరు, ఆర్డర సాయనశాల, ముక్త్యాల. (కృష్ణాజిల్లా)

చెన్న పురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ జూలై నెల 24-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 58 0 0 మొదలు 78 0 0 వరకు		
బియ్యముబస్తాలు		
మనుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	12 8 0	18 0 0
నెల్లూరివి ,, డిటా ,,	14 0 0	15 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,,	15 0 0	16 0 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0
నువ్వులు ,, ,,	20 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	11 8 0	12 8 0
నెనగలు ,, డిటా ,,	12 8 0	18 8 0
పెసలు ,, డిటా ,,	14 0 0	15 0 0
మినుములు ,, డిటా ,,	16 8 0	18 0 0
ఉలవలు ,, ర 164 ,,	8 8 0	9 0 0

3. నూనెపస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి ,,	150 0 0	152 0 0
నెయ్యి ను 1-కి ,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంపేరునెనగపప్పుబా1కి ,,	59 0 0	62 0 0
ఇతరప్రదేశము ,, ,,	56 0 0	58 0 0
పేరు నెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 185మి.కొనూనె	126 0 0	
అముదము బా 1-కి ,,	95 0 0	96 0 0

4. చిల్లరపస్తువులు.

చాయపకుపు బా 1-కి ,,	70 0 0	75 0 0
కూరపకుపు ,, ,,	28 0 0	35 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1 కి	138 0 0	150 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	40,45	
కాళహ స్తిపాయకట్టు ,, ,,	50,55	
తెల్లము బా 1-కి ,,	40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి ,,	28 0 0	54 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,,	80 0 0	82 0 0
చదరం ,, ,,	29 0 0	31 0 0
రవుండు ,, ,,	28 0 0	29 0 0

6. లోహములు.

వెండి 100 తులంకకు ,,	69 8 0	70 0 0
బంగారము, తులము 1-కి ,,	21 4 0	21 8 0
సవరము 1-కి ,,		18,8 6
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	248 0 0	252 0 0
రాగి డిటా ,,	258 0 0	260 0 0

7. దూది.

బోండానెట్టు బారవ 1-కి ,,	800 0 0	
పల్నాడు దూది ,, ,,	145 0 0	

8. నూలు.

పుళ్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,,	5 4 0	
నూళయేనుగ నెం 20 ,,	7 2 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యాటె ,,	7 12 0	
నెం 22 ,, ,,	7 14 0	
నెం 12½ బెన్ని సర్కసు ,,	6 8 0	
నెం 14½ ,, ,,	6 12 0	
నెం 12½ అలెస్సె ,,	5 8 0	
నెం 12½ పాండిచేరి ,,	6 2 0	
నెం 14½ ,, ,,	6 4 0	
నెం 12½ న్యూకాటన్ ,,	5 10 0	
నెం 14½ ,, న్యూకాటన్ ,,	6 0 0	
నెం 10½ కోయంబత్తూరు ,,	5 0 0	
నెం 12½ ,, ,,	5 18 0	
నెం 14½ ,, ,,	6 8 0	
నెం 12½ చూళ ,,	5 14 0	
నెం 10½ ,, ,,	5 10 0	

నిరంధార నిందలు

(దివాన్ బహద్దర్ మోచర్ల రామచంద్రారావు
వంతులుగా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు)

సీతానగరములో ప్రచురించు కాంగ్రెసుపత్రికలో ఈ విసవ వాక్యములు కానగును. "ఉప్పుపన్ను రెట్టింపుటలో గవర్నరు మెంటుకు సహాయపడి చీవలపాట్లపై గొట్టిరి". తెలుగు స్వరాజ్యపత్రికయొక్క ఒక సంచికయందుగూడ నేను ఉప్పుపన్ను వృద్ధికి వోటుచేసినటుల కాశ్వేంద్రరావుగారి నుడువులు ప్రచురింపబడినవి. నాకు వ్యతిరేకముగ పనిచేయువారలను ఈసంగతి నే వెలిబుచ్చుచున్నట్లు నాకు తెలియుచున్నది. ఈ అబద్ధపు సంగతులవలన మోసపోవలదని ప్రజలకు విన్నవించుచున్నాను. నేను ఎనెంబ్లీలో సభ్యుడనుగా నున్నంతవరకు ఉప్పుపన్నును రెట్టింపుచేయుమని ప్రపోజులే రాలేదు. ప్రైవేట్రిక్ మకుటోపన్యాసమున పన్ను రెట్టింపు చేయబడినదియు నేను ప్రభుత్వమువారికి సహాయము చేసినదియు ప్రచురింపబడినది. నేను మెంబరుగా నున్న కాలమున మాడుకూట్లు బడ్జెట్టు చర్చ వచ్చినది. 1924 సం॥ బడ్జెట్టులో ఉప్పుపన్ను తగ్గింపునుగూర్చి చర్చయేలేదు. 1925 సం॥ బడ్జెట్టుచర్చలో అప్పటికి వున్న 1-4-0 పన్ను నే వుంచుటకు ఘోషాన్ని బిల్లులో గలదు. దానిని 1-0-0 కి తగ్గించుటకు ప్రపోజలు గలదు. ఇది ఆమోదించబడినది. అయితే స్టేటుకౌన్సిలువారు దానిని 1-4-0 గా తిరిగి మార్చుచేసిరి. అంతట ఎనెంబ్లీవారు హెచ్చుమెజారిటీతో ఈ మార్పును ఫీరపర్చిరి. ఎప్పుడున్నూ రెట్టింపుచేయుమని ప్రపోజులే లేదు. నేను ఈతూరి 1-4-0 నుండి 1 రూ॥ కి తగ్గించమని ఎందుకు వోటుచేయలేదంటే ప్రొవిన్షియల్ కంట్రీబ్యూషన్ 125 లక్షలనుండి కొంత తగ్గిస్తానన్నారు. కనుక 1-4-0 నుండి 1 రూ॥ కి తగ్గిస్తే నుమారు 1 కోటి రూపాయల రివిన్యూ తగ్గుటయు అందుమూలమున ప్రొవిన్షియల్ కంట్రీబ్యూషన్ మదరాసు రాజధానికి 125 లక్షలను బదులు 85 లక్షలే వచ్చుటయు తటస్థించును. ఉప్పుపన్ను 1 రూపాయికి మారు 1-4-0 చేర్చింపుటవలన మనము 10 లక్షల అదనపు పన్నును మాత్రమే చెల్లించుచున్నవార మయ్యెదము. 40 లక్షల రివిన్యూ పోగొట్టుకొనువార మయ్యెదము.

ఇప్పుడు మరొకవత్సరమువరకు 1-4-0 చెల్లించుట కంగీకరించి మదరాసుకు 40 లక్షల రివిన్యూను హెచ్చుగ రాబట్టుటా లేక 10 లక్షల పన్ను చెల్లించుటకు వెనుదీసి 40 లక్షల కాశ్వేంద్రరావును పోగొట్టుకొనుటా యనునది సభ్యులు. నాకు రివిన్యూను రాబట్టుటే యుత్తమమని తోచింది. నైసాన్న మెంబరుగారి ఉపన్యాసము నిందుక చదివినచో నప్పటిస్థితి బోధపడగలదు. ఈసంవత్సరము తిరిగి ఉప్పుపన్నును తగ్గించుటకు ప్రపోజులు వచ్చినది. తగ్గించుటకై నేను గట్టిగపోరాడియున్నాను. నేను తగ్గుదలకై వోటుచేసియున్నాను. స్వరాజ్యపక్షమువారు కౌన్సిలువారికి నెట్లటచే తీర్మానము నెగ్గలేదు. ఉప్పుపన్ను తగ్గలేదను నిందకు ఎవరైన బాధ్యులగుచో స్వరాజ్యవారులని చెప్పవచ్చును. ఇప్పటికి జరిగిన యథార్థ సంగతులను వెలిబుచ్చినాను. చదువరులును వోటుర్లును ఇంచునుబట్టి తమ ఆభిప్రాయమును వీర్వరమొనవచ్చును. పోస్టేజి రేట్లు విషయములోను నాపై ఇట్టి నింకలనే వేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. అభివయమును గూర్చి ముందు వ్రాసెదను.

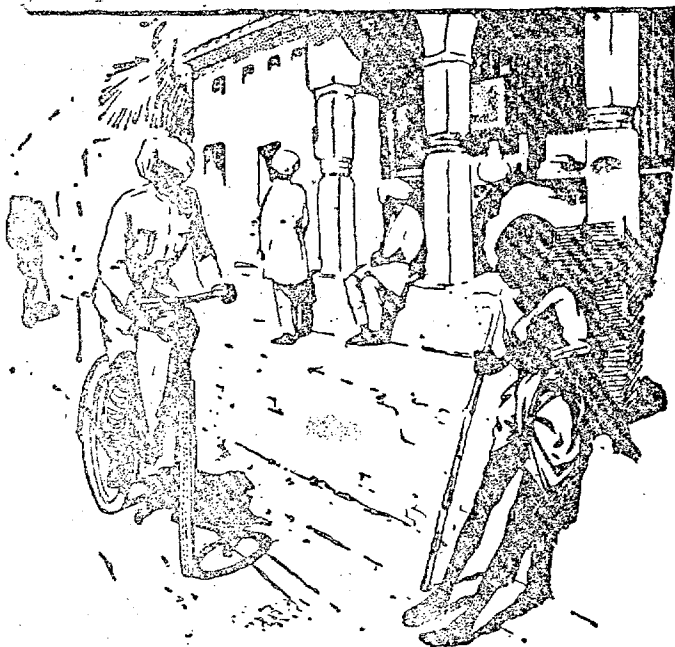
మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే
గలిగిన అతినరముల బలహీనతకు
మిక్కిలి గుణకారియైనట్టి

అద్భుత నివారిణి 2117

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే కలిగిన అతినరముల బలహీనతచే బాధపడుచుంటిని. నేను అనేక వైద్యులవద్ద చికిత్స చేసికొనియు కొంచముకూడ గుణముకాలేదు. కడపట శ్రీ వెంకటగిరి మహారాజగారి సిఫార్సుపై కృష్ణాపురనివాసియును ప్రస్తుతము, చెన్నపురి, మైలాపూరు, కోల్కోతము, లిక్ పెరారి గూ వీధిలోనున్న "అల్పరా లాడ్జియం" కాపురమున్న పంజీత స్వామి ఎస్ శ్రీనివాసఅయ్యంగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. స్వల్పకాలములోనే అనగా 89 దినములలోనే నాకు గలిగిన అభివృద్ధికి, శ్రమనివారణమునకు నేను మిక్కిలి ఆశ్చర్యపడుచున్నాను.

చెలికాని సూర్యారావు, మూరమండల జమీందార్,
శ్రీ వెంకటగిరిరాజగారి బావమరిది. 12-5-1926 (1)

మీజివానులునైకిల్లువాడుచున్నారా?

అట్లయిన వారు డన్లప్ కంపెనీ వారి
క్వార్టర్ల నైకిల్ టైరులను ఉపయోగించుచున్నారా?

గుణమువల్లనే ప్రఖ్యాతి కలుగుచున్నది. అది చాలవరకు రంధ్రములు పడుటను ఆపును. ఎంతటి ఒడుదుడుకుదారులలో నైనను వీటితో భద్రముగా ప్రయాణ మొనర్పవచ్చును. అన్ని విధములయిన బాటల మీద తక్కువ ఖరీదుతో ఎక్కువ ప్రయాణ మొనర్పవచ్చును.

డన్లప్ టైరుతో మీ సిపాయీలు పోవలసిన చోట్లకు శీఘ్రముగా, భద్రముగాను వెళ్లి మరల త్వరితముగా తిరిగి వత్తురు.

ఎల్లప్పుడును వీటినే కావలె నని కోరుచు డన్లప్ టైరులనే వాడుచుందురు.

డన్లప్ తో అమర్చి తృప్తిచెందుము

*'fit Dunlop
and be satisfied'*

ది డన్లప్ రబ్బరు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, కరాచి, ఢిల్లీ, బెంగళురు,

లాహోరు, కొలంబూ, రావల్ పిండి, రంగూన్.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ - పార్త్ సీ లిమిటెడ్

19 హారిన్ రోడ్, మాంటు రోడ్, మద్రాస్

భిక్షగ్రాహకృత ఆ. లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం గారిచే స్థాపింపబడినది.

కాస్త్రోక్రముగా తయారుచేయుట నమృతయైన మందులు వారపథ్యము.

"సిద్ధ మ క ర ధ్వ జ"

ఈ టూనికు, ఇంద్రియ పటుత్వము, మేహవ్యాధులు, మెదడు దుర్బలత్వము రొమ్మునొప్పులు మున్నగువాటికి

అమోఘమైన గుణము నిచ్చును. సీసా 1 కి రూ॥ 5-0-0 కావలసినవారికి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

ఏజంట్లు కావలెను. వి. కృష్ణస్వామి బి. ఏ. 2227
మేనేజరు.

బ్రిటిష్ నల్ఫేట్ ఆఫ్ అమ్యోనియా ఫెడరేషన్ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో స్థాపించబడినది)

వజ్రేట్టు:- షావాలెస్ అండ్ కంపెనీ, మదరాసు.

వ్యవసాయదారులకు

ఈ అత్యుత్తమమైన ఎరువును దయచేసి కొంచె ముపయోగించి చూడుడు. ఈ ఎరువును వాడినవారికి అద్భుతముగా ఫలములు ఫలితము కనుపించియున్నది. ఆచారవ్యవహారములకు విరుద్ధమైన యెట్టి పదార్థము గాని యిందు చేరియుండలేదు. పరిశుభము, చెరువు, భాగ్యము వగైరా అన్ని పంటలకు దీనిని ప్రయోగింపవచ్చును. ఇతర వివరములకు సమీక్షమున వ్యవసాయశాఖాధికారులకు (Agricultural Demonstrator) గాని, క్రింద కనుపరిచిన ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ డిపోలలో మా ప్రతినిధులకు గాని వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

డిపో	వివాసము	ప్రతినిధి
తెనాలి	ఆర్. బి. పోర్టర్.	శి. హెచ్. వి. పి. సుబ్రహ్మణ్యం.
నెల్లూరు	శి. లక్ష్మీనరసింహం.	శి. పట్టాభిరామయ్య.
కడప	126, బదర్ ఖాన్ మసీదువీధి	యం. సర్వజ్ఞరావు.
హన్మేట్టు	హన్మేట్టు కో-ఆపరేటివ్ ప్రైడింగ్ యూనియన్, లిమిటెడ్.	డి. వీరాసామి నాయుడు.
సామల్ కోట	నెం 36, గోలిగారి వీధి
అనకాపల్లి

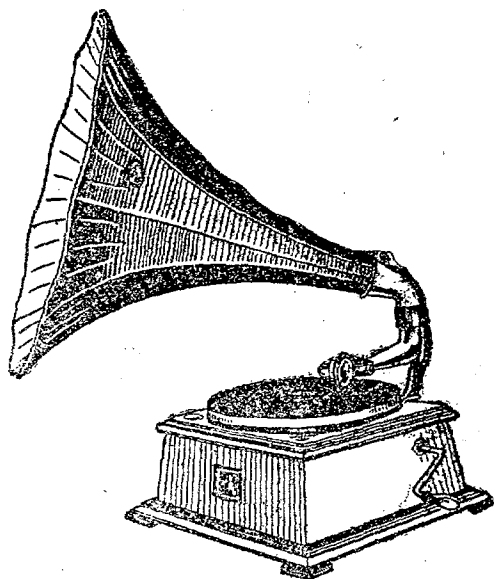
ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ (Indo-Agri Ltd) డిపోలలో రొక్క అమ్మకపు ధర 80 పౌనుల బస్తా 1-కి రూ 8—8—0.

SULPHATE OF AMMONIA

ఈ ముఖ్య గురుతునుబట్టి ఇది మీకు గా తెలియను
“హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్”

హిస్ మాస్టర్స్
నెం. 25

ఓక లేక మహాగని కట్టతో తయారుచేయబడిన పెట్టె. ఏ వాలుగా గల ప్రక్కచట్టములు గలిగియుండును. పీఠముపై 16" X 16"; ఎత్తు 8 5/8"; 24" మెటల్ హోర్న్; విక్రియి దృఢమైన క్వార్టజు ఫ్రెక్ - స్పింగు మోటారు; 12" బరన్ షేడ్ 10" X 12" రికార్డులు పట్టు “హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” “ఎక్స్ హి షిషన్” శబ్దముగల పెట్టె ఓక్ కట్టతో తయారుచేయబడినది ధర 1-కి రూ 160-0

“హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” రికార్డులనువిక్రయించు వారివద్ద ఈ రికార్డులు వెలకుదొరకును.

గ్రామఫోను కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటెయబడినది)

కలకత్తా — బొంబాయి.

Gramophone Co., Ltd.,

(Incorporated in England)

Calcutta — Bombay

శాసనసభ ఎన్నికలు

జ్యోతుగోదావరిజిల్లా

ఈనెల 20 తారీఖునాటి ఆంగ్ల దినపత్రికయం

“ఒక ఓటరు” వ్రాసినపదగతులు చదివితని. ఈ ఓటరుగారు ఈ జిల్లాకు ఆభ్యర్థులుగా నిలుబడినవారి నెల్లరను పూర్తిగా నెరిగి నట్లు కనుపడదు. అందు మహారాజశ్రీ రావుసాహెబు బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారి సంగతి అతిశయోక్తి అనక తప్పదు. సంస్కరణములు చేశామనందు అనుబంధానికి వచ్చి ప్ర ప్రభుమున నూతన ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల మాటయేలేదు. ఈ నాయకుగారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా అప్పుడు నిలచినమాట అబద్ధము. ఈనాయకుగారు మూడు పర్యాయములు ఈ శాసనసభల ఎన్నికలలో ప్రత్యర్థిగా నిలువ బడిరి. రెండుసార్లు ఓడిపోయిరి. ఇప్పుడు ఏమిటో తెలియదు మొదటిపర్యాయము కాంగ్రెసుమాటయే లేనప్పుడున్ను రెండవ సారి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు ఈ ఎన్నికలలో పాల్గొననప్పుడు న్ను ఈయన గెలువబాలకపోయిరి. రెండవసారి ఈయన అభ్యర్థిగా నిలువబడినప్పుడు ఈయనకు ఇప్పుడు ఓటరుగారు ఆరో పించిన యోగ్యతలలో కొన్నిగలవు. అదిగాక అప్పుడు జిల్లా లో ఎన్నిక స్థానములు నాలుగుగలవు; నాలుగస్థానములున్నను రెండు పర్యాయములు మాడ ఒక్కస్థానమైనను వీరు పొందబాల కైరి. ఇందుకు కారణము ఓటరు మహాశయులె గు రైరుండుదురు. క్రిందటసారి ఈనాయకుగారు ఓడిపోవుటయే వీరి యోగ్యత యుండునట్లయ్యె ప్రజలు గు రైరింగినదియు ఓటరు పోవరులు గమనించవలసి యున్నది. ఇప్పుడు ఓటరుగారు ఎందుకు పనికి రాకుండా తీసివేసిన మల్లరాశ్రీ కల్గిచిట్టి అబ్బాయి నాయకు గారికే, వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారి కన్నె ఎక్కువ ఓట్లు వచ్చినవి. అట్టిసమయములో ఎవ్వరు ప్రజాసారాగము బడసితిరో తెలిసికొనవలెను. వీరు విభ్యాధికులనియు ఏలూరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగానుండినయు, సహకారపరపతి సంఘమునకు కార్యదర్శులనియు జిల్లాబోర్డు సభ్యులనియు ఇంకా చాలచాల యోగ్యతలుగలవనియు విచారించక, ఓటరు క్రిందటిసారి ఆంగ్ల యాభాష పరిచితి లేనివారికిని, మామూలు స్థితిగతులను ఓట్లు యిచ్చినారు.

“ఈ వెంకట్రామయ్యనాయుడుగారు ఏరాజకీయ కక్ష లలో జేరక స్వతంత్రులుగా వుంటున్నారు” అని ఓటరుగారు వ్రాయడం ఆశ్చర్యముగానున్నది. వీరు జస్టిసుపాటీ సంఘ కార్య దర్శిగానుండినమాట తెలియదు కాబోలు, ఇంతరకు జస్టిసుపక్ష సంఘ కార్యదర్శిగానుండి ఇప్పుడు స్వతంత్రులు అని చెప్పి కొ నుట ఎంత హాస్యాస్పదమో ఓటరు పోవరులు గమనింతురుగాక! వీరికి మంచి రాజకీయ పరిజ్ఞానము, నూత్నజ్ఞానముగలవటం, ఇవి యుండుటవలన వీరుగావించిన మహాశకారములువెల్లడిపరచిన బాగుండును. వీరి నూత్నజ్ఞానము, పరిజ్ఞానమునలననే ఏలూరు పురపాలక సంఘమునందు అభిప్రాయ భేదములు కత్తులు కలుగు టకు కారణము కలిగినది. ఈ జ్ఞానములే ఈ ఆరుసంవత్సరము లు వైసు చైరుమన్ లేకుండా పరిపాలనచేయు సామర్థ్యము కలిగించినవి.

అదివరలో అంతబాగుగా తెలియకపోయినను 1925 మొయి నెలనుండి పత్రికలు చదువు ఓటరుమహానీయులకు వీరికి యుండు కొన్ని జ్ఞానములవలన కలిగినఫలము తెలిసియేయుండును. పదిసం వత్సరములనుండి వీరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగానున్నమాట అబద్ధము. వీరు ఆరుసంవత్సరములనుండి ఈసంఘాధ్యక్షులుగా నుండియు వీరుగావించిన ఘనకార్యములు వెల్లడిపడినయెడల చూచి సంతసింతుము. ఈయారికి శ్రీ రామచంద్రరావుపంతులు గారు సంఘాధ్యక్షులుగా నుండినప్పుడు నిర్మింపబడిన పంపులు చెరువు, తప్ప వేలముడచి చూ ప వ ల సిన కార్యము ఈనాయుడుగారు గావించినది లేదని నిరాశుటముగా వ్రాయ గలను. మాపురమునం దున్న రోడ్లస్థితి ప్రజలెబ్బందులు నీటికి కలుగునెబ్బందులు మాపట్టణమునకు ఒకసారి అయినను వచ్చి యుండినవారికి తెలిసియేయుండును. దీనినిబట్టి వీరు సంఘాధ్యక్షులుగానుండి గావించిన మహాశకారములు ప్రజాసేవ ప్రజలు గమనింతురుగాక. కృష్ణజిల్లాబోర్డుసభ్యులుగ నుండుటకు గవ ర్న మెంటువారి నామినేషనుగాని ప్రజల ఎన్నికకారు. వీరు ఏలూరుతాలూకాబోర్డు ఎన్నికలలో ఓడిపోయినారు. అప్పటి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారైన శ్రీ దివాన్ బహదూర్ బాలాజి రావునాయుడుగారు వీరిని జిల్లాబోర్డుసభ్యులుగా నామినేషను చేయు టకు సిఫార్సుచేసిరి.

వీరు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగనుండి ఇంతవరకు వీరు ఉప పాదించిన తీర్మానములుగాని నెరవేర్చినపనులుగాని సమక్షార్థి.

ప్రజాపితములుగాని వివరముగా తెలియపరచినయెడల ఈ ఓటరు గారికి నేనెంతయు శ్రద్ధాదము. క్రిందటిసంవత్సరము వచ్చినగారి వానకు వీరు ఏమోఘనకార్యము గావించిరట. అప్పుడు వివరములయందును పనికి వచ్చుటకుగాను వీరు భోజనము మొత్తములో ఎవ్వరెవ్వరు ఎంతయిచ్చినో తెలిసికొనుట ప్రస్తుత అనావశ్యకము. అన్నిటికన్న ఆశ్చర్యకరమైనపనికి అనిధికి ఈనాడుగారు ఏమియు యివ్వకయ్యెందుటయో, ఆదిత్య జను ఆశుటకు ముఖ్యకారకులు యుయూరీ అప్పటి డిప్యూటీ కలెక్టరుగారైన జబ్బూర్లాల్ దివాకరనుహంతివహణయోగారు అని తెలిసికొన్నప్పుడు పాపము ఈ ఓటరుగారికి ఈనాడుగారి యందున్న అభిమానము తెలిసికొందురు. ఇదిగాక ఈనాడుగారు కొన్ని తాజిచ్చెట్లు గవర్న మెంటువారిచే తెప్పించి తనవాడు కాపురములకు యిచ్చినమాట వాస్తవము. ఏలూరు ఉన్నతపాఠశాల పునరుద్ధారణ చేసినారట. ఆపురగారు వీరు ఏమియు చందాయిచ్చినట్లు కనుపడదు. వీరుచేసిన యుద్ధారణవిధియో ఈ ఓటరుగారు విపులముగా వ్రాయుదురుగాక. హిందూయోజన సంఘము, నిన్ను జాత్యుద్ధరణసంఘము, శ్రీగాంధీవిద్యాలయము, ఈ సంఘములకు వీరిచ్చిన విరాళములు విపులముగా తెలియ పరచినయెడల నూ కందరకు అర్హును. పదివేలరూపాయలు విరాళము అరును. రూపాయి పావులా కూడ విరాళ మగును. వీరి సమర్థత వీరి స్వార్థతగము వీరి వుదార స్వభావము వీరి దేశభిమానము వీరి సంఘోద్ధరణము మా మృణిసిపత్ పరిశ్రమలు చక్కగ గమనించిన తెలియనగును. ఈనాడుగారు దేశభిన్నుని గోరు స్వతంత్రవాదులు! వీరు ఏపాక్షికి చెందినది వీరి తెలియకరచనప్పుడు ఓటరుగారికి ఎట్లు తెలిసినదో ఆశ్చర్యముగానున్నది. భీమవరము తాలూకా ఏలూరుతాలూకా రయితలు వారి పశువులను వుత్తర దేశమునకు తోలకొనిపోవు చున్నప్పుడు తీవ్రమైన దున్నలపన్ను మృణిసిపత్ టోల్ను కంట్రాక్టరుగారు వసూలుచేయుట వీరు ఎరిగియుండియు అట్టి ఇబ్బందులకు లోనగు ప్రజాపితములకు సరిఅయిన సహాయము కూడ చెప్పజాలని నాయకుగారు కాననశరీరలో రహితుల ఇబ్బందులను తొలగింతురట. ఒక కాన్సిలరుగారు చాల కష్టించి నైమలమిటింగు ఏర్పాటుచేయించి అందు ఈ కంట్రాక్టరు చర్యలను ఖండించెనరకు ఈ ప్రజాపితము లాధలు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు తొలగించలేదు ఈసంగతి ఈ రెండు తాలూకాల రహితు సోదరులకు తెలియును.

మాజిల్లా ఓటరు అందరకు వారివారి విధ్యుక్తగర్భములు తెలియును. ఈ ఓటరుగారు వ్రాసిన అతిశయోక్తులకు మోస పడి ఓట్లు యిచ్చువారు అధికసంఖ్యాకులు లేరు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు ఈజిల్లాలో నిలువబడి ప్రచారము గావించుచున్నప్పుడు ఓటరు మహాశయులు దేశపరిశ్రమలు గమనించగలిగినప్పుడు ఎట్టి అభ్యర్థులు ఈ ఎన్నికలలో జయము గాంతుకోవలె వ్రాయునక్కరలేదు. ఓటరు సోదరులందరు ఈసారి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు ఇరువురికి ఓట్లుఇచ్చి జేతమును వుద్ధరించురని నమ్ముచున్నాను. ఈసారి నిలువబడిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు సమర్థులు, ప్రజాదురాగము బడినవారును అయియున్నారట.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులయిన మ-రా-శ్రీ మోతే నారాయణరావు జుమిందారుగారు గారికిన్ని, మ. రా. శ్రీ దండు నారాయణరావుగారికిన్ని ఓట్లు దయచేయుదురని నమ్మి ఇంతలో విరమించుచున్నాను.

రహితు ఓటరు.

వైద్యరత్న పండిత

డి. గో పాలాచార్యులు

ఎ. వి. యస్. అండు

ఎ. యం. బి. గారి

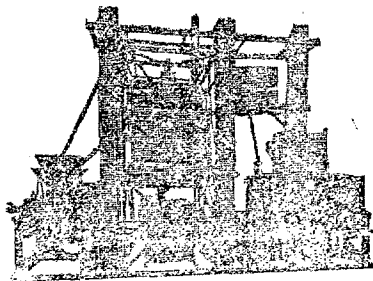
అశోకపతి రుతు శాల (మట్టుపట్టు) నొప్పిని బోగొట్టును. రుతు రక్తమును జారిచేయును. శ్వేతరక్త కుసుమములను నాశనము చేయును. గర్భప్రావములను బాగాటి సస్సంతాన ప్రాప్తి గలుగజేయును. బుడ్డి 1-కి రు. 3-8-0. కాటలాగు కోడవారికి పుచితము.

ఆయుర్వేదాశ్రమము

151 గోవిందస్వామినివీధి, మదరాసు.

ఎఫ్. హెచ్. శూచ్యల్, జి. ఎం. బి. హెచ్.

విద్యుత్తుమిల్లు ఎంజీనీరులు, హాంబర్గు

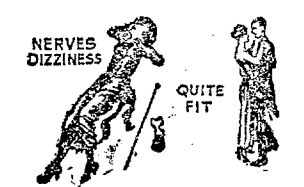
సోల్ వజంట్లు:-

2861

17, లింగి శెట్టివీధి, మద్రాసు. లేక 9, పాతసావర్ లైన్, బెంగళూరు.

వి. వెంకటాచలం బ్రదర్స్,

ఈ నేపాణ ము ఇర్వింగ్సు ఈస్టు - వైట్ బిళ్ళలు

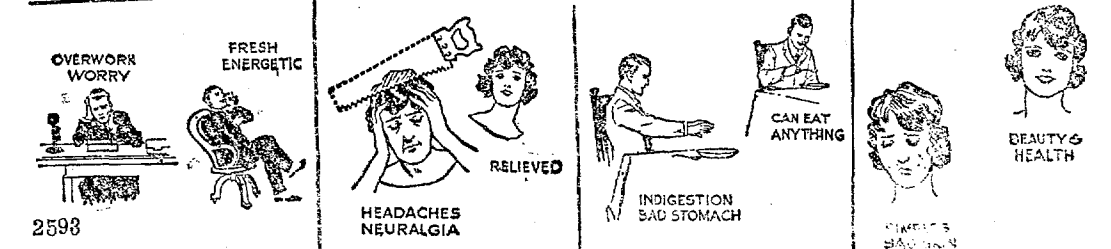

నీయా, దుర్బలత్వము మొదలగువాటికి అమృతముగా పనిచేసినది. ఇందులో తెలుపబడిననాలుగు ఆస్పత్రులకు పంపుడు. నెం 18224- ఈబిళ్ళలు అమృతమును టూనికని దృఢముగా తెలుపుచున్నాను. యింకను పంపిన వాన్నేహితులకు కూడాదాడెను." కానిబరి మెషిన్లే తయారుచేయబడి, ప్యాకుచేయబడు చున్నదనియు, చేతితో తాకబడుట లేద"నియు పూచియివ్వగలము.

Sole Wholesale Agents, Martin & Harris Ltd,

No. 20, Sunkurama Chetty Street, MADRAS.

IRVINGS YEAST-VITE LABORATORIES CECIL HOUSE, Holborn Viaduct, London E. C.

2598

హిందూదేశముయొక్క ఏకాభిప్రాయము అతరులు అన్నిటికిని రాజుగా నుండునట్టి

ఓ టో మో హి ని నే ఉపయోగించవలెను. మరియు

రాబీనియాహేర్ ఆయిల్ (రజనర్)

శిరోజములకు శ్రేష్ఠమైనది

మాకలబ్రాప్త పద్ధతి మీరు ప్రయత్నించి యున్నా ది? లేనిచో అలశ్యము కాకమునుపే త్వరపడుడు. కొంత కంట్రాక్టురులు మాక్రిమే తీసుకొనబడుదురు. సహ వజంట్లుకావలెను.

ధరలబాటికె:- బుడ్డి 1 కి రూ 2-0-0, 1-4-0, 0-12-0, 0-10-0, 0-8-0, 0-2-0.

వాసనకాదు ఒకటికి 0-1-0 డజన్ 0-10-0

రోబీనియా ఆయిల్ బుడ్డి 1 కి రూ 1-0-0 3 కి రూ 2-4-0

వివరములకు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు.

పా. శనిరాంజగురాజ్ అండు కంపెనీ, తపాలపెట్టె నెం1266, మద్రాస్.

2844

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, జొంపాయి

హనుమాన్ సబ్బు

లోక ప్రసిద్ధమైనది. దీనికి నమా
నమైనది వేరులేదు. చర్మవ్యా
ధులకు సంజీవివంటిది. ఎచ్చట
నుదొరుకును.

యస్. రంగనాథంశెట్టి అండు బృందరు, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

172

వాణిముద్రాక్రమాల, బెజవాడ

1024

అచ్చు బైండువనులు, రబ్బరు స్టాంపులు, సిల్కు, రాగి, బంగారము, పెండిసామానులపై చెక్కుట,
బ్లాకులు చేయుట, స్టెనోగ్రాఫీ సామానాలు.

(609)

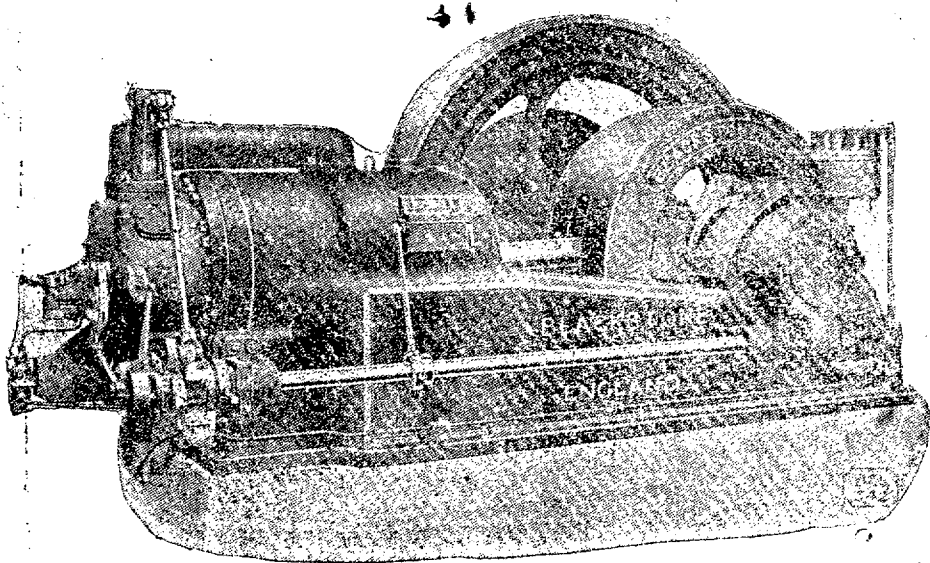
ఎం. గ్రేవింగు

బ్లాక్ స్టోన్

కోల్డు స్టార్టింగు క్రూడు ఆయిల్ ఇంజనులు

9 నుండి- 600 బి. హెచ్. పి. వరకు గలవు.

ఇదివరలో లేనంత కొద్ది ఖర్చుతో పనిచేయవీలుగలదు.

ప్రతి బి. హెచ్. పి 1-కి

గం 1-కి కావలసిన నూనెయును,

లూబ్రికేటింగు ఆయిలు

కగు ఖర్చు

3 దమిడిలకంటెను తక్కువగానే

యుండును.

మార్షల్స్ నన్ను అండు కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్.,

ఇంజనీరులు

నెం 9, నెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు

బ్రాంచి ఆఫీసులు: బెజవాడ, తంజావూరు, కోయంబుత్తూరు.

852